



การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

MANAGEMENT EQUITABILITY USING THE PRINCIPLES OF MORALITY AND
TRANSPARENCY IN THE NEW NORMAL AT THE PROVINCIAL OFFICE OF
EDUCATION UNDER THE OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY,
MINISTRY OF EDUCATION

วิทยานิพนธ์

ของ

กัลยาณี ศิวธรรมปัญญา

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตุลาคม 2565

การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

MANAGEMENT EQUITABILITY USING THE PRINCIPLES OF MORALITY AND
TRANSPARENCY IN THE NEW NORMAL AT THE PROVINCIAL OFFICE OF
EDUCATION UNDER THE OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY,
MINISTRY OF EDUCATION

วิทยานิพนธ์

ของ

กัลยาณี ศิวธรรมปัญญา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตุลาคม 2565



ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
Management Equitability Using the Principles of Morality and Transparency in the New Normal at the
Provincial Office of Education under the Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education

กัลยาณี ศิวธรรมปัญญา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติวัฒน์ สุขป้อม)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.วิฑูฒิ บุญลอย)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.เริงวิษณุ นิลโคตร)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.อรุณเกียรติ จันทร์ส่งแสง)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ให้นำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)
วันที่ ๒1 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 25๖5

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กัลยาณี ศิวธรรมปัญญา. (2565). การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.วิษุฒิ บุญลอย กศ.ด. (การบริหารและการจัดการศึกษา) ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.เริงวิษณุ นิลโคตร ปร.ด. (พัฒนศึกษา) กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรม
และความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 2) เปรียบเทียบคุณภาพการบริหาร
จัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ
3) นำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการวิจัย
แบบผสมผสาน ประกอบด้วย การศึกษาเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 346 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มาตรฐาน
ประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
ของครอนบาค การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการศึกษา
เชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการ
ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100)
โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 5 คน และการสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน ที่ไม่ซ้ำกับ
กลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา
ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า และนำเสนอด้วยรูปแบบการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส
ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด
2) การเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำแนกตามเพศ วุฒិการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ
ขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

และ 3) แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย
4 แนวทาง ได้แก่ 3.1) การสร้างความเชื่อมั่นการบริหารงานในวิถีใหม่ 3.2) การพัฒนาบุคลากร
ในวิถีใหม่ 3.3) การนำบัณฑิตข้อตกลงสู่การปฏิบัติ และ 3.4) การสร้างเครือข่ายความเข้มแข็ง

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ, คุณธรรม, ความโปร่งใส, วิถีใหม่

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Kanlayanee Siwatampanya. (2022). **Management Equitability Using the Principles of Morality and Transparency in the New Normal at the Provincial Office of Education under the Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education.** Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Dr. Waiwoot Boonloy Ed.D. (Educational Administration and Management) Chairman

Dr. Reongwit Nilkote Ph.D. (Development Education) Member

Abstract

The purpose of this research were: 1) to study the quality of management using the principles of morality and transparency in the new normal at the Provincial Office of Education under the Office of the Permanent Secretary, Ministry of Education, 2) to compare the quality of management using these principles, and 3) to present guidelines for improving the quality. This research used mixed methods. For the quantitative research, the sample group consisted of 346 personnel in the Provincial Office of Education. The research instrument was a five-rating scale questionnaire about the management using the principles of morality and transparency in the new normal at the Provincial Office of Education with a reliability of 0.98. The statistics used for data analysis were: percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, Cronbach's alpha coefficient, t-test, and one-way analysis of variance. For the qualitative research, the sample group consisted of district education officers and provincial education officers who got the results of AA-level (score 95-100) in the management using the principles of morality and transparency in the fiscal year 2021. Purposive sampling was used to select the sample: 5 people for in-depth interviews and 10 people who were not in the in-depth interviews for focus group discussions. The data were analyzed by using content analysis, verified by using data triangulation, and presented by using descriptive form.

The results of the research were as follows: 1) the quality of management using the principles of morality and transparency in the new normal at the Provincial Office of Education, overall and in each aspect, was at the highest level; 2) the comparison of the quality of management using the principles of morality and transparency in the new normal at the Provincial Office of Education classified by sex, educational qualification, operational experience, and the size of the

Provincial Education Office, overall and in each aspect, was not statistically significant; and
3) the guidelines for improving the quality consists of 4 approaches: 3.1) Building up the strong belief in the administration in the new normal, 3.2) Improving personnel in the new normal, and 3.3) Implementing memorandums of agreement, and 3.4) Building and enhancing strong networks.

Keywords: Management, Morality, Transparency, New normal

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.วิบูลย์ บุญลอย ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เริงวิชัย นิลโคตร กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ติดตามตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ตลอดเวลา รวมถึง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติวัสส์ สุขป้อม ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.อรุณเกียรติ จันทร์ส่งแสง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบแนะนำแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ อาจารย์ ดร.อรุณเกียรติ จันทร์ส่งแสง อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ดร.ประสิทธิ์ เขียวศรี ศึกษาธิการภาค 8 (ชลบุรี) ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค 4 (สมุทรสงคราม) นายทรงศักดิ์ ไต้ทอง ศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดร.อภิวัฒน์ กันศรีเวียง รองศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย และนางจงกลณี โชคถาวร ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม ที่เป็นประโยชน์ในการนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิให้สัมภาษณ์ คือ ว่าที่ร้อยตรี ดร.เจษฎาภรณ์ พรหมทองแสน ศึกษาธิการภาค 17 (พิษณุโลก) ดร.เต็มจิต จันทคา ศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นางสาวอรวรรณ คำมาก รองศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี ดร.พัฒนาพร ไทยพิบูลย์ รองศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี และนางวีรดา ชูสิทธิ์าน ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการและติดตาม ประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการภาค 3 (ราชบุรี) และผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม คือ ดร.ชูสิน วรเดช ศึกษาธิการภาค 6 (ภูเก็ต) ดร.สุภชัย จันปุ่ม รองศึกษาธิการภาค 7 (ยะลา) ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค 12 (ขอนแก่น) นายกวิน เสือสกุล รองศึกษาธิการภาค 15 ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค 16 (เชียงราย) นายเดช ศิรินาม รองศึกษาธิการภาค 17 (พิษณุโลก) ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค 18 (นครสวรรค์) สิทธิโชค ไชยยันต์ เกิดเหมาะ ศึกษาธิการจังหวัดระยอง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง นายพันเทพ สุวรรณจันทร์ ศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง สำนักงานศึกษาธิการ

จังหวัดพัทลุง นายสมพร แป้ไธสง ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม สำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดมหาสารคาม ดร.ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุล รองศึกษาธิการจังหวัดแพร่ สำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดแพร่ นางรุ่งทิพย์ ทาวดี รองศึกษาธิการจังหวัดลำปาง สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
นางกษมา แสนอ่อน รองศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี ตลอดจน
ขอขอบพระคุณศึกษาธิการจังหวัด รองศึกษาธิการจังหวัด และบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดทุกจังหวัด ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุน
และช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา และครอบครัว ที่ได้
ให้กำลังใจและสนับสนุนมาโดยตลอด อีกทั้งบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้
และประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้วิจัย

กัลยาณี ศิวธรรมปัญญา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
	ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
	ขอบเขตของการวิจัย.....	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11
	สมมติฐานในการวิจัย.....	13
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
	การบริหารการศึกษา.....	14
	ความหมายของการบริหาร.....	14
	ความหมายของการบริหารการศึกษา.....	18
	การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล.....	19
	ความหมายของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล.....	20
	ความสำคัญของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล.....	21
	องค์ประกอบของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล.....	27
	หลักคุณธรรมและความโปร่งใส.....	34
	ความหมายของคุณธรรม.....	35
	ความสำคัญของคุณธรรม.....	37
	หลักด้านคุณธรรม.....	39
	ความหมายของความโปร่งใส.....	40
	ความสำคัญของความโปร่งใส.....	42
	หลักความโปร่งใส.....	43
	การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
วิธีใหม่.....	49
บริบทสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....	51
อำนาจหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....	52
ภารกิจสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
งานวิจัยต่างประเทศ.....	66
งานวิจัยในประเทศ.....	68
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	77
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	128
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	129
วิธีดำเนินการวิจัย.....	129
สรุปผลการวิจัย.....	133

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
อภิปรายผล.....	137
ข้อเสนอแนะ.....	143
บรรณานุกรม.....	145
ภาคผนวก.....	154
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	155
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	160
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	177
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่ม.....	195
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	208
ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรมการเก็บข้อมูล.....	211
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	216

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....	78
2 เกณฑ์การแปลผลค่าคะแนนของการประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564.....	79
3 จำนวนและร้อยละของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....	91
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความ โปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....	93
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความ โปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการเปิดเผยข้อมูล.....	94
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความ โปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการป้องกันการทุจริต.....	98
7 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความ โปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน.....	100
8 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความ โปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม และรายด้าน.....	101
9 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความ โปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....	103
11 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดแบบสอบถามการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....	196
12 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดการสัมภาษณ์เชิงลึกการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....	204
13 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดการสนทนากลุ่มการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....	206
14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....	209

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	12
2 โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....	65
3 แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ.....	126
4 การเชื่อมโยงแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรม และความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....	127

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 59 กำหนดไว้ว่า รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของหน่วยงานของรัฐที่มีข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการตามที่กฎหมายบัญญัติ และต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารดังกล่าวได้โดยสะดวก ต้องส่งเสริม สนับสนุนและให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ กลไกส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้านหรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ มาตรา 63 รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด พัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็วไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานบุคคลของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม และมาตรา 76 รัฐจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม การวางกลไก ป้องกัน ตรวจสอบและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เข้มงวด เด็ดขาด เพื่อมิให้ผู้บริหารที่ปราศจากคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลเข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมืองหรือใช้อำนาจตามอำเภอใจ และการกำหนดมาตรการป้องกันและบริหารจัดการวิกฤติการณ์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนกำหนดกลไกอื่น โดยใช้ธรรมาภิบาลเป็นหลักสำคัญที่จะนำไปใช้ในการบริหารงานภาครัฐ (ราชกิจจานุเบกษา. 2560 : 16 - 17, 19)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้กำหนดเป้าหมายสำคัญ คือ ภาครัฐที่มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัว ละอายต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ มีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต และจากสถานการณ์ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ สืบเนื่องมาจากวิวัฒนาการ

ของการทุจริตที่มีรูปแบบที่สลับซับซ้อน ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวม ซึ่งปัญหาดังกล่าวทำให้รัฐและประเทศชาติได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง มีการสูญเสียงบประมาณแผ่นดินไปกับการทุจริตที่อาจมีความยากและซับซ้อนต่อการตรวจสอบของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จากดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยที่ถูกจัดให้อยู่ในลำดับที่ 96 จาก 180 ประเทศทั่วโลก ในปี พ.ศ. 2560 โดยเป้าหมายการพัฒนาในระยะ 20 ปี กำหนดให้ประเทศไทยมีอันดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตในปี พ.ศ. 2580 อยู่ในอันดับ 1 ใน 20 ของโลก การแก้ไขปัญหาการทุจริตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างบูรณาการ เพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ผ่านการพัฒนาคนและการพัฒนาระบบเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริต (ราชกิจจานุเบกษา. 2562 : 352 - 356)

ระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจ และมีส่วนร่วมจากประชาชน บทบาทภาครัฐในการให้บริการ ซึ่งภาคเอกชนดำเนินการแทนได้ดีกว่าลดลง เพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลในการให้บริการ ปัญหาคอร์รัปชันลดลง และการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระ การพัฒนาประเทศโดยมีกลไกการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างองค์กรภายในประเทศให้มีความชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้จากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นหลักประกันได้ว่าหน่วยงานทุกแห่งจะเดินหน้าไปสู่ความเป็นสากลในทุกมิติ หน่วยงานของรัฐหลายภาคส่วนมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารงาน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560 : 6, 11) หลักการบริหารจัดการที่ดีนั้นควรยึดหลักการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารเป็นหลักการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการบริหารราชการให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็น และประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ ในปัจจุบันการนำเอาหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาลเข้ามาประยุกต์ใช้ในระบบการบริหารราชการแผ่นดินของไทยถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เป็นแนวทางในการกำกับดูแล สามารถดำเนินการด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ มีจริยธรรมและยึดถือผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก มีความรับผิดชอบ

ต่อสังคมด้วยการส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานเป็นคนเก่ง คนดี มีจริยธรรม และประพฤติตนต่อเพื่อนร่วมงานด้วยความเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน ใช้ทรัพยากรขององค์กรอย่างมีความรับผิดชอบ และบุคลากรในองค์กรมีการดำเนินงานอย่างมีจริยธรรมและธรรมาภิบาลต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ และแนวคิดเรื่อง “ธรรมาภิบาล” มีบทบาทอย่างมากต่อหน่วยงานภายในประเทศทั้งภาครัฐและเอกชน จึงถือได้ว่าธรรมาภิบาลเป็นมิติใหม่ของการบริหารงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง การสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาธรรมาภิบาลในภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรมทั้งด้านระบบการบริหารงานและบุคลากร มีการบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น (ราชกิจจานุเบกษา. 2546 : 1 - 16)

สุพรรณษา เมืองสนธิ์ (2562 : 9 - 10) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรในองค์กร ทำให้บุคลากรบางส่วนไม่สามารถนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ 2) ปัญหาด้านหลักกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับแก้ไปตามยุคสมัย และการตีความข้อกฎหมายของส่วนราชการต่าง ๆ ไม่สอดคล้องตรงกัน 3) ปัญหาด้านอัตรากำลังที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานทำให้เกิดภาระงานที่มากกว่าจำนวนบุคลากร จึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างทั่วถึง 4) ปัญหาด้านโครงสร้างที่เป็นข้อจำกัด และมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยครั้ง ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานหรือนโยบายได้อย่างต่อเนื่อง

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยมุ่งพัฒนาระบบราชการไทยให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร หน่วยงานภาครัฐสามารถนำผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการสามารถอำนวยความสะดวก และตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น ยกกระดับมาตรฐานการดำเนินงานภาครัฐ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่

สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวก เพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐ มีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ” (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เป็นการประเมินเชิงบวกที่ครอบคลุมการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภาครัฐในทุกมิติ ตั้งแต่การบริหารงานของผู้บริหาร และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานมีการประเมิน “ระบบงาน” และ “วัฒนธรรม” ในหน่วยงาน ตลอดจนประเมินผลการปฏิบัติงานในภาพรวมที่สะท้อนได้จากการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2564ก : 1)

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการบริหารตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานภาครัฐนำไปสู่การปฏิบัติ จำแนกออกเป็น 10 ด้าน ได้แก่ 1) การปฏิบัติหน้าที่ 2) การใช้งบประมาณ 3) การใช้อำนาจ 4) การใช้ทรัพย์สินของราชการ 5) การแก้ไขปัญหาการทุจริต 6) คุณภาพการดำเนินงาน 7) ประสิทธิภาพการสื่อสาร 8) การปรับปรุงระบบการทำงาน 9) การเปิดเผยข้อมูล 10) การป้องกันการทุจริต (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2564ก : 5) ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารทุกองค์กรที่จะขับเคลื่อนให้การศึกษาในทุกระดับมีคุณภาพตามเป้าหมาย การพัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ การจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

การปรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ส่งผลกระทบแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้วิถีใหม่ที่ไม่คุ้นเคย วิถีใหม่ (New Normal) หมายถึงความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่ที่แตกต่างจากอดีต การใช้ชีวิตประจำวันจึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอด ด้วยการปรับหาวิธีการดำรงชีวิตแบบใหม่ เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ นำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ เทคโนโลยีใหม่ มีการปรับแนวคิด ทัศนทัศน์ วิธีการจัดการตลอดจนพฤติกรรมในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขภาพ

การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสาร การทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็จะทำให้เกิดความคุ้นชินจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของผู้คนในสังคม ภายใต้วิกฤตนี้ทำให้วิถีการดำรงชีวิต การทำงานในหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สถานศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปฏิบัติงานมาสื่อออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีการใช้เทคนิควิธีการสอนในรูปแบบออนไลน์ที่หลากหลายช่องทาง เช่น การเรียนการสอนออนไลน์ ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม ได้แก่ Line, Facebook, Google Meet, Zoom เป็นต้น วิถีการใช้ชีวิตของผู้คนก็ปรับเปลี่ยนตามวิถีใหม่ ได้แก่ การทำงานที่บ้าน การซื้อขายของออนไลน์ การประชุมออนไลน์ การทำงานรูปแบบใหม่ที่ลดการเดินทาง เพิ่มประสิทธิภาพการใช้เวลาได้ดีขึ้น มีความสะดวก และที่สำคัญสามารถเปลี่ยนวิธีการทำงานมาสู่การใช้ดิจิทัลได้เร็วขึ้น มีการใช้เอกสารสิ่งพิมพ์ในรูปแบบข้อมูลดิจิทัลกว้างขวาง การบริการในภาครัฐก็ปรับเปลี่ยนไปมากอย่างเห็นได้ชัด (เย็น ภู่วรรณ. ออนไลน์. 2563)

ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบางแห่งมีผลการประเมินต้องปรับปรุงและไม่ผ่านการประเมินจำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 16.09 จากหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินทั้งสิ้น 87 หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการภาค จำนวน 16 หน่วยงาน และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 71 หน่วยงาน ซึ่งเกณฑ์การประเมินมีเนื้อหาครอบคลุมหลายด้านเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ความโปร่งใส และการทุจริต ทั้งที่มีลักษณะการทุจริตทางตรงและการทุจริตทางอ้อม รวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2564ข : 1 - 4)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติตามภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด ปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย จากนโยบายและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัย จึงสนใจในการศึกษาการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สามารถนำผลการวิจัยเป็นองค์ความรู้ในการบริหารและปฏิบัติงาน และนำไปเป็นแนวปฏิบัติประกอบการวางแผน เพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และพัฒนาไปสู่องค์กรคุณธรรม ต้นแบบต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาเชิงปริมาณ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 77 จังหวัด จำนวน 3,236 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2564ก : 8)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 346 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเทียบ หากกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 43) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้น

คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 วุฒิการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรี
- 3) ปริญญาโท
- 4) ปริญญาเอก

2.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- 1) ประสบการณ์ 1 - 15 ปี
- 2) ประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป

2.1.4 ขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

- 1) ขนาดใหญ่พิเศษ
- 2) ขนาดใหญ่
- 3) ขนาดกลาง
- 4) ขนาดเล็ก

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น

2.2.1 ด้านการเปิดเผยข้อมูล ได้แก่ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) การบริหารงาน 3) การบริหารเงินงบประมาณ 4) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล 5) การส่งเสริมความโปร่งใสของหน่วยงาน

2.2.2 ด้านการป้องกันการทุจริต ได้แก่ 1) การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต 2) มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต

2.2.3 แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่ 2 การศึกษาเชิงคุณภาพ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นการเลือกแบบเจาะจงโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) ได้แก่ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 5 คน และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แก่ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 10 คน โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ มีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรมในการบริหารงานภายในหน่วยงาน และการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ โดยจำแนกคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเปิดเผยข้อมูล 2) ด้านการป้องกันการทุจริต

คุณภาพ หมายถึง การปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส มีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรมในการบริหารงานภายในหน่วยงาน และการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ

คุณภาพการบริหารจัดการ หมายถึง การปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรมในการบริหารงานภายในหน่วยงาน และการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้จากความคิดเห็นของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และจำแนกคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเปิดเผยข้อมูล 2) ด้านการป้องกันการทุจริต

หลักคุณธรรมและความโปร่งใส หมายถึง การปฏิบัติงานการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ เผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 2 ด้าน คือ ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต

การเปิดเผยข้อมูล หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สาธารณชนได้รับทราบใน 5 ประเด็น คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ โครงสร้างของหน่วยงาน ข้อมูลผู้บริหารและอำนาจหน้าที่ 2) การบริหารงาน ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษา แผนดำเนินงานประจำปี ข้อมูลการติดต่อหน่วยงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง คู่มือการปฏิบัติงาน ข่าวประชาสัมพันธ์ ช่องทางการสอบถาม การใช้สื่อสังคมออนไลน์ การกำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานประจำปี 3) การบริหารเงินงบประมาณ ได้แก่ แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ 4) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้แก่ นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล และหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล 5) การส่งเสริมความโปร่งใสในหน่วยงาน ได้แก่ การจัดการเรื่องร้องเรียน การทุจริตและประพฤติมิชอบ และการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

การป้องกันการทุจริต หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สาธารณชนได้รับทราบการแสดงเจตนาธรรมณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ใน 2 ประเด็น คือ 1) การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต การกำกับ ติดตาม และการรายงานผลการดำเนินการป้องกันการทุจริต 2) มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน

วิถีใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากเดิมอันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด-19” จนทำให้แบบแผนหรือแนวทางที่ปฏิบัติอย่างปกติหรือเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักการหรือมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างความปลอดภัยและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ทุกคนต้องมีการปรับตัวเป็นอย่างมากในการดูแลตนเอง รูปแบบวิถีใหม่ประกอบด้วย วิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิถีสื่อสาร วิถีปฏิบัติและการจัดการการใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หมายถึง หน่วยงานของราชการที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน พุทธศักราช 2560 มีกลุ่มงานภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 8 กลุ่มงาน คือ 1) กลุ่มอำนวยการ 2) กลุ่มบริหารงานบุคคล 3) กลุ่มนโยบายและแผน 4) กลุ่มพัฒนาการศึกษา 5) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล 6) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน 7) กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน และ 8) หน่วยตรวจสอบภายใน

บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หมายถึง ศึกษาธิการจังหวัด รองศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาานิเทศก์ บุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค.(2) พนักงานราชการ พนักงานจ้างเหมาบริการ และเจ้าหน้าที่ครุสภาที่อยู่ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานโดยนับเวลาดังแต่วันบรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น

1. ประสบการณ์ 1 - 15 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตั้งแต่ 1 - 15 ปี
2. ประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป

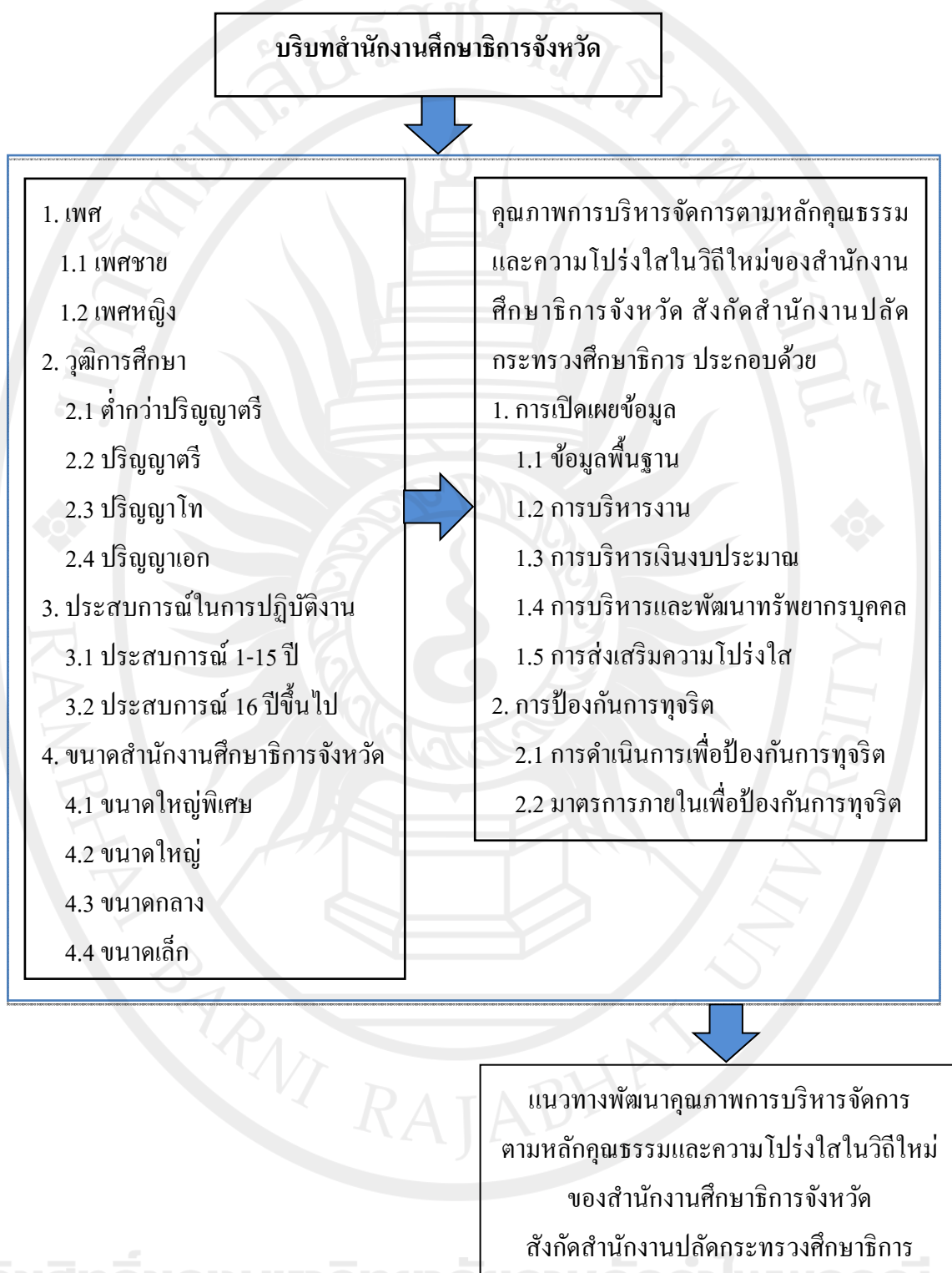
ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หมายถึง การแบ่งโครงสร้างสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดตามจำนวนอำเภอในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แบ่งออกเป็น 4 ขนาด ได้แก่

1. ขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง จังหวัดที่มีอำเภอ 21 อำเภอขึ้นไป มี 11 จังหวัด
2. ขนาดใหญ่ หมายถึง จังหวัดที่มีอำเภอ 16 - 20 อำเภอ มี 8 จังหวัด
3. ขนาดกลาง หมายถึง จังหวัดที่มีอำเภอ 9 - 15 อำเภอ มี 27 จังหวัด
4. ขนาดเล็ก หมายถึง จังหวัดที่มีอำเภอ 8 อำเภอลงมา มี 31 จังหวัด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปร 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การเปิดเผยข้อมูล หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สาธารณชนได้รับทราบ ใน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) การบริหารงาน 3) การบริหารเงินงบประมาณ 4) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล 5) การส่งเสริมความโปร่งใสของหน่วยงาน ด้านที่ 2 การป้องกันการทุจริต หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สาธารณชนได้รับทราบการแสดงความเจตนาธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ใน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต 2) มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต และด้านที่ 3 แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้วิจัยได้นำหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มาเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมาก
2. คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกเป็น 6 ส่วน ประกอบด้วย การบริหารการศึกษา การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล หลักคุณธรรมและความโปร่งใส วิถีใหม่ บริบทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
3. หลักคุณธรรมและความโปร่งใส
4. วิถีใหม่
5. บริบทสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารการศึกษา

ในปัจจุบันการศึกษาจะต้องมีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย รวมทั้งมีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในกระบวนการพัฒนาครูและการจัดการเรียนการสอนต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดีในการบริหารการศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารและการบริหารการศึกษา ดังนี้

ความหมายของการบริหาร

ธีรศักดิ์ อุปรมัย และคณะ (2563 : 26) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง หลักการที่เป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดกระบวนการทำงาน โดยมีระบบขั้นตอนและการวางแผน ที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องศึกษาและทำความเข้าใจ อันจะนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพในองค์กร

สิรินญา ศิริประโคน (2561 : 8) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การบริหาร จะครอบคลุมในเรื่องของเป้าหมาย บุคลากรและทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งการบริหารจัดเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งในทางสังคมศาสตร์ที่นำหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ทางมนุษยวิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยา และพฤติกรรมศาสตร์มาใช้ แต่มิได้ใช้ศาสตร์เพียงอย่างเดียวยังต้องใช้ศิลป์ เข้าควบคู่ไปด้วยคือ

ต้องสามารถประยุกต์ความรู้ต่าง ๆ ทางการบริหารให้เข้ากับสถานการณ์ ที่เป็นจริงและการบริหาร นั้นจะครอบคลุมถึงหน้าที่การบริหาร ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การมอบหมายงาน การรายงาน และการงบประมาณ นอกจากนี้องค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารจะประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ที่แน่นอน ทรัพยากรในการบริหาร การประสานระหว่างกัน และประสิทธิภาพประสิทธิผลในการทำงาน

ศิริ ถีอาสนา (2557 : 8) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง เป็นกิจกรรมกลุ่มตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันจัดการทรัพยากรที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์จัดการกระบวนการบริหารหรือหน้าที่การบริหาร ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดคณะทำงาน (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting)

พิทยา บวรวัฒนา (2556 : 7) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง เป็นการนำเอากฎหมาย และนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่ต้องทำงานด้วยความเต็มใจและความเที่ยงธรรมอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สมพงษ์ เกษมสิน (2556 : 7) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง เป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ การนำเอาทรัพยากรการบริหาร (Administrative Resource) มาประกอบกับกระบวนการบริหาร (Process of Administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นว่าการบริหาร มีลักษณะเด่นอยู่หลายประการดังนี้

1. การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์
2. การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบสำคัญ
3. การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
4. การบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ
5. การบริหารเป็นการดำเนินการร่วมกันของกลุ่มบุคคล
6. การบริหารอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคคลฉะนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือใจ (Collective Mind) เพื่อให้เกิดความร่วมมือของกลุ่ม (Group Cooperation) อันจะนำไปสู่พลังรวมกลุ่ม (Group Effort) ในอันที่จะทำให้ภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์
7. การบริหารมีลักษณะการร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีเหตุผล
8. การบริหารมีลักษณะเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
9. การบริหารไม่มีตัวตน (Intangible) แต่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2555 : 1) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงาน การปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและหน่วยงาน โดยครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ

ที่เรียกว่า “กระบวนการบริหาร” หรือ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” ที่เรียกว่า เฟมส์-โพสคอร์บ (PAMS-POSDCORB) ได้แก่ การบริหารนโยบาย (Policy) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) การบริหารคุณธรรม (Morality) การบริหารเกี่ยวกับสังคม (Society) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting)

วิโรจน์ สารรัตนะ (2555 : 1) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหน้าที่ในการบริหาร ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การชี้นำ (Leading) และการควบคุมองค์การ (Controlling)

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต) (2549 : 5) ได้กล่าวถึง การทำงานให้สำเร็จ โดยอาศัยคนอื่น (Getting Things Done Through Other People) ตามทฤษฎีพุทธวิธีบริหาร โดยใช้หน้าที่ของนักบริหารเป็นกรอบในการพิจารณาหน้าที่ของนักบริหารมีอยู่ 5 ประการ ตามคำย่อในภาษาอังกฤษ ว่า POSDC

P คือ Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางดำเนินงานในปัจจุบัน เพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต ผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร

O คือ Organizing หมายถึง การจัดองค์การ เป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ

S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่ การพัฒนาบุคลากร และการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผนผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีภาวะผู้นำ

C คือ Controlling หมายถึง การกำกับดูแล เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กรรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร

รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545 : 4 - 5) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง เป็นเรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการ ใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักบริหารหลายคน จึงมีความคิดตรงกันว่า “การบริหารเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะที่แน่นอนในการทำงาน” บางคนเห็นว่าการบริหารเป็นศิลปะ

ของการเป็นผู้นำ ที่จะนำผู้อื่นให้ทำงานตามวัตถุประสงค์ได้ และได้กล่าวถึงลักษณะเด่นที่เป็นสากลของการบริหารไว้ 9 ประเด็นคือ

1. การบริหารต้องมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย
2. การบริหารต้องอาศัยปัจจัยเป็นองค์ประกอบสำคัญ
3. การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
4. การบริหารต้องมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการทางสังคม
5. การบริหารต้องเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
6. การบริหารต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้การปฏิบัติตามภารกิจบรรลุวัตถุประสงค์
7. การบริหารเป็นการร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล
8. การบริหารมีลักษณะเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
9. การบริหารไม่มีตัวตน แต่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์

กูลิค และเออร์วิค (Gulick and Urwick, 1937 : 18 - 19) ได้ให้ความหมายว่า กระบวนการบริหารนั้นต้องประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญหรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า “POSDCORB Model” และอธิบายตามความหมาย ได้ดังนี้

1. การวางแผน (P = Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้าง และทำอย่างไร
2. การจัดการองค์การ (O = Organizing) หมายถึง การจัดหน่วยงาน กำหนดโครงสร้างของหน่วยงาน การจัดสายงานตำแหน่งต่าง ๆ กำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน
3. การจัดหาบุคคล (S = Staffing) หมายถึง การจัดหาบุคคลเป็นการบริหารงานทางด้านบุคคล อันได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี การประเมินผลการทำงานและการให้พินิจจากงาน
4. การอำนวยการ (D = Directing) หมายถึง การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการหน่วยงานให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน
5. การประสานงาน (Co = Coordinating) หมายถึง การประสานงานกิจการด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน
6. การรายงาน (R = Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหาร และสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานว่าก้าวหน้าเพียงใด
7. การงบประมาณ (B = Budgeting) หมายถึง การงบประมาณ การจัดทำงบประมาณ บัญชีการใช้จ่ายเงิน การควบคุม และการตรวจสอบด้านการเงิน

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่บุคคลหลายคนร่วมมือกัน ดำเนินการอย่างมีระบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และทฤษฎีที่พึงเชื่อถือและเป็นประโยชน์ในการบริหาร การบริหารต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะ เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการทำให้สิ่งต่าง ๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ โดยผู้บริหารใช้ศาสตร์เป็นองค์ความรู้ แนวคิดและศิลปะหรือกระบวนการทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานจนเป็นผลสำเร็จตรงตามจุดหมายของ องค์การหรือตรงตามจุดหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยใช้ทรัพยากรและเทคนิคต่าง ๆ อย่าง เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของการบริหารการศึกษา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทำให้คนมีอาชีพและมีพฤติกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมในด้านต่าง ๆ และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ดังนั้น ไม่ว่าสังคมใดหรือประเทศใด ย่อมให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาสำหรับประชาชน ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

ปิยะนาล บุญมีพิพิธ และจำรัส แจ่มจันทร์ (2563 : 557) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร การศึกษา หมายถึง แนวทางนโยบายที่ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จ ในการบริหารงานเป็นการเชื่อมโยงนโยบายกับการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมในการจัดการศึกษา ผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ความสามารถเป็นผู้นำครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชน ให้มาร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุผล สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

พัชรภรณ์ ดวงชื่น (2563 : 788) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง วิธีการบริหารจัดการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ ทั้งด้าน การจัดรูปแบบการเรียนการสอน การพัฒนาครูให้พร้อมสู่โลกยุคใหม่ การบริหารหลักสูตร รวมถึง การรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน

อมรรัตน์ เตชะนอก (2563 : 370) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ผู้บริหารต้องใช้ทักษะและความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลงให้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารการศึกษาต้องใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการกำหนดยุทธศาสตร์และ การนำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ตระหนักถึงศักยภาพของสถานศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลง

การแก้ปัญหาด้วยนวัตกรรมใหม่ โดยคำนึงถึงการบรรลุผลในวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเป็นหลัก

เลิศดาว กลิ่นศรีสุข (ออนไลน์, 2555) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีต่อบุคคล เพื่อให้บุคคลพัฒนาตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่

นาวิินทร์ เหมือนแสง (2553 : 18) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาได้อย่างเด่นชัดและเป็นรูปธรรม และมีความเป็นไปได้อย่างชัดเจน ซึ่งใช้ความพยายามในการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์

สรุปความหมายของการบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นต้องใช้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นกระบวนการใหม่ในการบริหารงานภาครัฐ โดยเน้นบทบาทของผู้บริหารงานภาครัฐ จัดบริการให้มีคุณภาพสูงตามที่ประชาชนต้องการ สนับสนุนให้เกิดความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่ละระดับมากขึ้น มีการบริหารงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ เป็นหลักการบริหารการปกครองที่มุ่งประโยชน์สูงสุดของประชาชนและประเทศชาติ โดยยึดหลักเหตุผลและความเป็นธรรม ธรรมาภิบาลเป็นทั้งหลักการและแนวทางสำหรับการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักการที่กำหนด

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล เป็นสิ่งสำคัญที่ทุกองค์กรต้องตระหนักและให้ความสำคัญ เพราะการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด เป้าหมายสำคัญคือ คาดหวังเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร ดังนั้น การที่แต่ละองค์กรจะเดินทางไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้นั้น ต้องเริ่มต้นจากการวางระบบบริหารภายในองค์กรให้มั่นคงก่อน ซึ่งธรรมาภิบาลถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานในทุกประเภท มีผู้ให้ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของธรรมาภิบาล ดังนี้

ความหมายของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายของคำว่าธรรมาภิบาลไว้อย่างหลากหลาย มีทั้งความหมายที่คล้ายกันและแตกต่างกัน ผู้วิจัยขอเสนอ ดังนี้

รัฐสิทธิ์ คุรุสุวรรณ (2563 : 26) ได้ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักในการปกครองการบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม ประกอบด้วยองค์ประกอบ 10 หลัก ได้แก่ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักการมุ่งฉันทามติ

พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2563 : 44) ได้ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง แนวทางสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบ 3 ส่วนของสังคมเข้าด้วยกัน คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม สามารถอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เจริญศักดิ์ วงศ์สุวรรณ (2562 : 3674) ได้ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ใช้กำกับดูแล ตรวจสอบ ควบคุม การบริหารงาน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาคเอกชน เข้ามาตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์กร ก่อให้เกิดการกระตุ้น ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กร

เอกชาติ สุขเสน (2562 : 38) ได้ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การปกครอง การบริหารการจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม เป็นการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวงที่พึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ เช่น ความโปร่งใส ตรวจสอบได้โดยปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก ช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและทำให้อุบลผลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ศรัทธา และเชื่อมั่นในองค์กรนั้น ๆ อันจะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กาญจนา แก้วกุล และชาญเดช เจริญวิริยะกุล (2561 : 55 - 56) ได้ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง หลักการที่นำมาใช้บริหารงาน ช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ ทำให้อุบลผลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ศรัทธาและเชื่อมั่นในองค์กร ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการบริหารจัดการที่มีการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ ควบคุมการบริหารงาน

โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและหน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้เข้ามาตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงานเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

กิตติภูมิ สมศรี (2560 : 23) ได้ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาของประเทศ โดยมีการเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนของสังคม คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนสังคม ให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ สังคมการเมืองอย่างสมดุล ส่งผลให้สังคมดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศชาติให้เป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

วิทยา ประวะ โข (2560 : 37) ได้ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมือง สังคม องค์กร สถาบัน หรือธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เปิดเผย โปร่งใส มีความรับผิดชอบและรับรอง ที่ตรวจสอบได้ มีความชอบธรรม ยุติธรรม มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และมีมาตรฐาน คุณธรรม จริยธรรม

มานะ อิ่มอุดม (2558 : 21) ได้ให้ความหมายว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารงานหรือการปกครองภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับให้บังเกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและมีความชอบธรรมทั้งฝ่ายผู้บริหารและประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ

จากความหมายของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลดังกล่าว สรุปความหมายของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลได้ว่า หมายถึง การบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนที่ดี ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลใช้หลักประชาธิปไตยและเคารพในสิทธิมนุษยชน มุ่งใช้กฎระเบียบด้วยความเป็นธรรม โปร่งใสในการปฏิบัติงานสามารถตรวจสอบได้ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่งผลให้สังคมดำรงอยู่อย่างสันติ ตลอดจนมีการใช้อำนาจในการพัฒนาประเทศให้เป็นไปอย่างมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ

ความสำคัญของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

ปัจจุบันธรรมาภิบาลมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการในทุกองค์การ เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดนโยบายของหลายประเทศ จึงมีนักวิชาการนำหลักธรรมาภิบาลไปขยายผลปรับโครงสร้างและกระบวนการทั้งในองค์การของรัฐและธุรกิจ ธรรมาภิบาลถือได้ว่ามีความสำคัญเพราะเป็นหลักเกณฑ์การปกครองบ้านเมืองตามวิถีทางประชาธิปไตย เป็นการปกครองบ้านเมืองที่มีความเป็นธรรม มีกฎเกณฑ์ที่ดีในการบำรุงรักษาบ้านเมืองและสังคมให้มีการพัฒนาครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคม รวมทั้งมีการจัดระบบของกิจการและกลไกต่าง ๆ ในส่วนราชการ องค์กรของรัฐ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ตลอดจนองค์การอิสระ องค์กรเอกชน กลุ่มชมรมและสมาคมต่าง ๆ ทั้งที่เป็นนิติบุคคล ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม (Civil Society) ดังนั้นธรรมาภิบาล

จึงเป็นแนวทางในการจัดระเบียบ เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข และตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรม หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการบริหารจัดการที่ดีเพราะมีการปรับวิธีคิด วิธีการบริหารราชการของประเทศไทยใหม่ทั้งระบบ โดยกำหนดเจตนารมณ์ของแผ่นดินขึ้นมาเพื่อทุกคนทุกฝ่ายในประเทศ ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันจัดการ ร่วมกันรับผิดชอบ แก้ปัญหา พัฒนานำพาแผ่นดินนี้ไปสู่ความมั่นคง ความสงบ สันติสุข มีการพัฒนาที่ยั่งยืนและก้าวไกล นักวิชาการในประเทศ และต่างประเทศได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมและนำเสนอ ดังนี้

ถวิลวดี บุรีกุล (2546 : 14 - 25) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล ไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องกระตุ้นให้กระบวนการประชาธิปไตย มีความสมบูรณ์และเกิดความยั่งยืน เพราะเป็นสิ่งที่เกิดจากการเป็นประชาธิปไตยคือ การจัดสรรอำนาจที่เป็นธรรม ทำให้ทุกคนปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ไม่มีการทุจริต มีความซื่อสัตย์ สุจริต เกิดกระบวนการประชาสังคมที่ทำให้ประชาชนรวมตัวกันทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ผลที่เกิดขึ้นคือสังคมมีคุณภาพ

ปธาน สุวรรณมงคล (2558 : 34) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล โดยแบ่งออกเป็น 3 มิติ ได้แก่ มิติของภาครัฐ มิติของประชาชน และมิติของภาคธุรกิจเอกชน ดังนี้

1. มิติของภาครัฐ

1.1 ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรในภาครัฐมีเป้าหมายอยู่ที่การยึดประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติ ให้มีความสำคัญกับประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐอย่างจริงจังมากขึ้น โดยมีการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความรวดเร็ว และประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ มีความคุ้มค่ามากขึ้นซึ่งวัดได้จากความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ

1.2 ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐให้ความสำคัญกับผลสำเร็จหรือผลงานมากกว่าการทำเสร็จเหมือนเช่นที่ผ่านมาในอดีต การให้ความสำคัญกับผลสำเร็จหรือผลงาน ทำให้มีความคุ้มค่ามากขึ้น โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น มีตัวชี้วัด (Key Performance Indicator, KPI) ที่ถูกกำหนดไว้ก่อนการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพึงพอใจของประชาชนนับเป็นตัวประเมินผลที่สำคัญ

1.3 ช่วยให้ระบบการบริหารภาครัฐมีความโปร่งใสตรวจสอบได้มากขึ้น โดยมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบของภาครัฐให้รัดกุมและเปิดเผยต่อสาธารณะให้รับรู้กันทั่วไป เช่น การมีกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ การมีกฎหมายเกี่ยวกับการห้ามฮั้วประมูลงานของภาครัฐ เป็นต้น รวมถึงมีองค์การอิสระในการกำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของภาครัฐ เช่น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

1.4 ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีความตระหนักถึงความสำนึกรับผิดชอบ (Accountability) ต่อประชาชนและองค์กรมากขึ้น ซึ่งความสำนึกรับผิดชอบมีส่วนทำให้การกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐมีการระมัดระวังการกระทำที่มีผลต่อสาธารณะหรือประชาชนมากขึ้น และหากเกิดข้อผิดพลาดขึ้นก็ต้องพร้อมที่จะรับผลของการกระทำนั้น โดยไม่หลบเลี่ยง หรือโยนความผิดให้บุคคลอื่นหรือนิ่งเฉย

1.5 ช่วยทำให้ระบบราชการเป็นระบบเปิดและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางมีส่วนร่วมในการบริหารภาครัฐอย่างหลากหลายและเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ ระบบบริหารภาครัฐในอดีตมักเป็นระบบที่ปิด โดยประชาชนไม่รู้ข้อมูลข่าวสารในการบริหารงานของภาครัฐมากนัก และข้อมูลส่วนใหญ่ถูกพิจารณาว่า ไม่เปิดเผยหรือเป็นความลับ แต่เมื่อมีการนำแนวคิดธรรมาภิบาลมาใช้ ทำให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของภาครัฐ และให้สิทธิแก่ประชาชนในการยื่นขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐได้ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อสาธารณะผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารหรือเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นต้น และประชาชนยังมีช่องทางในการร้องเรียนการเสนอความคิดเห็นผ่านทางช่องทางต่าง ๆ ของรัฐอีกด้วย

1.6 ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐยึดกฎหมายเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่าการใช้ดุลพินิจหรือตามอำเภอใจ โดยมีการวางมาตรฐานการปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจหรือแต่ละงานไว้ชัด ทำให้การใช้กฎหมายเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวจนลดลงไป

1.7 ทำให้ระบบบริหารภาครัฐเป็นตัวขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้นส่งผลให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น โดยมีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

1.8 ทำให้บุคลากรภาครัฐตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ในฐานะเป็นผู้ให้บริการประชาชนมิใช่เจ้านายของประชาชนหรือผู้มีสถานภาพที่เหนือกว่าประชาชน

2. มิติของประชาชน

2.1 ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของภาครัฐได้มากขึ้นเนื่องจากระบบราชการได้เปิดกว้างมากขึ้นอันเป็นผลมาจากการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

2.2 ทำให้ประชาชนมีความตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ของพลเมืองมากขึ้นหลังจากได้รับข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐและแหล่งอื่น ๆ มากขึ้น และเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม

2.3 ทำให้ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็วกว่าขึ้นอันเป็นผลมาจากการปรับรื้อกฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ (Deregulation) ทำให้มีการลดขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการลงไปมาก และภาครัฐได้ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง เช่น การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ตลอดเวลา

2.4 ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของระบบบริหารภาครัฐ โดยเฉพาะประเด็นการคอร์รัปชัน การใช้อำนาจไม่เป็นธรรม เนื่องจากประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักมากขึ้น รวมถึงมีการใช้สิทธิพลเมืองในการเรียกร้อง ร้องเรียน และฟ้องร้องต่อศาลในกรณีที่ถูกละเมิดสิทธิ

3. มิติของภาคธุรกิจเอกชน

3.1 ทำให้การบริหารกิจการธุรกิจได้รับความสะดวกรวดเร็วกว่าขึ้น ส่งผลให้การแข่งขันเชิงธุรกิจดำเนินไปได้ด้วยดี

3.2 ทำให้ต้นทุนทางธุรกิจเป็นไปตามต้นทุนที่แท้จริง เนื่องจากภาครัฐมีความโปร่งใสในการดำเนินงานมากขึ้น มีการเรียกรับผลประโยชน์น้อยลง

3.3 ทำให้ประเทศชาติสามารถแข่งขันทางธุรกิจในเวทีการค้าโลกได้อย่างไม่เสียเปรียบโดยมีการบริหารภาครัฐเป็นตัวสนับสนุน เอื้ออำนวยเกี่ยวกับภาคธุรกิจเอกชน

วิระยุทธ พรพจน์ชนมาศ (2557 : 80 - 88) ได้กล่าวถึงความสำคัญของธรรมาภิบาลในสถานศึกษาไว้ว่า นอกจากการมีธรรมาภิบาลสถานศึกษาจะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปอย่างดีจนนำไปสู่การทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพได้นั้น ธรรมาภิบาลในโรงเรียนยังช่วยแก้ปัญหาภายในองค์กร ได้แก่ การทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการมีผู้บริหารที่เป็นเผด็จการ บริหารโดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้มีส่วนร่วม ผู้บริหารขาดความรับผิดชอบ ขาดความโปร่งใสในการบริหาร บริหารโดยไม่ยึดความเสมอภาคเป็นธรรม บริหารโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างไม่คุ้มค่า บุคลากรมีความรู้สึกเหลื่อมล้ำของสถานภาพ หรือมีความไม่มั่นคงในงาน เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้อาจแก้ไขได้ เพราะหลักการของธรรมาภิบาลนั้นครอบคลุมถึงปัญหาดังกล่าว เพราะโดยแก่นแท้ของธรรมาภิบาล โดยเฉพาะธรรมาภิบาลประชาธิปไตยนั้น เน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมปฏิสัมพันธ์กัน และเกิดการถ่วงดุลพลังต่าง ๆ ของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทำให้เห็นว่าการนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาจะช่วยแก้ปัญหาอื่น ๆ ในองค์กรได้ โดยการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งถือว่ามีความจำเป็นเพราะจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความผูกพัน

รู้สึกรักและมีจิตสำนึกในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ผู้บริหารบริหารงานด้วยความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อการบริหาร

สมคิด เลิศไพฑูรย์ และคณะ (2556 : 37) ได้กล่าวถึงความสำคัญของธรรมาภิบาลไว้ว่า มีความสำคัญในเรื่องของโครงสร้างและกระบวนการ และความสัมพันธ์ของภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาสังคมในการบริหารจัดการเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของรัฐ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่ดี

เอกชัย กี่สุขพันธ์ ปันรต และคณะ (2553 : 28) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นทั้งหลักการขั้นพื้นฐานและยุทธศาสตร์ที่สังคมโลกต้องการให้เกิดขึ้นและนำมาใช้ เพื่อลดบรรเทา และแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหา การฉ้อราษฎร์บังหลวง ช่วยสร้างคุณค่าและจิตสำนึกทางปัญญา วัฒนธรรม และจริยธรรมทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทำให้มีความเป็นธรรมในสังคม มีความโปร่งใสได้รับการยอมรับ และเชื่อถือ มีประสิทธิภาพและคุณภาพมาตรฐานสูงขึ้น มีการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นภูมิคุ้มกันที่ทำให้ มีความเข้มแข็ง มีเสถียรภาพ มีความมั่นคง ปลอดภัยและยั่งยืน ทุกภาคของสังคมอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี หลักธรรมาภิบาลเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย ปัจจุบันได้กลายเป็นมาตรฐานสากล ที่องค์กรและหน่วยงานทั่วไปต้องการให้เกิดขึ้น

ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2552 : 16) ได้ให้ความหมายของคำว่า ธรรมาภิบาล โดยมอง เปรียบเทียบกับจริยธรรมว่า จริยธรรม (Ethics) เป็นเรื่องของแนวปฏิบัติตนให้บรรลุถึงสภาพชีวิต อันตรงคุณค่า มุ่งเน้นการควบคุม พฤติกรรมของคน และกลุ่มคนให้เข้าไปในหนทางที่เหมาะสม ดึงงาม โดยคาดหวังว่ามนุษย์มีเหตุผล สามารถแยกแยะชั่วดีได้ ซึ่งต่างจากธรรมาภิบาลอันเป็นเรื่อง ของการจัดระเบียบ โครงสร้าง ความสัมพันธ์ในการใช้อำนาจหน้าที่ระหว่างฝ่ายตัวการ (Principal) และฝ่ายตัวแทน (Agency) และการวางระบบกระบวนการบริหารงาน เพื่อป้องกันการถือโอกาส การเอาเปรียบ หรือพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมของมนุษย์ รวมถึงการวางมาตรฐานในการทำงาน ให้บรรลุเป้าหมาย และคุณค่าที่กำหนดไว้ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมหรือบุคคลที่ตนมีภาระ รับผิดชอบอยู่

วิรัตน์ รัตนมณี (2550 : 56) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของธรรมาภิบาลที่สำคัญต่อ การบริหารจัดการ ดังนี้

1. เป็นหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นธรรมในสังคม เอื้อประโยชน์ให้กับคนทุกระดับ ทั้งคนรวยคนจน ในเรื่องการเมืองได้ มีงานทำ การพัฒนาที่เท่าเทียมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2. การสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในทุกระดับจะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืน โดยมีคนเป็นศูนย์กลางที่แท้จริง ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมเสถียรภาพ
3. ธรรมาภิบาลช่วยลด บรรเทา หรือแก้ปัญหา ถึงแม้ปัญหาที่เกิดขึ้นจะมีความรุนแรง ก็ยังต้องช่วยลดหรือบรรเทาความรุนแรงลงไป และปัญหาที่ไม่รุนแรงก็อาจจะไม่เกิดขึ้นอีก
4. ธรรมาภิบาลจะช่วยให้สังคมมีความเข้มแข็งในทุกด้าน ทั้งทางคุณค่าและจิตสำนึก ทางสังคม การเมือง วัฒนธรรม จริยธรรม และทางเศรษฐกิจ มีสมรรถนะ มีความโปร่งใส สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและเอื้ออาทรต่อกัน มีความเจริญรุ่งเรืองต่อไปด้วยฐานอันมั่นคง
5. ธรรมาภิบาลจะช่วยลดปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง และส่งเสริมให้คนมีความซื่อสัตย์ สุจริต
6. ธรรมาภิบาล เป็นแนวคิดที่เกื้อหนุนสังคมประชาธิปไตย จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและมีการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลโดยประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
7. ธรรมาภิบาลจะช่วยให้ระบบบริหารของรัฐบาลมีความยุติธรรมเป็นที่น่าเชื่อถือทั้งในและต่างประเทศ
8. ธรรมาภิบาลเป็นมาตรฐานสากลที่บ่งชี้ถึงระดับการพัฒนาของประเทศทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง หากสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นได้ย่อมหมายถึงการได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากสังคมระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น
9. ธรรมาภิบาล มีหลักการคล้ายกับหลักการบริหารหลายรูปแบบที่ถูกนำมาใช้ในหน่วยงาน หรือองค์กรทั่วไป ซึ่งรวมทั้งหน่วยงานทางการศึกษาด้วย เช่น ระบบมาตรฐานสากลภาครัฐแห่งประเทศไทย (Thailand International Public Sector Standard Management System and Outcomes : Thailand International P.S.O.) ระบบการควบคุมคุณภาพ (Q.C.) ระบบมาตรฐานสากล ISO การบริหารคุณภาพทั้งระบบ (TQM) หรือแม้แต่การบริหารที่ยึดโรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งล้วนแต่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอันเป็นหลักการที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของธรรมาภิบาล
10. ธรรมาภิบาลเป็นหลักการที่ทั้งองค์การสหประชาชาติ ธนาคารโลก และกองทุนการเงิน ระหว่างประเทศ รวมทั้งธนาคารพัฒนาเอเชีย มีข้อสรุปร่วมกันว่าหลักธรรมาภิบาล เป็นกุญแจสำคัญ ประการหนึ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา และกลุ่มประเทศยากจน
11. ธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ

จากความสำคัญของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลข้างต้นจะเห็นว่า ธรรมาภิบาลเป็นแนวปฏิบัติในการจัดระเบียบสังคมที่มีความสำคัญครอบคลุมทุกภาคส่วน เป็นกฎเกณฑ์การปกครองที่มีความเป็นธรรมทำให้ไม่เกิดการฉ้อโกง ไม่มีการทุจริต ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข เกิดความสันติสุขในสังคม เพราะบุคคลในภาครัฐตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อประชาชนและองค์การมากขึ้น นอกจากนี้หลักธรรมาภิบาลยังช่วยกระตุ้นให้กระบวนการประชาธิปไตยเกิดความสมบูรณ์ ระบบการบริหารงานของรัฐมีความยุติธรรม น่าเชื่อถือ ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของภาครัฐได้มากขึ้น และทุกคนปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า สร้างสังคมให้เข้มแข็งในทุกด้าน เป็นภูมิคุ้มกันที่ดีของประเทศ ลดปัญหาความรุนแรงในสังคมช่วยให้ประเทศพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นวิธีการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ทั้งยังช่วยสร้างคุณธรรมและจิตสำนึกทางปัญญา ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

องค์ประกอบของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

นักวิชาการในประเทศและต่างประเทศได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลไว้อย่างหลากหลายซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมและนำเสนอ ดังนี้

เมอร์ลี (Merilee, 2010 : 2) เขียนบทความชื่อ Good Governance: The Inflation of an Idea สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ธรรมาภิบาลเป็นความคิดที่ดี ประเทศกำลังพัฒนาจะดีขึ้นมาก หากการใช้ชีวิตในสังคมจะได้รับความเป็นธรรม มีความรอบคอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีส่วนร่วม สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ โดยการบริหารจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ มีประชาชนอีกมากมายที่อยู่ในสภาพขาดความมั่นคง มีการทุจริต การละเมิดกฎหมาย การบริการสาธารณะ ความล้มเหลว ความยากจน และความเหลื่อมล้ำ ซึ่งเป็นสัญญาณที่เลวร้ายในสังคมปัจจุบัน

ธรรมาภิบาล มีความสำคัญและเป็นองค์ประกอบหลักในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งมีนักวิจัยหลายท่านได้นำแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กร รัฐบาลหรือภาครัฐ หมายถึง รากฐานของสถาบันอำนาจรัฐและการตัดสินใจ ด้วยเหตุนี้ ธรรมาภิบาลจึงครอบคลุมสถาบัน และกฎเกณฑ์ของปัจจัยอื่น ๆ ที่กำหนดปฏิสัมพันธ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจ

การดำเนินธุรกิจควรมีความสัมพันธ์และอยู่ภายใต้หลักพื้นฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดี หากธุรกิจดำเนินงานโดยขาดซึ่งความยุติธรรม ความโปร่งใสหรือความซื่อสัตย์ อีกทั้งคณะกรรมการและฝ่ายบริหารทำหน้าที่อย่างขาดความรับผิดชอบ ย่อมจะส่งผลต่อการเติบโตของธุรกิจอย่างเล็งไม่ได้ เช่น การคัดเลือกคู่ค้าควรมีการกำหนดนโยบายและกระบวนการที่ชัดเจนและเป็นธรรม

ไม่ฮิวประมวล ไม่รับผิดชอบต่อแทนที่อาจส่งผลต่อการคัดเลือกคู่ค้า และเมื่อได้คู่ค้ามาแล้วก็ควรชำระเงินอย่างถูกต้องเป็นธรรม ในทางกลับกันหากคัดเลือกคู่ค้าโดยขาดความยุติธรรมหรือไม่โปร่งใส บริษัทอาจได้คู่ค้าที่ไม่สามารถส่งมอบวัตถุดิบที่มีคุณภาพหรือส่งไม่ทันตามกำหนดเวลา ซึ่งส่งผลให้บริษัทมีต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นไม่สามารถผลิตสินค้าและบริการให้แก่ลูกค้าได้ทัน หรือบางกรณีอาจถูกฟ้องร้องได้ นอกจากนี้ การดำเนินธุรกิจย่อมมีความเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียหลายกลุ่ม จึงควรเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน จัดให้มีระบบและกระบวนการส่งเสริมความร่วมมือ เพื่อให้สามารถเข้าใจและตอบสนองความคาดหวังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเรื่องธรรมาภิบาล เป็นสิ่งสำคัญ เป็นเงื่อนไขที่สามารถทำให้บรรลุผลในทางปฏิบัติได้

องค์การคลังสินค้า กระทรวงพาณิชย์ (2555 : 27) ได้กล่าวถึงธรรมาภิบาลและความหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ธรรมาภิบาล หรือ Good Governance หมายถึง หลักการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเกี่ยวข้องกับนโยบายของส่วนราชการและพฤติกรรมของบุคลากรในองค์การ

หลักของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วยหลักการ 6 ประการ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักสำนึกรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า

หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมาย กฎ กติกาที่ถูกต้องเป็นธรรม การบังคับใช้เป็นไปตามกฎ กติกาที่ตกลงกันไว้ คำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต

หลักความโปร่งใส หมายถึง สุจริตไม่คดโกง หรือมีความหมายตรงกันข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นความหมายในเชิงบวก

หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองและทางการบริหารการตัดสินใจที่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร การให้ข้อมูลแก่ประชาชน การแสดงความคิดเห็น การให้คำปรึกษา การร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุมงานสาธารณะ

หลักสำนึกรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ สำนึกในความรับผิดชอบ ต่อสังคม การใส่ใจต่อปัญหาสาธารณะ ความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาสาธารณะ การเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าหาญที่จะรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2559 : 1) ได้จำแนกองค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การมีกฎระเบียบที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย มีการบังคับใช้กันอย่างเสมอภาค และไม่มีการเลือกปฏิบัติแบบสองมาตรฐาน (Double Standard) มีการปฏิบัติเป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ เคารพสิทธิและเสรีภาพตามกฎหมาย

2. หลักคุณธรรม (Virtue) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามในการปฏิบัติหน้าที่ ร่วมสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีความอดทน และร่วมกันป้องกันการคอร์รัปชันในองค์กร

3. หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การบริหารจัดการตรวจสอบได้ เช่น การทำงานที่เปิดเผยม การจัดระบบงานที่ชัดเจน มีกระบวนการที่ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน และมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ถูกต้อง โปร่งใส

4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การกระจายอำนาจในการจัดการ การบริหารและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร การให้คำปรึกษา การร่วมวางแผนการทำงาน และร่วมปฏิบัติงาน

5. หลักความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ (Accountability) หมายถึง ความตระหนักในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ความสำนึกในความรับผิดชอบ การเอาใจใส่ การกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา การเปิดโอกาสและพร้อมที่จะให้ตรวจสอบประเมินผลที่สะท้อนถึงความรับผิดชอบ และการยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่และจากการดำเนินงาน

6. หลักความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) หมายถึง การบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

วีระยุทธ พรพจน์ชนมาศ (2557 : 86) ได้จำแนกองค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ 8 ประการ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบต่อ 6) หลักเป้าหมายความสอดคล้องต่อสังคม 7) หลักความมั่นคง และ 8) หลักความคุ้มค่า โดยหลักการทั้ง 8 ประการดังกล่าว จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา คือ การมีผู้เรียนที่มีคุณภาพหรือเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้จำแนกหลักธรรมาภิบาล โดยแบ่งออกเป็น 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2555 : 16 - 20)

1. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ประกอบด้วย หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) และหลักการตอบสนอง (Responsiveness)

2. ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value) ประกอบด้วย หลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ (Accountability) หลักความเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หลักนิติธรรม (Rule of Law) และหลักความเสมอภาค (Equity)

3. ประชาธิปไตย (Participatory State) ประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) และหลักการมีส่วนร่วม/การมุ่งเน้นฉันทามติ (Participation/Consensus Oriented)

4. ความรับผิดชอบต่อการบริหาร (Administrative Responsibility) ประกอบด้วย หลักคุณธรรม/จริยธรรม (Morality/Ethics)

วิจิต บุญสนอง (2554 : 5) ได้จำแนกองค์ประกอบของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม (The Rule of Law) คือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม โดยการคำนึง ถึงสิทธิ เสรีภาพและความยุติธรรมของประชาชน

2. หลักคุณธรรม (Morality) คือ การคำนึงถึงความถูกต้องดีงามตลอดจนการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต

3. หลักความโปร่งใส (Accountability) คือ การดำเนินงานที่ใสสะอาดโดยปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน สามารถตรวจสอบการทำงานได้ในทุกมุมมอง

4. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ การให้โอกาสประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและบริหารจัดการชุมชน การแสดงความคิดเห็นในการวางแผนและร่วมปฏิบัติงาน ตลอดจนการควบคุมโดยตรงจากประชาชน

5. หลักความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsibility) คือ การสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน ท้องถิ่น การใส่ใจปัญหาและการกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาสาธารณะ การเคารพ ในความคิดเห็นที่แตกต่างและกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง

6. หลักความคุ้มค่า (Cost - effectiveness or Economy) คือ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ชุมชน ท้องถิ่น ตลอดจนการรักษาและพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์ยั่งยืน

7. หลักความเสมอภาค (Equity) คือ ทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสต่าง ๆ ทางสังคมได้อย่างเท่าเทียมกัน

8. หลักความสอดคล้อง (Consensus Orientation) คือ ความสอดคล้องกับความต้องการทางสังคมหรือประชาชนในท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่แตกต่างเพื่อลดความขัดแย้ง

9. การมีวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Vision) คือ การวางแผนหรือการกำหนดนโยบายโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลักสำคัญ

10. การควบคุมการคอร์รัปชัน (Control of Corruption) คือ การส่งเสริมภาคประชาชนให้มีบทบาทมากขึ้นในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553 : 82 - 83) ได้จำแนกองค์ประกอบของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ดังนี้

1. หลักนิติธรรม (The Rule of Law) หมายถึง หลักการที่มีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ปฏิบัติงานภายใน โรงเรียน โดยมีกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เป็นธรรม มีการบังคับใช้กฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ อย่างเสมอภาค ไม่มีการเลือกปฏิบัติไม่มีมาตรการเชิงซ้อน (Double Standard) มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมายไม่ให้ใช้กฎหมายไปแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย และเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม คำนึงสิทธิเสรีภาพความยุติธรรมของบุคคลในโรงเรียน

2. หลักคุณธรรม (Ethics) หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ปลอดจากการทำผิดวินัย ปลอดจากการทำผิดกฎหมาย ปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชา พัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริ่งใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต

3. หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง การบริหารที่ยึดหลักการเปิดเผยตรงไปตรงมา และเข้าใจง่าย มีความชัดเจนเกี่ยวกับการบริหารงานในทุก ๆ ด้าน เช่น การมีระบบงานที่ชัดเจน มีระบบคุณธรรมในการเลือก หรือแต่งตั้งบุคลากร รวมถึง การให้คุณให้โทษ การเปิดโอกาสให้สังคมภายนอกเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยองค์ประกอบเครื่องชี้วัดความโปร่งใสมี 4 ด้าน คือ ความโปร่งใสด้านโครงสร้างระบบงาน ด้านระบบการให้คุณ ด้านระบบการให้โทษ และด้านการเปิดเผยระบบงาน

4. หลักความมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมในการรับรู้การบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ โดยการให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ให้คำปรึกษา ร่วมวางแผนปฏิบัติการ ทั้งเป็นทางการและ

ไม่เป็นทางการ ประกอบด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน การวางแผนร่วมกัน และการพัฒนาศักยภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ ให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้

5. หลักความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) หมายถึง หลักการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ ซึ่งสะท้อนความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ความรับผิดชอบในผลงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะและมีระบบติดตามผล

6. หลักความคุ้มค่า (Value for Money) หรือหลักประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) หมายถึง การบริหารจัดการที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวมสำหรับการบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และยั่งยืน รวมทั้งป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อมและมีความสามารถที่จะแข่งขันกับภายนอก

อรรถย สังเกตอง (2551 : 16 - 17) ได้จำแนกองค์ประกอบของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ ดังนี้

หลักนิติธรรม หมายถึง ระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ใช้เป็นข้อตกลงของหน่วยงาน โดยที่ระเบียบ และหลักเกณฑ์การบังคับใช้นั้นต้องเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับจากสมาชิก ระเบียบและหลักเกณฑ์เหล่านั้นต้องนำมาซึ่งความเสมอภาคของสมาชิกในหน่วยงาน และผู้รับบริการ รวมทั้งเอื้ออำนวยต่อการควบคุม และพัฒนาผู้รับบริการด้วยการกำหนด และปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด

หลักคุณธรรม หมายถึง หลักปฏิบัติในการทำในสิ่งที่ถูกต้องด้วยความซื่อสัตย์จริงใจ ยึดมั่นในความถูกต้อง คิงาม บนพื้นฐานของศีลธรรม จริยธรรมภายใต้ระเบียบและข้อบังคับของผู้รับบริการ และยังประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของหน่วยงานและผู้รับบริการ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กร ให้มีความโปร่งใสตรวจสอบได้

หลักความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นและตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้บรรลุความสำเร็จ สอดคล้องตามกฎระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานอย่างมีสำนึกต่อหน้าที่ สังคม ประชาชน และประเทศ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการและส่วนรวมเป็นสำคัญ รวมทั้งยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานดังกล่าว ทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ตลอดจนพร้อมแสดงข้อเท็จจริงในการประกอบภารกิจต่อสาธารณชน สามารถชี้แจงเหตุผลได้ และพร้อมต่อการตรวจสอบจากสาธารณะ

หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานและผู้รับบริการ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการบริหารงาน หรือการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานได้ร่วมรับรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ รวมทั้งร่วมสนับสนุน ติดตาม และตรวจสอบการปฏิบัติตามสิ่งที่ตนเองได้ร่วมตัดสินใจ

หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ด้วยความประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ทำให้งานมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2544 : 13) ได้จำแนกองค์ประกอบของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ทุกส่วนราชการต้องยึดถือปฏิบัติ 6 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม คือ หลักการปกครองภายใต้กฎหมายที่ครอบคลุมไปถึงเรื่องการตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับ และกติกาต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิก โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาค และเป็นธรรม กล่าวโดยสรุปคือ สถาปนาการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่กระทำกันตามอำเภอใจหรืออำนาจบุคคล

2. หลักคุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงามโดยการรณรงค์ เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเสียสละ ความอดทน ขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

3. หลักความโปร่งใส คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยมูลค่าข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาและสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกันและช่วยให้การทำงานของภาครัฐ และภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

4. หลักความมีส่วนร่วม คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญ ๆ ของสังคมโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวน การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่น ๆ และขจัดการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐหรือโดยภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยสร้างความสามัคคีและความร่วมมือกันทำงานในเรื่องสำคัญของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

5. หลักความรับผิดชอบ คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ทุกคนทุกฝ่ายตระหนักในสิทธิหน้าที่ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนและการใส่ใจในปัญหา

สาธารณะ รวมทั้งมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยพยายามหาทางออกที่ทุกฝ่ายสามารถยอมรับร่วมกันได้ กล่าวรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า คือ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่รู้คุณค่าของทรัพยากรของชาติและบริหารงานด้วยความประหยัดมีประสิทธิภาพประสิทธิผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาครัฐซึ่งต้องให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน

จากการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล สรุปได้ว่า หลักการที่สำคัญของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล คือ การให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน ให้มีการดำเนินงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แนวคิดในองค์ประกอบของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อาจมีความแตกต่างกันตามบริบทขององค์กร แต่ยังคงหลักการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล คือ การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ หลักนิติธรรม เพราะทุกองค์กรมีแนวคิดหลักสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร ทำให้เกิดการบริหารที่มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ ยึดหลักคุณธรรม ความถูกต้องดีงาม ความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย การดำเนินงานที่ใสสะอาดโดยปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน สามารถตรวจสอบการทำงานได้ และบริหารโดยอยู่บนฐานของการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงการดำเนินงานด้วยความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพในการบริหารและเกิดประสิทธิผลที่ดีตามเป้าหมาย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเปิดเผยข้อมูล ประกอบด้วย 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) การบริหารงาน 3) การบริหารเงินงบประมาณ 4) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล 5) การส่งเสริมความโปร่งใสของหน่วยงาน
2. ด้านการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย 1) การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต 2) มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต

หลักคุณธรรมและความโปร่งใส

คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้หน่วยงานได้มีการตรวจสอบ สอบทานตนเอง มีการปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลในส่วนที่ยังขาดตกบกพร่อง มีการพัฒนาระบบงานให้เกิดความโปร่งใส

มีการปรับปรุงการบริหารงานและการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม ทั้งต่อบุคลากรในหน่วยงานและต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี คุณธรรมและความโปร่งใสที่ใช้ในการบริหารงานเป็นการสร้างความเปิดเผย เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งจากภายในและภายนอกหน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ มีการสื่อสาร การแสดงความรับผิดชอบ พร้อมรับการตรวจสอบ รวมทั้งมีกระบวนการในการติดตามและประเมินผลที่ได้รับการยอมรับว่าเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ผ่านช่องทางเว็บไซต์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ดังนี้

ความหมายของคุณธรรม

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ (2561 : 18) ได้ประมวลความหมายของคุณธรรม ไว้ว่า คุณธรรมตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า VIRTUE ซึ่ง Longman Dictionary of Contemporary English (1995) ให้นิยามไว้ 2 นัย คือ 1 หมายถึง ความดีงามของลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมที่เกิดจากการกระทำจนเคยชิน และ 2 หมายถึง คุณธรรมที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคมเกี่ยวกับความประพฤติและศีลธรรม นอกจากนี้คำว่า คุณธรรมตามความหมายของพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ยังหมายถึง สภาพคุณงามความดี ขณะที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 บัญญัติว่าคุณธรรม หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์ เป็นความดีงาม เป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประคับประคองใจ ให้เกลียดความชั่ว กลัวบาป เป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่มีความสงบเย็นภายใน และเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการในสังคมไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2560ข : 46) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คำว่า คุณธรรม จริยธรรม มักจะใช้ควบคู่กันเสมอ คำว่า “คุณธรรม” กับคำว่า “จริยธรรม” เป็นคำที่แยกกันมีความหมายแตกต่างกัน คำว่า “คุณธรรม” แปลว่าความดีมีประโยชน์ เป็นคำที่มีความหมายเป็นนามธรรมส่วนคำว่า “จริย” แปลว่า กิริยาที่ควรประพฤติ เป็นคำที่มีความหมายเป็นรูปธรรม ส่วนคำว่า “ธรรม” มีความหมายหลายประการ เช่น ความดี หลักคำสอนของศาสนา หลักปฏิบัติ เมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันจะได้เป็นคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีผู้ให้ความหมายต่าง ๆ คำว่าคุณธรรม จริยธรรม มีความหมายใกล้เคียงกันมาก จึงมักมีผู้ใช้คำสองคำนี้ไปด้วยกัน เป็นคุณธรรมและจริยธรรม แต่คำสองคำนี้มีความแตกต่างกัน แต่กล่าวโดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า คุณธรรม มีลักษณะเป็นนามธรรม (Abstract) ส่วนจริยธรรม มีลักษณะเป็นรูปธรรม

(Concrete) แต่ทั้ง 2 อย่างเสริมให้มนุษย์มีคุณสมบัติ ที่งดงาม สง่า มีเสน่ห์ในตัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นคุณสมบัติที่สัมผัสได้ทั้งสิ้น

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2560ข : 2) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ความคิดหรือเจตคติ การประพฤติ ปฏิบัติตนที่ถูกต้องดีงามตามกฎเกณฑ์กติกา บรรทัดฐานที่สังคมยอมรับ และก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองขึ้นในสังคม ประกอบด้วย ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความอดทน อดกลั้น และความพอเพียง

กิตติศักดิ์ สมอเพ็ญ (2555 : 31) ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพนึกคิดในทางที่ดีงาม เชื่อในความบริสุทธิ์ ยุติธรรม มีความจริงใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น ความประพฤติอันดีงามเหล่านี้จะถูกบ่มเพาะและกล่อมเกลามาเป็นเวลานานทำให้เกิดเป็นความเคยชินที่อยู่ในจิตใจสำนึกของผู้ปฏิบัติ ทำให้เป็นบุคคลที่มีความประพฤติชอบด้วยกาย วาจา และใจเป็นที่สบายใจต่อผู้พบเห็น

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 ได้ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่ามีประโยชน์ เป็นความดีงาม เป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประคับประคองใจ ให้เกลียดความชั่ว กตวบาป ใฝ่ความดี เป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่ดี มีความสงบเย็นภายใน เป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการของสังคมไทย จริยธรรม หมายถึง กรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ ซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคม เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคง และปลอดภัยในการดำรงชีวิต (ราชกิจจานุเบกษา. 2550 : 1)

จากการศึกษาความหมายของคุณธรรม สรุปได้ว่า คุณธรรม มาจากคำว่า คุณ+ธรรม ซึ่งคำว่า คุณ แปลว่า ดี ประเสริฐ คุณประโยชน์ เกื้อกูล คุณงามความดี คุณค่า คุณความดี คำว่า ธรรม แปลว่า สภาพที่ทรงไว้ (ทุกสิ่งคือธรรม) คุณงามความดี ข้อปฏิบัติที่ดีงาม ความจริง คำสั่งสอนในทางศาสนา กฎ กฏเกณฑ์ ดังนั้น คำว่า คุณธรรม แปลว่า ข้อปฏิบัติดีงามที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ดังนั้น บุคคลที่ทำคุณงามความดีที่เป็นประโยชน์ให้แก่คนอื่น สังคม ประเทศชาติ บุคคลนั้นชื่อว่า ผู้มีคุณธรรม หรือคนดี คุณธรรม คือ สภาพคุณงามความดีที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติของบุคคล เป็นสิ่งมีคุณค่ายิ่ง ส่งเสริมให้บุคคลที่ปฏิบัติอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ได้อย่างมีความสุข

ความสำคัญของคุณธรรม

คุณธรรมเป็นความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจ มีความกตัญญู ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี มีวินัย มีน้ำใจ เป็นต้น จนเกิดจิตสำนึกที่ดี รู้สึกรับผิดชอบ ชั่วดี เกรงกลัวต่อการกระทำ ความชั่ว เมื่อจิตเกิดคุณธรรมขึ้นแล้ว จะทำให้เป็นผู้มีจิตใจดี และคิดแต่สิ่งที่ดี สิ่งดีงาม มีประโยชน์ ต่อชุมชน สังคม ประเทศชาติ ผู้วิจัยได้ศึกษาความสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทาง คุณธรรม ดังนี้

ธนวีร์ พาผล (2560 : 23 - 27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทาง คุณธรรมไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมเป็นการบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับ คุณธรรม โดยคุณธรรมนั้นเป็นตัวกำหนด ควบคุม หรือบังคับให้พฤติกรรมของคนเป็นไปในด้านดี หรือประพฤติดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลเอง เช่น ทำให้จิตใจผ่องใส มีความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ตลอดจนการบริหารจัดการด้วยการบริหารจัดการตามแนวทาง คุณธรรมจึงมีส่วนส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้นและยังสอดคล้องกับสภาพที่เป็นอยู่ ของสังคมไทยอีกด้วย

2. คุณธรรมเป็นตัวชี้วัดระดับความเจริญความเลื่อมของชุมชน สังคม และประเทศชาติ ซึ่งครอบคลุมตัวชี้วัดด้านจิตใจที่แสดงว่ามนุษย์มีคุณค่าของความเป็นมนุษย์แตกต่างจากสัตว์ทั่วไป และยังครอบคลุมตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมตลอดทั้งความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชนด้วย ตัวชี้วัดดังกล่าวนี้มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการบริหารจัดการ ตามแนวทางคุณธรรม โดยเฉพาะเมื่อมีการประเมินผลคุณภาพหรือบริการด้านจิตใจของการบริหาร จัดการ ทำให้การบริหารจัดการเป็นระบบและตอบสนองความต้องการด้านจิตใจของชุมชน

3. คุณธรรมมีส่วนทำให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างมั่นคง เข้มแข็ง และสันติสุข ดังนั้น การบริหารจัดการที่ยึดแนวทางคุณธรรม นอกจากจะทำให้การบริหารจัดการมีแนว โน้มที่จะบริหาร จัดการได้ง่ายขึ้นและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นแล้ว ยังจะช่วยเพิ่มความสำคัญให้แก่การบริหารจัดการ ตามแนวทางคุณธรรมอีกด้วย

4. คุณธรรมเป็นแนวทางยุทธศาสตร์ (Strategy) หรือมรรควิธี (Means) ที่นำไปสู่จุดหมาย ปลายทาง (Ends) ในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ เมื่อการบริหาร จัดการตามแนวทางคุณธรรมได้เน้นเรื่องคุณธรรมย่อมทำให้การบริหารจัดการตามแนวทาง คุณธรรมดำเนินไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติด้วยเช่นกัน

5. คุณธรรมเป็นหัวใจหรือเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาและบริหารจัดการ การพัฒนา ที่ยั่งยืน (Sustainable Development) การบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(Good Governance) และการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมได้เน้นเรื่องคุณธรรม จึงทำให้การบริหารจัดการนี้ตรงประเด็น สอดคล้องกับสภาพของชุมชน สังคม ประเทศชาติ และยังมีความสำคัญเพิ่มขึ้นอีกด้วย

6. การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมย่อมนำมาซึ่งเรื่องคุณธรรม ซึ่งมีส่วนช่วยให้คนคิดดี ทำดี ยังมีคุณธรรมมากก็ยิ่งทำให้คนมีแนวโน้มคิดและทำความดีเพิ่มมากขึ้น หากแต่ละคนได้รับการปลูกฝังคุณธรรมและบำรุงให้เจริญงอกงามขึ้น โดยทั่วกันแล้ว คุณธรรมจะมีส่วนช่วยให้ชุมชน สังคม และประเทศชาติเกิดความร่มเย็นเป็นสุขพร้อมทั้งมีโอกาสรื้อสร้างหรือพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าและยั่งยืนต่อไปได้ ด้วยความสำคัญของคุณธรรมดังกล่าวนี้ ย่อมทำให้การบริหารจัดการที่เน้นแนวทางคุณธรรมมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นอีก

7. การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมมีส่วนช่วยให้การบริหารจัดการเกิดความเป็นธรรม รอบคอบ และคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

8. การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมมีส่วนช่วยให้ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกระดับบริหารจัดการไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

9. การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมมีส่วนทำให้เกิดความสมดุลในการบริหารจัดการ ระหว่างด้านวัตถุกับด้านจิตใจ โดยช่วยยับยั้ง ชะลอ หรือช่วยให้การบริหารจัดการด้านวัตถุรอบคอบมากขึ้น การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมยังมีส่วนส่งเสริมความสำคัญของการบริหารจัดการด้านจิตใจเพิ่มมากขึ้นด้วย

10. การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมมีส่วนสำคัญทำให้คน และบุคลากรที่มีคุณธรรมในหน่วยงานได้รับการยอมรับและยกย่องเพิ่มมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการตรงกันข้าม หากบุคลากรขาดคุณธรรมแม้จะมียศถาบรรดาศักดิ์หรือมีความรู้ความสามารถก็จะถูกดูถูกดูหมิ่นได้

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจากทศพิธราชธรรม ได้นำมาปรับประยุกต์และสรุปรวมเป็นหลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรม 10 ประการ ดังนี้ (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2550 : 15)

หนึ่ง การรักษาความสัตย์ คำว่า สัจ หรือ สัจจะ แปลว่า ความจริง ความจริงใจ เช่น ทำงานร่วมกันต้องมีสัจจะต่อกัน การรักษาความสัตย์ หมายถึง ความจริงต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติตนแต่สิ่งที่เป็นธรรมเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตัวเองและแก่ส่วนรวม ปฏิบัติงานหรือบริหารจัดการด้วยความจริงใจ บริสุทธิ์ใจ ไม่เสแสร้ง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์และเป็นที่ยอมรับของส่วนรวม คุณธรรมข้อนี้สนับสนุนให้คนมีความจริงใจต่อตัวเองก่อน ต่อจากนั้นก็จริงใจต่อผู้อื่น และนำไปสู่การประกอบคุณงามความดี หรือประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรมต่อส่วนรวม

เช่น แสดงออกด้วยการรับผิดชอบ ต่อหน้าที่การงานที่ตนเองรู้สำนึกภายในจิตใจเสมอว่าตนเป็นใคร มีหน้าที่อะไรและควรทำอย่างไร เป็นต้น ฉะนั้น คุณธรรมข้อนี้ จึงเป็นที่มาของความซื่อสัตย์สุจริต และความรับผิดชอบ อันเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่งของการสร้างประโยชน์และความเป็นธรรมในสังคม

สอง การรู้จักข่มใจตนเอง หมายถึง การควบคุมตนเองในเวลาที่มีสิ่งภายในและภายนอกมากระทบ พยายามฝึกใจของตัวเองให้อยู่ในความนึกคิดที่เป็นสัจเป็นจริง และไม่หวั่นไหวในทางที่ไม่ดี ไม่งาม

สาม ความอดทน หมายถึง การทนต่อโลก โจรธ หลง ทั้งกายวาจาใจ การทนต่อความยากลำบาก ไม่ท้อถอย ไม่หมดกำลังกายกำลังใจที่จะดำเนินชีวิต อดทนต่อความทุกข์ ความเหน็ดเหนื่อย และไม่ปล่อยให้สิ่งที่ไม่ดีไม่งามมาครอบงำ

สี่ การละความชั่ว หมายถึง การไม่ทำสิ่งไม่ดี

ห้า การเสียสละ หมายถึง การละความเห็นแก่ตัว การให้ผู้อื่นในสิ่งที่ควรให้เพื่อความสุขและประโยชน์ของส่วนรวม

หก ความเมตตา หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข การรู้จักคิด พูดทำด้วยความเมตตา มุ่งดีมุ่งเจริญต่อกัน รวมทั้งการช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นด้วยความเต็มใจ

เจ็ด ความสามัคคี หมายถึง การที่แต่ละคนต่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประสานงานประสานประโยชน์ให้งานที่ทำสำเร็จ ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นและประเทศชาติ

แปด ความสุจริต หมายถึง การที่ทุกคนประพฤติปฏิบัติตนหรือยึดมั่นอย่างสุจริตในกฎ กติกา และระเบียบแบบแผนโดยเท่าเทียมกันเสมอกัน โดยต้องสุจริตทั้งในความคิดการพูดและการกระทำ

เก้า ความเที่ยงธรรม หมายถึง การที่ทุกคนต่างพยายามทำความคิด ความเห็นของตนให้ถูกต้อง เที่ยงตรง และมั่นคงอยู่ในเหตุผล หรือการที่ทุกคนมีความคิดความเห็นถูกต้องเที่ยงตรง อยู่ในเหตุในผล

สิบ การส่งเสริมคนดี หมายถึง การสนับสนุนคนที่มีทั้งคุณภาพและคุณธรรมให้เข้ามาอยู่ในตำแหน่งบริหารจัดการ และยกย่องคนดีในเวลาเดียวกัน ก็ควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจและก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้ด้วยการนิทา ประณาม หรือ ไม่สนับสนุนคนเลว รวมทั้งคอยป้องกัน ฝึกระวัง ควบคุม ตรวจสอบ และลงโทษคนเลว

หลักด้านคุณธรรม

หลักด้านคุณธรรม ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 หลักการคือ หน่วยงานปลอดการทุจริต หน่วยงานปลอดจากการทำผิดวินัย และหน่วยงานปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและ

จรรยาบรรณ องค์ประกอบของคุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากคอร์รัปชัน หรือ มีคอร์รัปชันน้อยลง การนอกราชการบังหลวงหรือคอร์รัปชัน โดยรวมหมายถึง การทำให้เสียหาย การทำลาย หรือการละเมิดจริยธรรม ธรรมเนียมปฏิบัติและกฎหมาย สำหรับพิสัยของคอร์รัปชันได้ สร้างความเสียหายและความเดือดร้อน และเป็นพฤติกรรมที่ส่งผลในทางลบต่อคุณธรรมของการบริหารจัดการในองค์กร ทิพย์ หาสาศน์ศรี (2553 : 8 - 13) ได้สรุปหลักการคุณธรรมไว้ ดังนี้

1. คุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างโจ่งแจ้งหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายน้อยลง
2. คุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากการปฏิบัติที่น้อยกว่าหรือไม่ดี เท่าที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติเช่นนี้น้อยลง
3. คุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากการปฏิบัติที่มากกว่าที่กฎหมาย กำหนด หรือปฏิบัติเช่นนี้น้อยลง
4. คุณธรรมหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ปลอดจากการปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย แต่ใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายหรือปฏิบัติเช่นนี้น้อยลง สำหรับการที่หน่วยงานปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณนั้นเป็นการกระทำผิดวิชาชีพนิยม ได้แก่ พฤติกรรมที่สวนทางหรือขัดแย้งกับองค์ประกอบของวิชาชีพนิยม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเด็น ของการมีจรรยาบรรณวิชาชีพ และการประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

ความหมายของความโปร่งใส

ความโปร่งใส เป็นทั้งแนวคิดและกระบวนการที่นำไปสู่การเปิดเผยการตรวจสอบได้และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เพราะในแต่ละองค์กรและแต่ละสังคมล้วนมีวัฒนธรรมองค์กร ธรรมเนียมปฏิบัติ และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของสังคมที่แตกต่างกัน ความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ เป็นผลจากนโยบายและวิธีปฏิบัติที่จัดช่องทางของการให้ข้อมูลด้วยวิธีที่เสริมความเข้าใจนโยบายสาธารณะและระเบียบปฏิบัติ ซึ่งเป็นกระบวนการตัดสินใจของหน่วยงานที่เป็นไปอย่างเปิดเผย ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของความโปร่งใส ดังนี้

พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2563 : 46) ได้ให้ความหมายของความโปร่งใสไว้ว่า ความโปร่งใส หมายถึง กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งแจ้งได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

สถาบันพระปกเกล้า (ออนไลน์, 2561) ได้ให้ความหมายของความโปร่งใสไว้ว่า ความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกองค์กรให้มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

กิตติภูมิ สมศรี (2560 : 17) ได้ให้ความหมายของความโปร่งใสไว้ว่า ความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากร การปรับปรุงกลไกการทำงานของทุกฝ่ายให้มีความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา อีกทั้งมีกระบวนการตรวจสอบที่ถูกต้องและชัดเจน

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2559 : 34) ได้ให้ความหมายของความโปร่งใสไว้ว่า ความโปร่งใส หมายถึง เป็นการบริหารจัดการตรวจสอบได้ เช่น การทำงานที่เปิดเผยม การจัดระบบงานที่ชัดเจน มีกระบวนการที่ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน และมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะถูกต้อง โปร่งใส

มณฑิรา มีรส (2558 : 4) ได้ให้ความหมายของความโปร่งใสไว้ว่า ความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกแห่งให้มีความโปร่งใส

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2553 : 3) ได้ให้ความหมายของความโปร่งใสไว้ว่า ความโปร่งใส หมายถึง การมองเห็นภาพโดยตลอดปราศจากประเด็นแอบแฝง ซ่อนเร้นมีข้อมูลชัดเจน ละเอียด ประกอบการประสานงาน การร่วมมือร่วมใจ และการตัดสินใจ

สุเมธ แสงนันทนวล (2552 : 26) ได้ให้ความหมายของความโปร่งใสไว้ว่า ความโปร่งใส หมายถึง การบริหารและดำเนินงานต้องอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพด้านข้อมูลข่าวสาร บุคคลที่มีความสนใจหรือมีความเกี่ยวข้อง จะต้องสามารถเข้าถึงสถาบัน กระบวนการและข้อมูลข่าวสารได้โดยตรง ทั้งนี้ การได้รับข้อมูลข่าวสารต้องเพียงพอต่อการทำความเข้าใจและการติดตามประเมินสถานการณ์

อัมมาร สยามวาลา (2547 : 31) ได้ให้ความหมายของความโปร่งใสไว้ว่า ความโปร่งใส หมายถึง เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สังคมจะป้องกัน และรู้ถึงปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวงได้อย่างสะดวก ซึ่งจำเป็นที่จะต้องวางกฎระเบียบ เพื่อให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจต้องเปิดเผยล่วงหน้าถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจ รวมไปถึงกระบวนการตัดสินใจและมาตรการที่จะวัดผลอันเนื่องจากการตัดสินใจนั้น ๆ ความโปร่งใสไม่จำเป็นต้องนำไปสู่การฉ้อราษฎร์บังหลวง แต่สังคมอาจตั้งข้อสังเกตได้ว่าหากผู้มีอำนาจบิดพลิ้วไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องหรือไม่โปร่งใส ผู้นั้นเจตนาที่จะฉ้อราษฎร์บังหลวง หรือกำลังปกปิดพฤติกรรมดังกล่าว

สรุปได้ว่า ความโปร่งใส หมายถึง ระบบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานราชการ ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ การกำหนดคคคกคก หลักเกณฑ์ และกระบวนการทำงานที่ต้องมีการเปิดเผย และเปิดโอกาสให้ผู้ส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

ความสำคัญของความโปร่งใส

ความโปร่งใสเป็นหนึ่งในหลักการที่จำเป็นต่อระบบธรรมาภิบาลและการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเครื่องมือที่จะทำให้เป้าหมายอื่น ๆ บรรลุความสำเร็จ เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการบริหารรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นวิธีการแก้ไขและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันได้อีกแนวทางหนึ่ง หลักความโปร่งใสเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้กระบวนการพัฒนาในภาพรวมดีขึ้นและส่งเสริมการเจริญเติบโตในมิติต่าง ๆ รวดเร็วขึ้นกว่าเดิม นอกเหนือจากการมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่สูงและการตรวจสอบได้ในภาครัฐ ความสำคัญของความโปร่งใส มีดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลบักโค. 2555 : 21)

1. ความโปร่งใสสามารถสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเพิ่มความน่าเชื่อถือของสภาพเศรษฐกิจ
2. ความโปร่งใสทำหน้าที่เป็นเครื่องมือในการเพิ่มการตรวจสอบได้ของภาคเศรษฐกิจและภาครัฐ โดยการตรวจสอบได้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ถ้าไม่มีความโปร่งใส
3. ความโปร่งใสเป็นหัวใจของประชาธิปไตย เพราะความโปร่งใส หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของรัฐบาลที่มีผลต่อชีวิต และเป็นการมอบอำนาจแก่ประชาชนที่จะเลือกดำเนินชีวิตจากข้อมูลที่ได้รับ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและสร้างทางเลือกให้กับประชาชนซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญของประชาธิปไตย
4. ความโปร่งใสเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ในอดีตวาทกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาจะพิจารณาเฉพาะประเด็นเรื่องรายได้ งบประมาณรายจ่าย และการจ้างงาน แต่ในปัจจุบัน วาทกรรมทั้งหลาย ได้นำประเด็นของความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเข้ามาเกี่ยวข้อง
5. ความโปร่งใสในภาครัฐส่งผลดีต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน ประสิทธิภาพของการบริหารนโยบายภาครัฐ และการพัฒนาการเพิ่มความโปร่งใส ยังสามารถลดผลเสียของนโยบายรัฐบาล เช่น ช่วยลดระยะเวลาในการเก็บภาษีและการใช้กฎระเบียบที่ซับซ้อน ลดการสิ้นเปลืองและลดปัญหาการคอร์รัปชัน

6. การรับประกันความโปร่งใส หมายถึง การรับประกันสิทธิของบุคคลในข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ สิทธิเหล่านี้สามารถป้องกันการละเมิดอำนาจที่เกิดขึ้นจากการมีข้อมูลที่ไม่เท่าเทียม ดังนั้น จึงช่วยลดปัญหาคอร์รัปชันได้ด้วยการรับประกันความโปร่งใсыังส่งเสริมการพัฒนาด้วยการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือหน่วยงานสนองตอบการตอบโต้ต่อปัญหาปัจจุบันด้วยวิธีการการเมือง ทางประชาสังคมและทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกัน

7. การส่งเสริมความโปร่งใสทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เพราะความโปร่งใสในกระบวนการนโยบายจะทำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจและยอมรับนโยบายใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็วและง่ายขึ้น

8. ความโปร่งใสมีความสำคัญต่อภาคประชาชน เพราะการตัดสินใจของรัฐบาลมีผลกระทบต่อประชาชนทุกคน ประชาชนจึงมีสิทธิที่จะรับรู้กระบวนการตัดสินใจของรัฐบาลเพื่อสามารถมั่นใจว่าการตัดสินใจของรัฐบาลนั้นจะส่งผลร้ายแก่ตนเองหรือไม่ ซึ่งหากรัฐบาลมีความโปร่งใส จะเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนต่อรัฐบาล และการตัดสินใจที่มีความโปร่งใสก็จะมีค่าน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของความโปร่งใสว่า เป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ช่วยให้หน่วยงานและผู้ปฏิบัติมีความรับผิดชอบ และมีการปฏิบัติงานหรือมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชนผู้รับบริการอย่างทั่วถึง มิใช่เฉพาะกลุ่มหรือพวกพ้อง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ภาครัฐจะต้องมีมาตรการและแนวทางในการสร้างความโปร่งใส ให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้ได้รับการยอมรับและเชื่อถือ

หลักความโปร่งใส

ความโปร่งใสเป็นความชัดเจนของกระบวนการปฏิบัติงานที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แนวนโยบาย ผลการปฏิบัติงาน และการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและการใช้กลไกเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของกระบวนการปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงมีหลักการร่วมสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลบักได. 2555 : 24 - 26)

1. หลักการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร แบ่งขอบเขตของความ โปร่งใส เป็น 2 ลักษณะ คือ ความโปร่งใสด้านเศรษฐกิจ สถาบันและการเมือง จากการวิจัยพบว่ามีความแตกต่างระหว่างความโปร่งใสทางเศรษฐกิจ สถาบันและการเมืองภายในระดับประเทศอย่างมาก การทำให้เกิดความโปร่งใสนั้นเกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องใช้ทรัพยากรมาก ความโปร่งใสช่วยให้รัฐบาลประหยัดทรัพยากรสาธารณะและเป็นเครื่องมือที่สามารถแทนองค์กรอิสระและองค์กรตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพมากกว่าและมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่า หลักการของความโปร่งใสคือ ระดับความเปิดเผยของสถาบันที่หมายถึงขอบเขตความสามารถที่บุคคลภายนอก เช่น

ภาคประชาชน หรือผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบ ควบคุมและประเมินการกระทำของบุคคลภายใน เช่น เจ้าพนักงานรัฐหรือผู้บริหารองค์กร ดังนั้น การเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐ จึงเป็นเงื่อนไขที่สำคัญในการเพิ่มความโปร่งใสของภาครัฐ เพราะฉะนั้น สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลจึงจำเป็นต้องได้รับการรับรองโดยกฎหมาย แต่ภาวะทางการเมืองและทางระบบราชการมักทำให้นักการเมืองและข้าราชการมีเหตุผลงูใจที่ตนเองปิดบังข้อมูล ดังนั้นการมีมติเห็นชอบหรือกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารจึงสามารถควบคุมคอร์รัปชัน ได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญเพราะแสดงถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ซึ่งจำเป็นต้องมีกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การตรากฎหมาย การกำหนดการเปิดเผย และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในส่วนของแผนงาน นโยบาย และกิจกรรมต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม การเอื้ออำนวย การเข้ารับรู้และการเข้าถึงอย่างสะดวกและปลอดภัย และการส่งเสริมกิจกรรมและการตรวจสอบกระบวนการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูล

2. หลักการตรวจสอบได้ การตรวจสอบได้เป็นความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ ข้าราชการกับสาธารณชน หรือประชาชน เพราะฉะนั้นการตรวจสอบได้จึงมีมิติทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งองค์กรเพื่อความโปร่งใสแห่งประเทศไทย ระบุว่า การตรวจสอบได้นั้นมีความครอบคลุม ทั้งในมิติการเมืองและการบริหาร การเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบจากภายนอกหรือจากประชาชน รวมทั้งการสร้างระบบตรวจสอบจากภายในและการรับผิดชอบจากการตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่มีหลักการและมีเหตุผลเพียงพอ การตรวจสอบได้มีบทบาทสำคัญในการบริหารรัฐกิจที่เกี่ยวข้องกับแนวทางหรือวิธีการที่ข้าราชการและหน่วยงานของรัฐจัดการกับความคาดหวังที่หลากหลายจากภายในและภายนอกหน่วยงาน โดยมีประเภทของการตรวจสอบได้ 5 ประการ คือ 1) การตรวจสอบได้ทางกฎหมาย (Legal Accountability) 2) การตรวจสอบได้ด้านวิชาชีพ (Professional Accountability) 3) การตรวจสอบได้ด้านการเมือง (Political Accountability) 4) การตรวจสอบได้ด้านจริยธรรม (Moral Accountability) และ 5) การตรวจสอบได้ด้านหน่วยงาน (Organization Accountability) อย่างไรก็ตามในสภาพสังคมปัจจุบันซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงผู้คนและกระบวนการ มีวิธีการใช้อำนาจแบบใหม่ มีมาตรฐานใหม่ เพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ลักษณะความสัมพันธ์ในการตรวจสอบได้ระหว่าง ผู้ตรวจสอบและผู้ถูกตรวจสอบจึงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเช่นกัน และจำเป็นต้องมีการกำหนดคกฏเกณฑ์เพื่อควบคุมการตรวจสอบได้อยู่ตลอดเวลา

3. หลักการมีส่วนร่วมในความโปร่งใส องค์การการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับนานาชาติ (International Association for Public Participation) ซึ่งเป็นสถาบันที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมได้แบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ระดับนี้ประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด เนื่องจากเป็นสิทธิพื้นฐานของประชาชนในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานของภาครัฐและหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นจริงถูกต้อง ทันสมัย และประชาชนสามารถเข้าถึงได้

ระดับที่ 2 การเปิดให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการ/ การปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐอย่างอิสระและเป็นระบบ โดยหน่วยงานภาครัฐมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นการปรึกษาหารือ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และนำข้อเสนอแนะความคิดเห็นประเด็นที่ประชาชนเป็นห่วง ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบาย การตัดสินใจและพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานในหน่วยงาน

ระดับที่ 3 เป็นระดับที่หน่วยงานภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องในกระบวนการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน โครงการ และวิธีการทำงานโดยหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่จัดระบบอำนวยความสะดวก ยอมรับการเสนอแนะและการตัดสินใจร่วมกับภาคประชาชน

ระดับที่ 4 การมีส่วนร่วมระดับนี้ จะดำเนินการในรูปแบบกรรมกรที่มีตัวแทนภาคประชาชนเข้าร่วม การที่หน่วยงานภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมีบทบาทเป็นหุ้นส่วน หรือภาคีในการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐ

ระดับที่ 5 การส่งเสริมอำนาจประชาชน เป็นระดับที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทเต็มในการตัดสินใจ การบริหารงาน และการดำเนินกิจกรรมใด ๆ เพื่อเข้ามาทดแทนการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ดำเนินการหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูงสุดนี้ เน้นให้ประชาชนเป็นเจ้าของการดำเนินการกิจและภาครัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้น

สรุปได้ว่า หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าว เป็นกระบวนการที่เสริมสร้างให้กระบวนการแห่งความโปร่งใสมีความชัดเจนและมีความหมายต่อประชาชนมากขึ้น การสร้างความโปร่งใสมิได้เป็นเพียงแค่การให้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการตรวจสอบได้ในบางประเด็นเท่านั้น แต่การมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ อย่างแท้จริงจนไปสู่การเสริมสร้างอำนาจให้กับประชาชนนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนากระบวนการแห่งความโปร่งใสไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น แนวคิด ความหมายและหลักการของความโปร่งใส

จึงนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของหลักธรรมาภิบาล และจะมีความสำคัญยิ่งขึ้น ไปถ้าแนวคิดและกระบวนการแห่งความโปร่งใสมีการพัฒนาไปมากกว่าจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะถ้าเป็นกระบวนการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนของการดำเนินการของภาครัฐ และความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินการที่เกิดขึ้น

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส

1. กรอบแนวคิดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA)

ตามคู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ได้กำหนดกรอบแนวคิดการประเมิน ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2564 ก : 1 - 3) การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน และมีการขยายขอบเขตและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีจุดมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ โดยถือเป็นการประเมินที่ครอบคลุมหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้พัฒนาเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตามข้อมูลผลการวิจัยและข้อมูลทางวิชาการเพื่อให้เกิดการสนับสนุนต่อการยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทย ทำให้เกณฑ์การประเมินมีเนื้อหาครอบคลุมหลายด้าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ความโปร่งใส และการทุจริต ทั้งที่มีลักษณะการทุจริตทางตรงและการทุจริตทางอ้อม รวมไปถึงบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ โดยเกณฑ์การประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำแนกออกเป็น 10 ด้าน ได้แก่ 1) การปฏิบัติหน้าที่ 2) การใช้งบประมาณ 3) การใช้อำนาจ 4) การใช้ทรัพย์สินของราชการ 5) การแก้ไขปัญหาการทุจริต 6) คุณภาพการดำเนินงาน 7) ประสิทธิภาพการสื่อสาร 8) การปรับปรุงระบบการทำงาน 9) การเปิดเผยข้อมูล 10) การป้องกันการทุจริต

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ถูกกำหนดเป็นเป้าหมายหรือส่วนหนึ่งของนโยบายและแผนงานระดับประเทศ ดังนี้ คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 ได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ

หน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2564 โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดของแผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยในระยะแรกได้กำหนดให้ ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จะต้องได้คะแนน 85 คะแนนขึ้นไป (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2564ก : 3)

2. กรอบแนวคิดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงศึกษาธิการได้นำเกณฑ์การประเมิน ITA ข้อ 9 ด้านการเปิดเผยข้อมูล และข้อ 10 ด้านการป้องกันการทุจริต มาเป็นกรอบสำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2564ข : 1 - 14)

ด้านการเปิดเผยข้อมูล เป็นการประเมินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ที่เปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบใน 5 ประเด็น คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน ข่าวประชาสัมพันธ์ และการปฏิสัมพันธ์ข้อมูล 2) การบริหารงาน ได้แก่ แผนดำเนินงานการปฏิบัติงานและการให้บริการ 3) การบริหารเงินงบประมาณ ได้แก่ แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ 4) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้แก่ นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล และหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และ 5) การส่งเสริมความโปร่งใสในหน่วยงาน ได้แก่ การจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม จำนวน 29 ข้อได้แก่

- 1) โครงสร้างของหน่วยงาน
- 2) ข้อมูลผู้บริหาร
- 3) อำนาจหน้าที่
- 4) แผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนา

หน่วยงาน 5) ข้อมูลการติดต่อ 6) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง 7) ข่าวประชาสัมพันธ์ 8) ช่องทางการสอบถาม 9) การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social) 10) แผนดำเนินงานประจำปี 11) รายงานการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานประจำปี รอบ 6 เดือน 12) รายงานผลการดำเนินงาน 13) คู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน 14) แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี 15) รายงานการกำกับ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณประจำปี รอบ 6 เดือน 16) รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี 17) แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุ 18) ประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือจัดหาพัสดุ 19) สรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดुरายเดือน 20) รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุประจำปี 21) นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล 22) การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล 23) หลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล 24) รายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลประจำปี 25) แนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ 26) ช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ 27) ข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี 28) ช่องทางการรับฟังความคิดเห็น และ 29) การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้น แสดงถึงความโปร่งใสในการบริหารงานและการดำเนินงานของหน่วยงาน ด้านการเปิดเผยข้อมูล 5 ประเด็นย่อย 29 ข้อมูล

ด้านการป้องกันการทุจริต เป็นการประเมินการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงานเพื่อเปิดเผยการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบใน 2 ประเด็น คือ 1) การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร การประเมินความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร และแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต และ 2) มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ มาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต จำนวน 10 ข้อมูล ประกอบด้วย 1) เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร 2) การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร 3) การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี 4) การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต 5) การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร 6) แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต 7) รายงานการกำกับ ติดตามการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี รอบ 6 เดือน 8) รายงานผลการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี 9) มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใภายในหน่วยงาน 10) การดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใภายในหน่วยงาน ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้นแสดงถึงการให้ความสำคัญต่อผลการประเมินเพื่อนำไปสู่การจัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใภายในหน่วยงานและมีการกำกับติดตามการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ด้านการป้องกันการทุจริต 2 ประเด็นย่อย 10 ข้อมูล

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการวิจัย โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล และนำกรอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้บริบทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์เพื่อให้เหมาะสม โดยดำเนินการผ่านช่องทางเว็บไซต์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

วิถีใหม่

ราชบัณฑิตยสภา ได้บัญญัติศัพท์ “New Normal” เพิ่มเข้ามา โดย ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรพล อิศรไกรศีล (ออนไลน์. 2563) นายกราชบัณฑิตยสภาเปิดเผยว่า ราชบัณฑิตยสภาได้แต่งตั้งคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ใหม่ที่อยู่ในกระแสสังคมร่วมสมัย โดยได้บัญญัติศัพท์และให้นิยามคำว่า “New Normal” และ “New Norm” คำว่า New Normal เป็น วลี และเป็นสำนวน ซึ่ง Oxford Dictionary ได้ให้นิยามว่า “A previously unfamiliar or atypical situation that has become standard, usual, or expected.” หมายถึง สถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่แต่เดิมเป็นสิ่งที่ไม่ปกติ ผู้คนไม่คุ้นเคย ไม่ใช่มาตรฐาน ต่อมาเมื่อเกิดหรือเกิดวิกฤตบางอย่าง จึงมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้สถานการณ์หรือปรากฏการณ์นั้นกลายเป็นสิ่งที่ปกติและเป็นมาตรฐาน

มาลี บุญศิริพันธ์ (ออนไลน์. 2563) คณะกรรมการบัญญัติศัพท์นิเทศศาสตร์ราชบัณฑิตยสภา ได้อธิบายคำนี้ผ่านทางเฟซบุ๊ก Malee Boonsiripunth อธิบายความหมายคำว่า New Normal แปลว่า ความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบ จนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติ และเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่น่าคุ้นเคย รูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วยวิถีคิด วิถีเรียนรู้ วิถีสื่อสาร วิถีปฏิบัติและการจัดการการใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะซังรรักษาวิถีดั้งเดิมหรือหวงหาถึงอดีต

New Normal ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด-19” ช่วงปลาย พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2563 นั้น อธิบายได้ว่า เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง จนแพร่กระจายไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตายจำนวนมาก จนกลายเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงอีกครั้งหนึ่งของมนุษยชาติ มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม ๆ โดยมีการปรับหาวิธีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ควบคู่ไปกับความพยายามรักษาและฟื้นฟูสุขภาพทางเศรษฐกิจและธุรกิจ นำไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตร เกิดการเบี่ยงเบนออกจากความคุ้นเคยอันเป็นปกติมาแต่เดิมในหลายมิติ ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษา สุขอนามัย การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสาร การทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไป ก็ทำให้เกิดความคุ้นชินก็จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของผู้คนในสังคม

พฤติกรรมกับวิถีใหม่ (New Normal) (บดินทร์ ชาติเวที, ออนไลน์, 2563) เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต และกำลังจะกลายเป็นวิวัฒนาการใหม่ของสังคมมนุษย์ และระบบสังคมใหม่ จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือ COVID-19 เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสุขภาพของประชากรทั่วโลก ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างความปลอดภัยและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ทุกคนต้องมีการปรับตัวเป็นอย่างมากในการดูแลตนเอง รูปแบบชีวิตวิถีใหม่ประกอบด้วย วิธีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติและการจัดการการใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะซังรักษาวิถีดั้งเดิมหรือหวนหาถึงอดีต ซึ่งสิ่งที่จะเกิดขึ้นล้วนเป็นสิ่งใหม่ที่ต้องปรับตัว การเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตที่คาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด กล่าวคือ

1. หน้ากากอนามัยและแอลกอฮอล์เจล ยังคงเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการป้องกันตัวเองเป็นที่ต้องการและผู้คนมีการใช้กันมากขึ้นจนเป็นเรื่องปกติ เพราะเป็นวิธีการป้องกันตัวจากความเสี่ยงจากการติดเชื้อโรค และการแพร่กระจายเชื้อโรคไปยังบุคคลอื่น
2. Distancing ทั้งในแง่ของร่างกายและจิตใจด้วยความเชื่อใจกันที่เคยแสดงออกมาผ่าน Human Touch จะน้อยลง
3. การให้ความสำคัญกับรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ ปลอดภัย และมีความสะอาด โดยเน้นอาหารที่มาจากธรรมชาติ หรือออร์แกนิกมากขึ้น
4. การออกกำลังกายมากขึ้น หันมาดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น ใส่ใจตนเอง และรักตัวเองมากขึ้น

5. ลดการพบปะผู้คนในสังคม แล้วหันมาใช้ชีวิตและทำงานที่บ้าน มีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้น ทำให้มองเห็นแนวทางที่จะสร้างสมดุลชีวิตระหว่างอยู่บ้านมากขึ้น

6. หลีกเลี่ยงการสัมผัสกันโดยไม่จำเป็น วัฒนธรรมในการทักทายของผู้คนโดยเฉพาะหลาย ๆ ชาติในตะวันตกที่เคยจับมือ สัมผัสตัวกัน จะเปลี่ยนแปลงไป

7. คิจิทัลจะกลายเป็นความสำคัญหลักในการดำรงชีวิต ไม่ใช่แค่คน Gen C แต่คือคนทุกรุ่น ทุกวัย จะสามารถใช้งานคิจิทัลได้อย่างคุ้นเคย

8. เทคโนโลยีจะกลายเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน ทั้งการ Work from Home, Food Delivery, Shopping Online หรือการเรียนออนไลน์

9. เงินกระดาษ หรือเหรียญที่หมุนเวียนอยู่ในระบบจะถูกใช้น้อยลงเรื่อย ๆ จนกลายเป็นสังคมไร้เงินสด โดยสมบูรณ์ในไม่ช้า

10. คนมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย มีการเลือกปฏิบัติมากขึ้น ด้วยเหตุผลทางด้านความปลอดภัย หรือการคำนึงถึงสุขอนามัย

11. ระบบสาธารณสุขจะมีแพลตฟอร์มด้านสุขภาพเป็นบริการพื้นฐาน และการป้องกันความเจ็บป่วยจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า วิถีใหม่ (New Normal) หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากเดิม อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด-19” จนทำให้แบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักการหรือมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตเพื่อสร้างความปลอดภัยและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ทุกคนต้องมีการปรับตัวเป็นอย่างมากในการดูแลตนเอง รูปแบบชีวิตวิถีใหม่ ประกอบด้วย วิธีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติและการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบัน

บริบทสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดบทบาทและภารกิจสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในภูมิภาคและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค เพื่อให้ส่วนราชการ หน่วยงาน บุคลากร และภาคส่วนต่าง ๆ ได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมขับเคลื่อนงานการศึกษาของประเทศให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน มีระบบการกำกับ

ติดตามประเมินผล ตรวจสอบและถ่วงดุลที่มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ เพื่อการให้บริการด้านการศึกษาที่รวดเร็วทั่วถึง และเท่าเทียม เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ ครู บุคลากรทางการศึกษา ประชาชน สังคมพึงพอใจ ประเทศได้คนมีคุณภาพ สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาวของประเทศ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2559 : 9)

อำนาจหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดอำนาจหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบายและยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมาย และให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้ (ราชกิจจานุเบกษา. 2560 : 19)

1. รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) คณะอนุกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (อกศจ.) คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย
2. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ
3. สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
4. จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ
6. ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และแนวทางการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้ง ติดตาม และประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
8. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหารการเงิน และการบัญชีของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

9. ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา
10. ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน
11. ปฏิบัติภารกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ หรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติการเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในจังหวัด

อำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดไว้ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้ศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ออนไลน์. 2564ค) โดยสรุปดังนี้

1. เป็นกรรมการและเลขานุการของ กศจ.
2. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ อศจ.
3. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
4. รับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
5. มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เฉพาะงานที่เกี่ยวข้อง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา
6. เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา 53 (3) และ (4) แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 โดยความเห็นชอบของ กศจ.
7. เป็นผู้ปฏิบัติราชการตามที่เลขาธิการ กพฐ. เลขาธิการ กอศ. เลขาธิการ กกอ. เลขาธิการ ก.ค.ศ. เลขาธิการ กสศ. และเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน การมอบอำนาจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน กำกับดูแล และบูรณาการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร
8. เป็นผู้ปฏิบัติราชการตามที่เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน ให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการแทน
9. มีอำนาจหน้าที่ในฐานะผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด คือ มีอำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นผู้มีอำนาจ

หน้าที่ มีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนผู้อยู่ได้บังคับบัญชาโดยการให้ไปศึกษา ฝึกอบรม คุมงาน หรือปฏิบัติงานวิจัยและพัฒนาตามระเบียบที่ ก.ค.ศ. กำหนด

10. เป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง แก่ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

11. เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แต่มิใช่เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

12. มีอำนาจหน้าที่ ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เฉพาะงานที่เกี่ยวกับ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เช่น เสนอแนะการบรรจุและแต่งตั้ง และการบริหารงานบุคคลในเรื่อง อื่นที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา (กศจ.) ประเมินคุณภาพ การบริหารงานบุคคลและจัดทำรายงานการบริหารงานบุคคลเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอ ก.ค.ศ. ต่อไป

13. มีอำนาจสั่งการตามมติ กศจ. แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด เขตพื้นที่การศึกษา เช่น ออกคำสั่งย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกคำสั่ง เลื่อนขั้นเงินเดือน ออกคำสั่งลงโทษปลดออก ไล่ออกจากราชการ

14. มีอำนาจตามมาตรา 53 (3) สั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา 38 ข.(5) ตำแหน่ง ศึกษาานิเทศก์ ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค.(2) ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการ ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ตำแหน่ง ซึ่ง มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ

15. มีอำนาจตามมาตรา 53 (4) สั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ดำรงตำแหน่งในสถานศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย ตำแหน่งครู ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2)

16. พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษากำหนดในฐานะผู้มีอำนาจตามมาตรา 53

17. การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัด หรือ กรุงเทพมหานครตามมาตรา 53 (3) และ (4) แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ให้ศึกษาธิการจังหวัด โดยความเห็นชอบของ กศจ. เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

18. สั่งให้ผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามมาตรา 45 วรรคหนึ่ง มาตรา 50 มาตรา 51 มาตรา 58 มาตรา 64 มาตรา 65 มาตรา 66 และมาตรา 67 ซึ่งภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือขาดคุณสมบัติตามมาตรฐานตำแหน่งตามมาตรา 42 หรือขาดคุณสมบัติพิเศษตามมาตรา 48 อยู่ก่อน หรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหา นั้น ออกจากราชการโดยพลัน

19. สั่งบรรจุและแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถ มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญ ระดับสูงเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

20. สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา 38 ข. (5) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค. (2) ในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการ ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ และ ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ โดยอนุมัติ กศจ.

21. สั่งบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย ตำแหน่งครู และตำแหน่ง บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค.(2) ในสถานศึกษา

22. สั่งให้ผู้ที่ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับ ที่กำหนดออกจากราชการ ตามมาตรา 110 (6)

23. สั่งให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมฯ ที่มิ ี ความประพฤดีไม่ดี หรือไม่มีความรู้ หรือไม่มีความเหมาะสมหรือมีผลการประเมินทดลองปฏิบัติ หน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมฯ อยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด โดยไม่ควรรับราชการ ต่อไป ออกจากราชการได้ไม่ว่าจะครบกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อม และพัฒนาอย่างเข้มหรือไม่ก็ตาม

24. สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่พ้นกำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ ราชการหรือเตรียมความพร้อมฯ แล้ว และควรรับราชการต่อไป ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง หรือวิทยฐานะที่จะได้รับแต่งตั้งต่อไป และรายงาน กศจ.

25. เปลี่ยนแปลงคำสั่งที่สั่งให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียม ความพร้อมฯ ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามมาตรา 66 และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้น มีกรณีจะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคสอง (มีผลการประเมินทดลองปฏิบัติหน้าที่

ราชการหรือเตรียมความพร้อมฯ ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด) หรือตามมาตราอื่นเป็นให้ออกจาก ราชการตามวรรคสองหรือมาตราอื่นนั้น

26. สั่งลงโทษผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมฯ ที่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา หรือกระทำความผิดวินัย หรือสั่งให้ออกจากราชการ เมื่อมีกรณีที่ถูกกล่าวหาว่า จะต้องออกจากราชการตามวรรคสอง (มีผลการประเมินทดลองปฏิบัติ หน้าที่ราชการหรือเตรียมความพร้อมฯ ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด) หรือวรรคสามหรือ ตามมาตราอื่น แล้วแต่กรณี

27. สั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ กศจ. พิจารณาอนุมัติ ย้ายแล้วไปดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษาหรือต่างเขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัด

28. สั่งให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เลื่อนตำแหน่ง หรือเลื่อนวิทยฐานะ โดยไม่เข้าเกณฑ์ มาตรฐานตำแหน่ง หรือมาตรฐานวิทยฐานะ หรือไม่ผ่านกระบวนการเลื่อนตำแหน่ง หรือเลื่อน วิทยฐานะตามกฎหมาย หลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือผู้สั่งสั่งไม่ถูกต้องหรือ ไม่มีอำนาจสั่งกลับไปดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะเดิมโดยพลัน

29. สั่งบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูฯ ที่ออกจากราชการไปแล้ว และมีใช่เป็นการออก จากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูฯ และ ทางราชการประสงค์จะรับผู้นั้น โดยให้มีตำแหน่งวิทยฐานะ และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

30. สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ที่ได้รับอนุมัติจาก กรม.ให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานและ ให้นับเวลาระหว่างนั้น สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเป็นเวลาราชการกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูฯ ภายใน กำหนดเวลาที่ กรม. อนุมัติแต่ไม่เกินสี่ปี นับแต่วันไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว โดยให้มีตำแหน่ง วิทยฐานะและรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ.กำหนด

31. สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไปรับราชการทหาร เมื่อผู้นั้น พ้นจากราชการทหารโดยมิได้กระทำการในระหว่างรับราชการทหารอันเสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรง หรือได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 30 ไม่ได้ถูกสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นให้ออกฯ ตามมาตราอื่น ที่ประสงค์จะกลับเข้ารับราชการ ในหน่วยงานการศึกษาเดิมและยื่นขอฯ ภายในกำหนด 180 วันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร โดยให้มีตำแหน่งวิทยฐานะ และรับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

32. เสนอให้ ก.ค.ศ. หรือผู้ที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย พิจารณานุมัติรับพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ไม่ใช่พนักงานวิสามัญ หรือไม่ใช่ ข้าราชการหรือพนักงานซึ่งออกจากงานในระหว่างทดลองปฏิบัติงานหรือข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ข้าราชการวิสามัญ หรือข้าราชการซึ่งออกจากราชการ ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ออกจากงานหรือออกจากราชการไปแล้ว เข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

33. สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารักษาการในตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้

34. สั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามมติ กศจ.

35. เป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

36. เป็นผู้มีอำนาจสั่งลงโทษวินัยร้ายแรงตามมติ กศจ. หรือ ก.ค.ศ.

37. ดำเนินการสืบสวน หรือพิจารณาตามมาตรา 95 และดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูฯ ผู้มีกรณี ถูกกล่าวหาว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการที่พึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือมีกรณี ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการ หรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการ ไปแล้ว เว้นแต่ออกจากราชการ เพราะตาย ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมีได้ออกจากราชการ

38. สั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแก่ผู้ถูกสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่า ผู้นั้นมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษ ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่นก็มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งและวิทยฐานะเดิม หรือตำแหน่ง เดียวกับที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งและวิทยฐานะนั้น

39. ดำเนินการสืบสวน หรือพิจารณาตามมาตรา 95 และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา 98 วรรคสอง ตลอดจนดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกสั่งพักราชการหรือออกจากราชการ

ไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้ว ภายหลังปรากฏว่า ผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ในกรณีอื่นอีกต่อไปได้

40. พิจารณาอนุญาตการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ประสงค์จะลาออกจากราชการ ที่ได้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา และพิจารณาขยับยั้ง การอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันขอลาออกก็ได้ ในกรณีที่เห็นว่า จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ แต่ต้องแจ้งการขยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ ผู้ขอลาออกทราบ

41. เป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ถูกสั่งเพิกถอน ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ แล้วภายในกำหนดเวลาสามสิบวันตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง หน่วยงานการศึกษาไม่มีตำแหน่งที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพว่าง หรือตำแหน่งที่สามารถ ย้ายไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้ หรือ กศจ. หรือ ก.ค.ศ. แล้วแต่กรณี ไม่นอมัติให้ออกจากราชการ โดยพลัน ทั้งนี้ ตามระเบียบว่าด้วยการออกจากราชการ

42. เป็นผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาผู้ที่มีกรณีถูกกล่าวหา หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่า หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติ หน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ที่เห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ และเป็นผู้มีอำนาจ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุสุดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการในกรณี ที่ ก.ค.ศ. หรือ กศจ. มีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการ

43. สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จ บำนาญเหตุสุดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญในกรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวนตาม มาตรา 98 วรรคสอง และกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจตามมาตรา 98 วรรคสอง วรรคสี่หรือ วรรคห้า หรือมาตรา 104 (1) แล้วแต่กรณี เห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่าง ยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำ ผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะสั่งให้ลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ และ ก.ค.ศ. หรือ กศจ. แล้วแต่กรณี พิจารณา แล้วมีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน

44. เป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ต้องรับโทษจำคุก โดยคำสั่งของศาลหรือต้องรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ออกจาก ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสุดแทน ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

45. เป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารออกจากราชการ แล้วต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้อง ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็มีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่ง ให้ออกจากราชการ ตามวรรคหนึ่ง เป็นให้ออกจากราชการตามมาตราอื่นนั้นได้

46. เป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งโอนมาจากพนักงาน ส่วนท้องถิ่น หรือข้าราชการตามมาตรา 58 ผู้มีกรณีที่สมควรให้ออกจากงานหรือออกจากราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น หรือกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคคลของข้าราชการนั้นอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ

47. เป็นผู้มีอำนาจสั่งหรือปฏิบัติตามมติในการพิจารณา อุตสาหกรรมหรือร้องทุกข์ ของ กศจ. หรือ ก.ค.ศ.แล้วแต่กรณี (มาตรา 124 วรรคสอง)

48. เป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการแก้ไขคำสั่งให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครอง ในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาฟ้องร้อง คำวินิจฉัยอุตสาหกรรม หรือร้องทุกข์ตาม มาตรา 121 หรือมาตรา 122 ของ กศจ. ต่อศาลปกครอง

ภารกิจสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายใน สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ แบ่งกลุ่มงานภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ. 2560ก : 3 - 7)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แบ่งกลุ่มงานภายในออกเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มพัฒนาการศึกษา
5. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
6. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน
7. กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
8. หน่วยตรวจสอบภายใน

โดยให้แต่ละกลุ่ม มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

กลุ่มอำนวยการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้ 1) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของ กศจ.

และตามที่ กศจ.มอบหมาย 2) ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด 3) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป 4) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารการเงินบัญชี และพัสดุ 5) ดำเนินงานเกี่ยวกับระบบบริหารงานและการควบคุมภายใน 6) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมและผลงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ 7) ดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และยานพาหนะ 8) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริหารงานบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 9) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานพัฒนาองค์กร 10) ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการและประสานงานต่าง ๆ ในระดับจังหวัด 11) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มบริหารงานบุคคล มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้ 1) รับผิดชอบงานธุรการของ อศจ. และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ อศจ. และตามที่ อศจ.มอบหมาย 2) เสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนและอัตราตำแหน่ง การเกลี้ยอัตรากำลังให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานบุคคล ระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด 3) เสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาวิทยฐานะ ความดีความชอบ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติ และสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา 4) เสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาการเสริมสร้างและการปกป้องคุ้มครองระบบคุณธรรมของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา 5) เสนอแนะเกี่ยวกับการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เช่น การบรรจุและการแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้หรือผู้ได้รับการคัดเลือก การย้าย การโอน การเปลี่ยนตำแหน่งและการเลื่อนตำแหน่ง การบรรจุกลับเข้ารับราชการ เป็นต้น 6) นำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพื่อพิจารณาความดีความชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัด 7) เสริมสร้างขวัญกำลังใจ การยกย่องเชิดชูเกียรติและสิทธิประโยชน์อื่นของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา 8) ดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา 9) จัดทำแผนและส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ 10) จัดทำทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ 11) จัดทำมาตรฐานคุณภาพงาน กำหนดภาระงานขั้นต่ำ และเกณฑ์การประเมินผลงานสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบ 12) ประเมินคุณภาพการบริหารงานบุคคลและจัดทำรายงานการบริหารงานบุคคลเสนอ อศจ. เพื่อเสนอ ก.ค.ศ. 13) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ 14) ดำเนินการ

ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และประชาชนผ่านระบบศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ 15) ดูแลและควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด รวมทั้งให้การสนับสนุน ส่งเสริม ยกย่องและพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ 16) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มนโยบายและแผน มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้ 1) ร่วมรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย ร่วมกับกลุ่มพัฒนาการศึกษา 2) จัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษาในจังหวัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 3) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดและแผนปฏิบัติการของจังหวัด 4) จัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด รวมทั้งการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 5) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณของส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด 6) จัดระบบ ส่งเสริมและประสานงานระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตาม ประเมิน และรายงานผล 7) ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ 8) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาการศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้ 1) ร่วมรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย ร่วมกับกลุ่มนโยบายและแผน 2) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้ง ขุม รวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ที่มีประสิทธิภาพและสามารถให้บริการได้โดยสะดวก รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง 4) ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ 5) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมการศึกษา 6) ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 7) จัดระบบการประสาน สนับสนุน ช่วยเหลือ และการรายงานเหตุภัยพิบัติ และภาวะวิกฤตทางการศึกษาในจังหวัด 8) ส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาหาเสพติดในสถานศึกษา 9) ส่งเสริมประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬา เพื่อการศึกษา 10) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท ประสานและ ส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อสร้างโอกาสความเสมอ ภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม 11) ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเฉพาะกิจ เฉพาะกลุ่ม และเฉพาะพื้นที่ 12) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้ 1) รับผิดชอบงานธุรการ ของคณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ. มอบหมาย 2) ขับเคลื่อน ประสานงาน เร่งรัด กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารจัดการ การศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ 3) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศและแนะแนวการศึกษา ทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา 4) ประสานและสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ 5) ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการตรวจราชการ จัดทำแผนการรองรับการตรวจราชการ และดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงในการตรวจราชการ ติดตาม และประเมินผลตามนโยบายและแผนการตรวจราชการของกระทรวง 6) ส่งเสริมและพัฒนา หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 7) ส่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการในจังหวัด ให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์ ชาติ 8) จัดทำรอบการประเมินผลการปฏิบัติงานและกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานในลักษณะ ตัวชี้วัดร่วมของส่วนราชการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัด 9) ขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพการศึกษา 10) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุน การปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้ 1) กำกับ ดูแล ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน 2) ดำเนินการ เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียน และการเปลี่ยนแปลงกิจการ โรงเรียนเอกชน

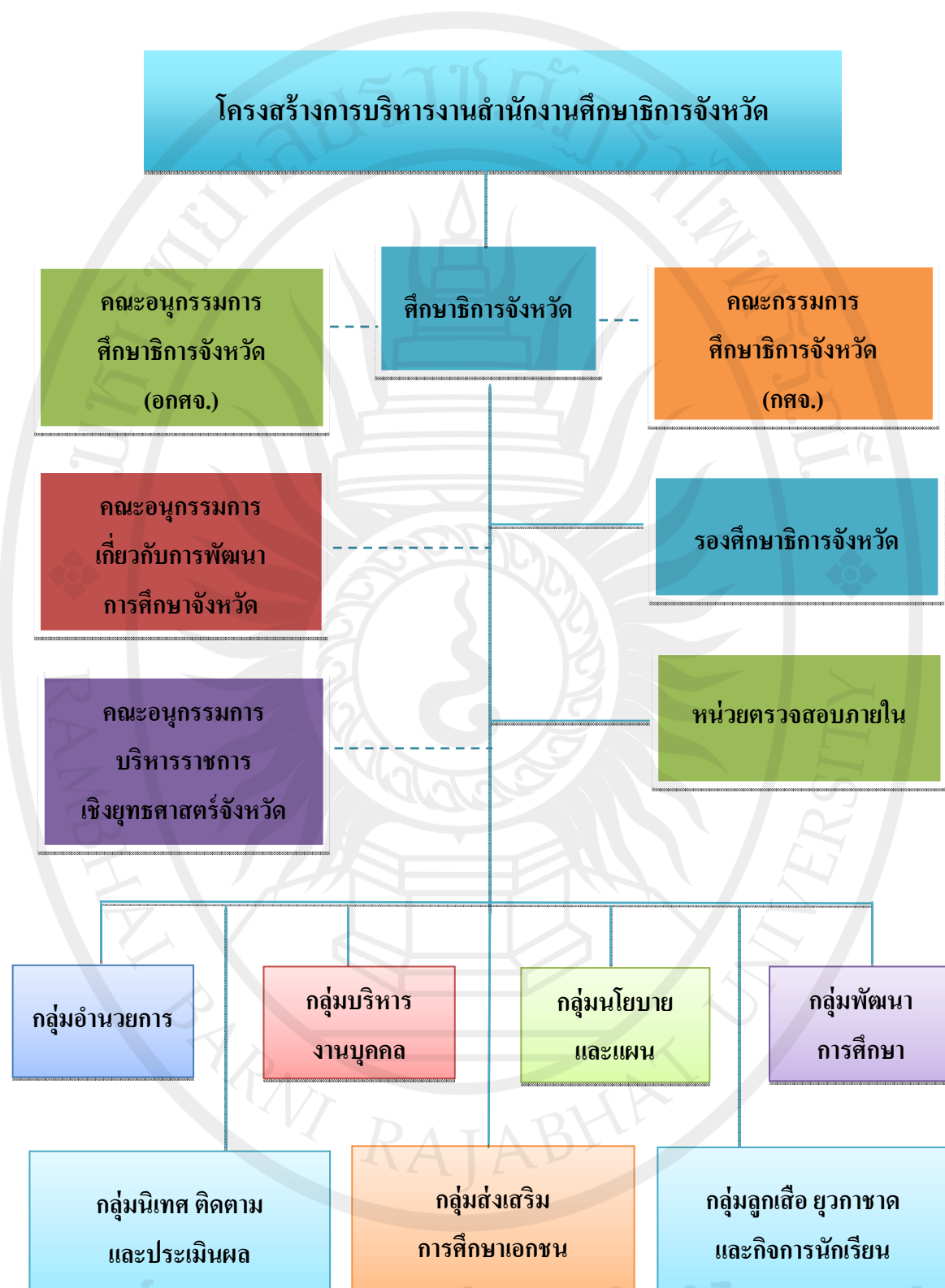
3) ดำเนินการเกี่ยวกับการสงเคราะห์และเงินทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนที่กฎหมายอื่นกำหนด 4) ดำเนินการอื่นเกี่ยวกับงานการศึกษาเอกชนตามที่กฎหมายกำหนด 5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้ 1) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการและประสานเกี่ยวกับกิจการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน 2) ส่งเสริม สนับสนุน ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อการพัฒนานักเรียน นักศึกษา โดยผ่านกระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด 3) ส่งเสริม สนับสนุนการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา พระราชปณิธาน พระราชกระแสด้านการศึกษา และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวกับการศึกษา 4) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และความปรองดองสมานฉันท์ 5) สร้างจิตสำนึกรักภัยสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรมจริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติการดำเนินชีวิต 6) ส่งเสริม การป้องกัน แก้ไข และคุ้มครองความปลอดภัยนักเรียน นักศึกษา 7) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้ ดำเนินการเกี่ยวกับตรวจสอบด้านการบริหารการเงินและการบัญชีของส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ 2) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สรุปจากบริบท อำนาจหน้าที่และภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยให้ใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด เพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานภาครัฐนำสู่การปฏิบัติ จำแนกออกเป็น 10 ด้าน ได้แก่ 1) การปฏิบัติหน้าที่ 2) การใช้งบประมาณ 3) การใช้อำนาจ 4) การใช้ทรัพย์สินของราชการ 5) การแก้ไขปัญหาการทุจริต 6) คุณภาพการดำเนินงาน 7) ประสิทธิภาพการสื่อสาร 8) การปรับปรุงระบบการทำงาน 9) การเปิดเผยข้อมูล และ 10) การป้องกันการทุจริต จากข้อมูลผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบางแห่งยังมีผลการประเมินต้องปรับปรุงและไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และจากข้อมูลผลการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน

ตามหลักธรรมาภิบาลของหน่วยงาน คือ 1) ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรในองค์กรทำให้บางส่วนไม่สามารถนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ 2) ปัญหาด้านหลักกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับแก้ไปตามยุคสมัย และการตีความข้อกฎหมายของส่วนราชการต่าง ๆ ไม่สอดคล้องตรงกัน 3) ปัญหาด้านอัตรากำลังที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานทำให้เกิดภาระงานที่มากกว่าจำนวนบุคลากร จึงไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างทั่วถึง 4) ปัญหาด้าน โครงสร้างที่เป็นข้อจำกัด และมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารบ่อยครั้ง ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานหรือนโยบายได้อย่างต่อเนื่อง (สุพรรณษา เมืองสนธิ์. 2562 : 9 - 10) ดังนั้น การบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ จึงเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารทุกองค์กรที่จะขับเคลื่อนให้การศึกษาในทุกระดับมีคุณภาพตามเป้าหมาย การพัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ การสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานในวิถีใหม่ การสร้างความตระหนักให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเห็นความสำคัญของนโยบาย การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ การจัดทำนโยบายเชิงรุกทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานปฏิบัติเพื่อร่วมกันป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ทุกรูปแบบ และการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กร เพื่อวางรากฐานและปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ



ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ออนไลน์. 2564ข

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

งานวิจัยต่างประเทศ

อับดุลราฮิม (Abdul Rahim, 2019 : 113) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ Governance and Good Governance - A Conceptual Perspective สรุปสาระสำคัญ ดังนี้ ธรรมชาติของธรรมาภิบาลและธรรมาภิบาลที่ดี มุมมองแนวความคิด ธรรมาภิบาลเป็นที่ถกเถียงกันมานานในบริบทของแนวทางทฤษฎีระบบไว้และ ครอบคลุมในวิชารัฐศาสตร์ของการพัฒนาและองค์ประกอบการบริหารเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ทางสังคม ความโปร่งใส หลักนิติธรรม การวางแนวจันทามติ ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาด้วยมาตรฐานสากลเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิรูปสถาบันและเจตจำนงทางการเมือง เกี่ยวกับสันติภาพและการพัฒนาภูมิภาคอย่างยั่งยืน

แม็คมิลแลนค์ (McMillan, 2007 : 115 - 116) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การกระจายอำนาจ นโยบายทางการศึกษาของสถานศึกษาประถมศึกษาในประเทศกาน่า ผลการวิจัย พบว่า การศึกษา ประถมศึกษาในประเทศกาน่า ได้รับความสำคัญในการพัฒนามากขึ้นเรื่อย ๆ โดยมีกลไกนโยบาย การกระจายอำนาจภายใต้การใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อจะเป็นแนวทาง ในการพัฒนาประเทศ แต่ผล การศึกษาพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่เกิดกับการจัด การศึกษาโดยใช้นโยบายการกระจายอำนาจการบริหาร ผลการวิเคราะห์ยังเผยให้เห็นว่ารูปแบบ การกระจายอำนาจการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาลนั้นยังคงไม่ประสบผลสำเร็จเพราะอำนาจ ในการตัดสินใจยังคงอยู่ที่การบริหารส่วนกลางและรัฐบาลขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นแล้วว่ารูปแบบการกระจายอำนาจการบริหาร โดยใช้หลักธรรมาภิบาล จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนในส่วนของการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมากขึ้นเพื่อให้ประสบ ผลสำเร็จอย่างแท้จริง

คิมเม็ท (Kimmet, 2005 : 114) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในระบบ การเมืองการปกครองในอาเซียน 4 ประเทศ ผลการวิจัย พบว่า ในประเทศที่พัฒนาแล้วได้มีการนำ หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในเชิงกลยุทธ์ทางการเมืองมากกว่าการนำเนื้อหาสาระไปใช้ประยุกต์ใช้ ในเชิงนโยบาย ในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 4 ประเทศ นี้ได้แก่ ฟิลิปปินส์ ไทย มาเลเซียและ อินโดนีเซีย โดยพิจารณาเป็นประเทศไปและเปรียบเทียบกับกรณีศึกษา โดยศึกษาว่าประเทศเหล่านี้ มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้อย่างไร รวมไปถึงการมีส่วนร่วมของหลักธรรมาภิบาลในการเลือกตั้ง ปี ค.ศ. 2004 ซึ่งพบว่าหลักธรรมาภิบาลได้ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางและเป็นประเด็นสำคัญ

ในการปฏิรูประบบการปกครอง โดยเน้นการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการพัฒนาบ้านเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานะที่บ้านเมืองยังไม่มีค่านิยมและเศรษฐกิจที่มั่นคง เพื่อเป็นรูปแบบและเป็นหนทางในการบริหารประเทศใหม่ ๆ เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลช่วยสนับสนุนการเมืองการปกครอง ซึ่งแนวคิดของหลักธรรมาภิบาลมีที่มาจากชาติตะวันตก ซึ่งก่อให้เกิดรูปแบบบริหารใหม่ ๆ และก่อให้เกิดการพัฒนาทางประชาธิปไตย ซึ่งก็คือหนึ่งในจุดประสงค์สำคัญของหลักธรรมาภิบาลนั่นเอง

มาร์เซลล่า (Marcella. 2005 : 115) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารปกครองด้านการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาของโมรอนโก มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้การมีส่วนร่วมซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของการปกครองทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาของโมรอนโก ข้อมูลที่ได้รับมีการเปรียบเทียบกับวรรณกรรมที่ทำการศึกษา ได้จัดกลุ่มที่สอดคล้องเข้าด้วยกัน และเชื่อมโยงสิ่งเหล่านี้ไปสู่การเป็นตัวบ่งชี้ ของพฤติกรรมผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารเหล่านี้ จะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารเขตพื้นที่ศึกษาจนบรรลุเป้าหมาย การวิจัยครั้งนี้ยังได้สนับสนุนการศึกษาค้นคว้าบทบาทของผู้นำในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ความทุ่มเทเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และระดับความสำเร็จที่สูงขึ้น นำไปสู่การปรับโครงสร้างและปรับเปลี่ยนในสิ่งที่จะต้องเป็นเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

เต็นเนเคส (Tennekes. 2005 : 115) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสังคมนิยมและหลักธรรมาภิบาลมาใช้วิเคราะห์แนวโน้มนโยบายในประเทศเนเธอร์แลนด์และประเทศเยอรมนี ผลการวิจัยพบว่า หลังจากสงครามเย็น ผ่านไปแล้วประเทศทั้งสองได้กำหนดนโยบายในการดูแลประเทศในโลกที่สาม โดยนักสังคมนิยมได้นำเอาหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายของประเทศทั้งสองแต่ยังขาดความเข้าใจในการกำหนดรูปแบบการประเมินเพราะการกำหนดคุณศาสตร์ในกระบวนการจัดทำนโยบายมีการแยกย่อยออกเป็นส่วน ๆ มากเกินไป และยังขาดความเข้าใจในความหมายของธรรมาภิบาล

คลาร์ก (Clarke. 2001 : 114) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการกระจายอำนาจการปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศกานา ผลการวิจัย พบว่า ในประเทศที่ด้อยพัฒนาการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยได้มีการกระจาย อำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นโดยประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ทำให้เกิดกลยุทธ์พัฒนาที่เป็นจริงเป็นจัง มีการปรับตัวในการปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยใช้หลักธรรมาภิบาลให้เหมาะสมกับท้องถิ่นจนถือเป็นกุญแจสำคัญของการใช้หลักธรรมาภิบาล ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น แต่ก็ยังมีปัญหาจากการที่ยังคงมีการถือพรรคถือพวกพ้อง

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายการกำกับดูแลและธรรมาภิบาล สร้างมุมมอง เพื่อการพัฒนาภูมิภาค นำองค์ประกอบที่สำคัญของธรรมาภิบาลต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และ เพื่อการพัฒนาอย่างสันติ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยด้วยคำถามวิจัยที่สร้างแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาล เพื่อการพัฒนาภูมิภาค ผลการวิจัย พบว่า ธรรมาภิบาลที่ดี ประกอบด้วย ความโปร่งใสและ ความรับผิดชอบ ไม่มีความรุนแรงและความมั่นคงในระบบการเมือง ประสิทธิภาพของนโยบายระยะ ยาวและระยะสั้นของรัฐบาล การจัดคอร์รัปชัน และคุณภาพของธรรมาภิบาล

งานวิจัยในประเทศ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม (2564 : 26) ได้ศึกษาเรื่อง รายงานการประเมินผล การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564) ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมีดังนี้ แนวทางที่ 1 วางระบบรากฐานการเสริมสร้าง คุณธรรมไทยที่เข้มแข็ง โดยพัฒนาและปรับปรุงการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของ สถาบันครอบครัว พัฒนาและปรับปรุงการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของ สถาบันการศึกษา พัฒนาและปรับปรุงการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบัน ศาสนา และพัฒนาและปรับปรุงการวางระบบรากฐาน การใช้สื่อมวลชนและสังคมดิจิทัล เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ แนวทางที่ 2 สร้างเสริมความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยพัฒนาระบบ ติดตามประเมินผลของทุกภาคส่วนทุกระดับอย่างยั่งยืน พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการ ศักยภาพ ทางวิชาการ และพัฒนาบุคลากรผู้นำทุกระดับที่มีบทบาทขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรม แห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564) แนวทางที่ 3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมกับสื่อมวลชนและสังคมดิจิทัล เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณธรรม ขยายการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทุกระดับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายทั้งแนวดิ่งและแนวราบ สร้างในรูปแบบ เครือข่ายดิจิทัล แนวทางที่ 4 การเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมระดับนานาชาติ โดยพัฒนาหลักเกณฑ์ แบบอย่างด้านคุณธรรมในระดับนานาชาติร่วมกับประชาคมอาเซียน หรือใช้ตัวชี้วัดที่เป็น มาตรฐานสากลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จ ขยายเครือข่าย ความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรของไทยที่มีการดำเนินการด้านคุณธรรมที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับนานาชาติ ในการแก้ไขปัญหาความยากจน การยกระดับคุณภาพชีวิต ปัญหายาเสพติด

จรศักดิ์ ว่องไว (2562 : 165 - 168) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผล ต่อประสิทธิภาพการบริหารงานใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร พบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า สถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน 3) ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า สถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน 4) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล กับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 5) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย หลักการกระจายอำนาจ หลักการระดมความคิดเห็น หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักการตอบสนอง หลักมุ่งเน้นจรรยาบรรณ หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใส มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 - .016 การวิจัยครั้งนี้ ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักการกระจายอำนาจ หลักการระดมความคิดเห็น หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วม หลักการตอบสนองหลัก มุ่งเน้นจรรยาบรรณ หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใสไว้ด้วย

นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2561 : 137 - 142) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลใน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลใน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารงานหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล และด้านกรณีศึกษาในสถานศึกษา ส่วนด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลใน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา และครู พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลใน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ การบริหาร

สถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการใช้หลักธรรมาภิบาลมาเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการระบบงานวิชาการ ทั้งนี้ เพราะการบริหารงานต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมและความเสมอภาค เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และตอบสนองความต้องการของทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องมีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่ทำงานอย่างโปร่งใส มอบหมายงานตามความสามารถหรือความถนัดของแต่ละคน โดยยึดระเบียบข้อบังคับ และการบริหารจัดการอย่างกัลยาณมิตรมุ่งเน้นฉันทามติ จึงจะทำให้องค์กรมีความเจริญสืบต่อไป

จุฑามาศ ภูสง่า (2560 : 111 - 112) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 24 พบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม 2) ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาล มีดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดกรอบระเบียบ วินัย ข้อบังคับ ในสถานศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้หลักคุณธรรมในการบริหารองค์กร โดยยึดหลักอิทธิบาท 4 สังกะวัตถุ 4 และพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานอย่างมีความยุติธรรม ซื่อสัตย์ โปร่งใส ให้ความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานให้ความเท่าเทียมกัน โดยยึดหลักมาตรฐาน หลักความถูกต้องดีงาม ตามหลักประชาธิปไตย และควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านวัสดุและงบประมาณ ในการใช้จ่ายภายในโรงเรียนมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการจัดกิจกรรม โครงการ แผนและงบประมาณ ในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการใช้ทรัพยากรทางด้านงบประมาณและสาธารณูปโภคที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าที่สุด

คารินทร์ สงมะเริง (2559 : 88 - 89) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักมุ่งเน้น จันทามติและหลักประสิทธิผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นหลักความรับผิดชอบ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการตอบสนอง หลักความเสมอภาค หลักมุ่งเน้นจันทามติ หลักประสิทธิผล และหลักประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 4) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ยกเว้นหลักการตอบสนอง หลักความเสมอภาค และหลักมุ่งเน้นจันทามติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทวิวัฒน์ อินทรประเสริฐ (2559 : 74) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภัทรวดี อุทัยกรณ์ (2559 : 62, 65) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความเสมอภาค และด้านหลักประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

จันทบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิไลรัตน์ ฝ่ายดี (2559 : 122 - 128) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลางในอำเภอตาพระยา อยู่ในระดับมาก สภาพที่ควรจะเป็นในความคาดหวัง อยู่ในระดับมาก ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา พบว่า มีความต้องการในการพัฒนาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีดังนี้ ควรปฏิบัติกับครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ ควรมีการมอบอำนาจในภารกิจให้แก่ครูในโรงเรียนอย่างเหมาะสม ควรให้ความสำคัญต่อความยุติธรรมกับบุคลากรในโรงเรียน ควรมีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมเพื่อลดภารกิจที่ซ้ำซ้อน และไม่มีควมจำเป็น ควรมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ควรเปิด โอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และควรปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร

อรรณพร สุนทรพงศ์ (2558 : 219 - 225) ได้ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า 1) บุคลากรทางการศึกษาโดยรวมและจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษาเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโดยรวมและรายด้านในทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก 2) บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรทางการศึกษาดำเน่งผู้บริหารเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้หลักธรรมาภิบาลดังกล่าวมากกว่าบุคลากรทางการศึกษาดำเน่งครู 3) บุคลากรทางการศึกษาที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยส่วนใหญ่บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้หลักธรรมาภิบาลโดยรวมและรายด้านมากกว่าบุคลากรในสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่พิเศษ แต่มีความเห็นดังกล่าวไม่แตกต่างกันจากบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

ขนาดกลาง 4) บุคลากรทางการศึกษามีปัญหาด้านผู้บริหารสถานศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อครู ไม่ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมในการทำงานอยู่เสมอ การประสานงาน ลำช้าไม่เป็นระบบ ไม่มีความโปร่งใส ไม่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมมือในการวางแผนการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษา ไม่ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตน ผู้บริหารสถานศึกษาไม่วางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ใน สถานศึกษาให้คุ้มค่า 5) บุคลากรทางการศึกษามีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อครู ควรยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ในการทำงานอยู่เสมอ มุ่งเน้นการทำงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ส่งเสริมให้ผู้ปกครองร่วมมือในการวางแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ส่งเสริม ให้บุคลากรทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตน ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาให้คุ้มค่า

อัจฉราพร กริ่งไกร (2558 : 126) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้ง 10 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลัก ความโปร่งใส ด้านหลักการรับผิดชอบ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักประสิทธิผล ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักประสิทธิภาพ

กนกพร จินมหันต์ (2556 : 87) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 42 พบว่า 1) สภาพ การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 42 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติ สูงสุด คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักนิติธรรมตามลำดับ และด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านหลัก ความมีส่วนร่วม 2) แนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌม เขต 42 มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ คือ จัดทำหลักเกณฑ์ ข้อบังคับจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษา รวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษาใช้เป็น องค์ประกอบพิจารณาดำเนินการในแต่ละกรณีที่เกิดขึ้น

จอมพร จันทร์เสนาะ (2556 : 115 - 120) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 พบว่า 1) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีหรือปริญญาตรี กับวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นโดยรวมต่อการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านหลักคุณธรรมและด้านหลักความรับผิดชอบ ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม ครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์การสอนและระดับช่วงชั้นที่สอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

พินิจ โคตรงาม (2559 : 120) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า 1) สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่นตามความคิดเห็นของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม และด้านความรับผิดชอบต่อ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส 2) เมื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยพิจารณาจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พบว่าด้านความโปร่งใส มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ การกำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษา และดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนดอย่างโปร่งใส และประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาให้ชุมชน และผู้ปกครองทราบ และการส่งเสริมบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการรับรู้สภาพการณ์ และปัญหาขององค์กร รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากร 3) ครูได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น เป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับภายในโรงเรียนให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อครู การออกกฎระเบียบ ข้อบังคับภายในโรงเรียนควรมีความเป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของครูทุกคนในโรงเรียน ควรมีการลงโทษให้เป็นแนวทางเดียวกันทุกเรื่อง เช่น การอยู่เวรยาม หรือความประพฤติต่าง ๆ ไม่เลือกปฏิบัติ

กฎระเบียบ ข้อบังคับในโรงเรียนไม่ควรเป็นการบังคับมากเกินไป ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหาร ควรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครูและนักเรียน ควรจัดสรรงบประมาณ ให้เกิดความเป็นธรรมแก่ครูและนักเรียนในโรงเรียน ควรมีการรณรงค์ให้ครูยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ในการทำงานอยู่เสมอ การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ด้านหลักความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้ครูและนักเรียนทราบอยู่เสมอ ควรมีการรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ให้ครูและนักเรียนทราบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน ได้อย่างเต็มที่ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและบุคคลภายนอกเข้ามาร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ด้านหลักความรับผิดชอบ ควรเน้นให้ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ควรมอบหมายงานให้ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และด้านหลักความคุ้มค่า ควรจัดทำมาตรการประหยัด พลังงานภายในโรงเรียน และต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ควรร่วมกันใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส พบว่า หลักคุณธรรมและความโปร่งใส มีบทบาทสำคัญมากในการบริหารงานในองค์กรภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ความสำคัญในการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกด้าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้เอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการบริหารงานตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสให้มีประสิทธิภาพ และนำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนเพื่อพัฒนางานการศึกษาต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการงานทุกอย่างไปพร้อมกันอย่างมีคุณภาพ โดยมีงานด้านการศึกษาเป็นงานหลัก และงานอื่นเป็นงานสนับสนุน อีกทั้งในส่วนของการความคิดเห็นของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดต่อคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนั้นขึ้นอยู่กับเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งอาจจะมองเห็นต่อคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ที่แตกต่างหรือไม่แตกต่างกันก็ได้ อีกทั้งในส่วนของคุณภาพสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด หากตั้งอยู่ในบริบทที่แตกต่างกันก็อาจทำให้บุคลากรมีความคิดเห็นต่อคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ที่แตกต่างหรือไม่แตกต่างกันก็ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาด

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่จะมีความแตกต่างกันหรือไม่ และนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ประกอบด้วย วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเชิงปริมาณ

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 77 จังหวัด จำนวน 3,236 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 2564ก : 8)

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 43) ได้ 346 ตัวอย่าง และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างบุคลากรในสำนักงาน

ศึกษาธิการจังหวัดตามขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 346 คน รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขนาดใหญ่พิเศษ	699	75
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขนาดใหญ่	431	46
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขนาดกลาง	1,115	119
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขนาดเล็ก	991	106
รวม	3,236	346

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. 2564 ก : 8

การศึกษาเชิงคุณภาพ

1. การกำหนดประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 20 แห่ง โดยใช้เกณฑ์การแปลผลค่าคะแนนของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เป้าหมายสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ วิเคราะห์ข้อมูล โดยให้คะแนนตามแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยเกณฑ์การให้คะแนนคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ แบ่งเป็น 5 ระดับ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2564 ก : 1 - 4, 8) รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 เกณฑ์การแปลผลค่าคะแนนของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

คะแนน	ระดับ	จำนวน (แห่ง)	
95 - 100	AA	ยอดเยี่ยม	20
85 - 94.99	A	ดีมาก	29
75 - 84.99	B	ดี	14
65 - 74.99	C	ปานกลาง	8
55 - 64.99	D	พอใช้	2
50 - 54.99	E	ปรับปรุง	2
0 - 49.99	F	ไม่ผ่าน	12
	รวม		87

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2564ก : 1 - 4, 8

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัด ที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 5 คน

2.2 การสนทนากลุ่ม ได้แก่ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัด ที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 10 คน โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1. เพศ
2. วุฒิการศึกษา
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
4. ขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 39 ข้อ แบ่งเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการเปิดเผยข้อมูล จำนวน 29 ข้อ
2. ด้านการป้องกันการทุจริต จำนวน 10 ข้อ

การศึกษาเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามเป็นเครื่องมือหลักในการศึกษา และได้ดำเนินการดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพแวดล้อม แนวทางการพัฒนา และการวิเคราะห์สภาพบริบท ในระยะนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในพื้นที่ (Document Study) ได้แก่ รายงานการประชุม รายงานประจำปีของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) เป็นการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน 3) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการสนทนากลุ่ม โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) เป็นการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก และผู้วิจัยได้กำหนดคุณภาพทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มไว้ คือ (1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานศึกษาธิการภาค อย่างน้อย 3 ปี (2) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส อย่างน้อย 2 ปี (3) เป็นผู้มีความยินดีและให้ความร่วมมือให้ข้อมูล เมื่อเกิดข้อสงสัยหรือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพิ่มเติม

ส่วนที่ 2 การศึกษาสภาพแวดล้อม แนวทางการพัฒนา และการวิเคราะห์สภาพบริบท โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 4 ข้อ และการสนทนากลุ่ม จำนวน 4 ข้อ

นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยนำผลการวิเคราะห์บริบท การวิเคราะห์ข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ มาใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การศึกษาเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัดในครั้งนี้ เลือกเทคนิคการวัดที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท (Likert Scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับน้อยที่สุด

1.3 สร้างข้อความที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 12 ข้อความ และข้อความที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 39 ข้อความ ตามนิยามศัพท์ที่ได้ ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.4 นำข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อความจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อความรายชื่อว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยให้ +1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ายอมรับ ให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ายอมรับไม่ได้ และให้

-1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าเป็นไม่ตรง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ดังนี้ คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

1.5 นำข้อความที่คัดเลือกไว้จากข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบสอบถามคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามความคิดเห็นของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แล้วนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตราดและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชุมพร จำนวน 30 คน ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item - total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้ข้อความที่ใช้สอบถามคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรม และความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 39 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.30 ถึง 0.93 และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบราค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เท่ากับ 0.98

1.6 แบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นแล้ว ตามข้อ 5 ที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

2. การศึกษาเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับแบบการสนทนากลุ่มเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2.2 นำข้อความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำและตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อความรายข้อว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยให้ +1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าเป็นตรง ให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าเป็นไม่แน่ใจ และให้ -1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าเป็นไม่ตรง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง

ข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ดังนี้ คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามเท่ากับ 1.00

2.3 แบบสอบถามที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ตามข้อ 2 ที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด จังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 77 จังหวัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 ฉบับ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถาม ผ่านระบบออนไลน์ (Google Forms)

3. ผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง ผ่านระบบออนไลน์ (กลุ่ม Line)

4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน และมีความสมบูรณ์ครบ 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผ่านระบบออนไลน์ (กลุ่ม Line)

การศึกษาเชิงคุณภาพ

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview)

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 5 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview)

1.2 ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 5 คน โดยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง จำนวน 3 คน และผ่านระบบออนไลน์ (Video Calls ใน Line) จำนวน 2 คน โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาสรุปประเด็นข้อคำถามประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 4 ข้อ เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหาร

จัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

1.3 นำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 10 คน ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2.2 ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 10 คน ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสรุปประเด็นข้อคำถามประกอบการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 4 ข้อ เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2.3 นำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยการหา

ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t - test)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างแบบ LSD

การศึกษาเชิงคุณภาพ

ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพแวดล้อม แนวทางการพัฒนา และการวิเคราะห์สภาพบริบท

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในพื้นที่ (Document Study)
2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview)
3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

4. กำหนดคุณภาพของการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มไว้คือ 1) เป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานศึกษาธิการภาคอย่างน้อย 3 ปี 2) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างน้อย 2 ปี 3) เป็นผู้มีความยินดีและให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพิ่มเติมได้

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยนำผลการวิเคราะห์บริบท ทฤษฎี การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม การกำหนดความหมาย การแยกแยะองค์ประกอบ การเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่การนำเสนอในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) และตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิคสามเส้า (Triangulation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 42)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
x_i	แทน	คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 68)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum_{i=1}^N x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N x_i\right)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
x_i	แทน	คะแนนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การศึกษาเชิงปริมาณ

1.1 ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Index of Congruence : IOC) ใช้ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 206)

$$IOC = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน	ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
x_i	แทน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกข้อความ 39 ข้อ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 212)

$$r_{xy} = \frac{N \sum_{i=1}^N x_i y_i - \sum_{i=1}^N x_i \sum_{i=1}^N y_i}{\sqrt{\left[N \sum_{i=1}^N x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N x_i\right)^2 \right] \left[N \sum_{i=1}^N y_i^2 - \left(\sum_{i=1}^N y_i\right)^2 \right]}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อความแต่ละข้อ
x_i	แทน	คะแนนรายข้อของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
y_i	แทน	คะแนนรวมทั้งฉบับของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั้งฉบับ โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2560 : 210)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum_{i=1}^n s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแต่ละฉบับ
s_i^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
s_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
k	แทน	จำนวนข้อในแบบวัดแต่ละฉบับ

การศึกษาเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์เนื้อหา โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ได้นำผลการวิเคราะห์บริบท การวิเคราะห์ข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล จากการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม การกำหนดความหมาย การแยกแยะองค์ประกอบ การเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่การนำเสนอในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

(One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างแบบ LSD

การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ

การตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิคสามเส้า (Triangulation) ประกอบด้วย การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล แหล่งที่มาของข้อมูล และทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบการสังเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
MS	แทน	ค่า Mean of Squares
df	แทน	ค่า Degrees of Freedom
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอนตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอด้วยจำนวนและร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และอันดับของแต่ละด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน นำเสนอด้วยการทดสอบค่าที (t- test)

ส่วนวุฒิการศึกษา และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด นำเสนอด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสนทนากลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

รายการ	จำนวน	
	(n = 346)	(n = 346)
1. เพศ		
ชาย	90	26.00
หญิง	256	74.00
รวม	346	100.00
2. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	0.30
ปริญญาตรี	65	18.80
ปริญญาโท	239	69.10
ปริญญาเอก	41	11.80
รวม	346	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	
	(n = 346)	ร้อยละ
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ประสบการณ์ 1 - 15 ปี	74	21.40
ประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป	272	78.60
รวม	346	100.00
4. ขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด		
ขนาดใหญ่พิเศษ	75	21.70
ขนาดใหญ่	46	13.30
ขนาดกลาง	119	34.40
ขนาดเล็ก	106	30.60
รวม	346	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 346 คน จำแนกตามสถานภาพ เพศ ส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 และเป็นเพศชาย จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 69.10 ปริญญาตรี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 ปริญญาเอก จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 78.60 และประสบการณ์ 1 - 15 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.40 และส่วนใหญ่ขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นขนาดกลาง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 ขนาดเล็ก จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 และขนาดใหญ่ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส
ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังตาราง
4 - 6

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลัก
คุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	n = 346		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเปิดเผยข้อมูล	4.60	0.49	มากที่สุด	1
2. ด้านการป้องกันการทุจริต	4.53	0.65	มากที่สุด	2
รวม	4.58	0.51	มากที่สุด	

จากตาราง 4 แสดงว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส
ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีค่าเฉลี่ย
โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยอันดับแรก ได้แก่
ด้านการเปิดเผยข้อมูล ($\bar{X} = 4.60$) และรองลงมาด้านการป้องกันการทุจริต ($\bar{X} = 4.53$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลัก
คุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด
กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการเปิดเผยข้อมูล

ด้านการเปิดเผยข้อมูล	n = 346		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. มีข้อมูลแสดงโครงสร้างสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด แผนผังโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ของหน่วยงาน	4.73	0.60	มากที่สุด	6
2. มีข้อมูลรายนามของผู้บริหารคนปัจจุบัน ของหน่วยงาน	4.83	0.52	มากที่สุด	2
3. มีข้อมูลหน้าที่และอำนาจของหน่วยงาน ตามที่กฎหมายกำหนด	4.79	0.51	มากที่สุด	3
4. มีแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาหน่วยงาน แสดงข้อมูลรายละเอียดของแผนฯ	4.68	0.62	มากที่สุด	8
5. มีข้อมูลการติดต่อ ได้แก่ ที่อยู่หน่วยงาน หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร ที่อยู่ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ตั้งหน่วยงาน	4.84	0.43	มากที่สุด	1
6. มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน	4.63	0.62	มากที่สุด	14
7. มีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงาน ที่เป็นปัจจุบัน	4.69	0.57	มากที่สุด	7
8. มีช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถสอบถาม ข้อมูลได้และหน่วยงานสามารถสื่อสาร ให้คำตอบกับผู้สอบถามได้	4.65	0.56	มากที่สุด	11
9. มีเครือข่ายสังคมออนไลน์ของหน่วยงาน สามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หลัก ของหน่วยงาน	4.64	0.59	มากที่สุด	13

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการเปิดเผยข้อมูล	n = 346		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
10. มีแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	4.78	0.50	มากที่สุด	4
11. มีรายงานการกำกับ ติดตามการดำเนินงาน ประจำปี รอบ 6 เดือน แสดงความก้าวหน้า ในการดำเนินงานตามแผนดำเนินงาน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2565	4.66	0.60	มากที่สุด	9
12. มีรายงานผลการดำเนินงานตามแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	4.76	0.50	มากที่สุด	5
13. มีคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานที่เจ้าหน้าที่ ของหน่วยงานใช้ยึดถือปฏิบัติให้เป็นมาตรฐาน เดียวกัน	4.61	0.64	มากที่สุด	16
14. มีแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี แสดง แผนการใช้จ่ายงบประมาณ รายโครงการ/กิจกรรม เป็นรายไตรมาส	4.68	0.59	มากที่สุด	8
15. มีรายงานการกำกับ ติดตามการใช้จ่าย งบประมาณประจำปี รอบ 6 เดือน แสดงความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	4.63	0.60	มากที่สุด	14
16. มีรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี แสดงผลการดำเนินงานตามแผนการใช้จ่าย งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	4.65	0.59	มากที่สุด	11
17. มีแผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุ ตามที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	4.48	0.72	มาก	24

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการเปิดเผยข้อมูล	n = 346		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
18. มีประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดการพัสดุ ตามที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560	4.55	0.70	มากที่สุด	17
19. มีสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดการพัสดุรายเดือน	4.43	0.77	มาก	27
20. มีรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดการพัสดุประจำปี เป็นข้อมูลตลอดระยะเวลาของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	4.47	0.77	มากที่สุด	26
21. มีนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อก่อให้เกิดการบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีความโปร่งใสและมีคุณธรรม	4.55	0.70	มากที่สุด	17
22. มีการดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล เช่น การวางแผนพัฒนาบุคลากร การสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การประเมินผล การปฏิบัติงาน การส่งเสริมจริยธรรมและรักษาวินัยของบุคลากรในหน่วยงาน เป็นต้น	4.48	0.69	มาก	24
23. มีหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้แก่ การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผล การปฏิบัติงานบุคลากร การให้ทุนให้โทษและการสร้างขวัญกำลังใจ	4.51	0.70	มากที่สุด	21

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการเปิดเผยข้อมูล	n = 346		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
24. มีรายงานผลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลประจำปี	4.36	0.81	มาก	28
25. มีแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ	4.54	0.68	มากที่สุด	19
26. มีช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานผ่านทางช่องทางออนไลน์	4.54	0.68	มากที่สุด	19
27. มีข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	4.30	0.91	มาก	29
28. มีช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานผ่านทางช่องทางออนไลน์	4.49	0.72	มาก	22
29. เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือร่วมติดตามประเมินผล	4.49	0.71	มาก	22
รวม	4.60	0.49	มากที่สุด	

จากตาราง 5 แสดงว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการเปิดเผยข้อมูล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 22 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีข้อมูลการติดต่อ ได้แก่ ที่อยู่หน่วยงาน หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร ที่อยู่ไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ตั้งหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.84$) มีข้อมูลรายนามของผู้บริหารคนปัจจุบันของ

หน่วยงาน ($\bar{X} = 4.83$) และมีข้อมูลหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด ($\bar{X} = 4.79$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการป้องกันการทุจริต

ด้านการป้องกันการทุจริต	n = 346		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
30. มีการแสดงเจตนาของผู้บริหารหรือค้ำประกันว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	4.69	0.62	มากที่สุด	1
31. ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมหน่วยงานด้านคุณธรรมและโปร่งใส	4.65	0.65	มากที่สุด	2
32. มีผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน	4.48	0.77	มาก	9
33. มีการจัดการความเสี่ยงในกรณีที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน	4.50	0.73	มาก	6
34. มีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีทัศนคติและค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตอย่างชัดเจน	4.56	0.73	มากที่สุด	3
35. มีแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการทุจริตหรือพัฒนาด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	4.51	0.76	มากที่สุด	4

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการป้องกันการทุจริต	n = 346		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
36. มีรายงานการกำกับ ติดตามการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี รอบ 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	4.44	0.78	มาก	10
37. มีรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	4.49	0.79	มาก	7
38. มีการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	4.49	0.74	มาก	7
39. มีผลการดำเนินการตามมาตรการเพื่อส่งเสริมคุณธรรม และความโปร่งใสภายในหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	4.51	0.73	มากที่สุด	4
รวม	4.53	0.65	มากที่สุด	

จากตาราง 6 แสดงว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการด้านการป้องกันการทุจริต มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) รายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการแสดงเจตนาของผู้บริหารหรือค้ำประกันว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ($\bar{X} = 4.69$) ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมหน่วยงานด้านคุณธรรมและโปร่งใส ($\bar{X} = 4.65$) และมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีทัศนคติและค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.56$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดังตาราง 7 - 10

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

คุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรม และความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	เพศ				t	p
	ชาย (n = 90)		หญิง (n = 256)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเปิดเผยข้อมูล	4.59	0.50	4.61	0.49	.189	.850
2. ด้านการป้องกันการทุจริต	4.52	0.70	4.54	0.63	.154	.878
รวม	4.58	0.53	4.59	0.50	.186	.853

* $p < .05$

จากตาราง 7 แสดงว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกรายด้าน ประกอบด้วย ด้านการเปิดเผยข้อมูล ($p = .850$) และด้านการป้องกันการทุจริต ($p = .878$) และในภาพรวม ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต ($p = .853$)

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

คุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรม และความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				t	p
	ประสบการณ์ 1 - 15 ปี (n = 74)		ประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป (n = 272)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเปิดเผยข้อมูล	4.67	0.38	4.58	0.51	1.609	.110
2. ด้านการป้องกันการทุจริต	4.54	0.60	4.53	0.66	0.082	.935
รวม	4.64	0.40	4.57	0.53	0.990	.323

* $p < .05$

จากตาราง 8 แสดงว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกรายด้าน ดังนี้ ด้านการเปิดเผยข้อมูล ($p = .110$) และด้านการป้องกันการทุจริต ($p = .935$) และในภาพรวมด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต ($p = .323$)

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส
 ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

คุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรม และความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ	แหล่งความ แปรปรวน		df	MS	F	p
	SS					
1. ด้านการเปิดเผยข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	0.606	3	0.202	0.843	.471
	ภายในกลุ่ม	81.932	342	0.240		
	รวม	82.538	345			
2. ด้านการป้องกันการทุจริต	ระหว่างกลุ่ม	2.712	3	0.904	2.187	.089
	ภายในกลุ่ม	141.365	342	0.413		
	รวม	144.077	345			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.985	3	0.328	1.274	.283
	ภายในกลุ่ม	88.159	342	0.258		
	รวม	89.143	345			

* $p < .05$

จากตาราง 9 แสดงว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส
 ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตาม
 วุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกรายด้าน ดังนี้
 ด้านการเปิดเผยข้อมูล ($p = .471$) และด้านการป้องกันการทุจริต ($p = .089$) และในภาพรวม
 ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต ($p = .283$)

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส
ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
จำแนกตามขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

คุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรม และความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ	แหล่งความ แปรปรวน		df	MS	F	p
	SS					
1. ด้านการเปิดเผยข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	0.654	3	.218	.911	.436
	ภายในกลุ่ม	81.884	342	.239		
	รวม	82.538	345			
2. ด้านการป้องกันการทุจริต	ระหว่างกลุ่ม	1.152	3	.384	.919	.432
	ภายในกลุ่ม	142.925	342	.418		
	รวม	144.077	345			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.749	3	.250	.966	.409
	ภายในกลุ่ม	88.394	342	.258		
	รวม	89.143	345			

* $p < .05$

จากตาราง 10 แสดงว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส
ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตาม
ขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
จำแนกรายด้าน ดังนี้ ด้านการเปิดเผยข้อมูล ($p = .436$) และด้านการป้องกันการทุจริต ($p = .432$)
และในภาพรวมด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต ($p = .409$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 5 คน โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับกระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ แนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ นโยบายเชิงรุกในการป้องปรามการทุจริตทุกรูปแบบ และข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานให้เกิดคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลของการศึกษาสภาพแวดล้อม แนวทางการพัฒนา วิเคราะห์สภาพบริบทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดจากเอกสาร ศึกษาแนวปฏิบัติจากผู้ปฏิบัติจริงที่ประสบความสำเร็จและจำแนกข้อมูล เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต ดังการสัมภาษณ์เชิงลึกว่า

ด้านการเปิดเผยข้อมูล

1. กระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานในวิถีใหม่จะทำให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส มีดังนี้

1.1 การปรับรูปแบบการทำงาน ปรับเปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงานของบุคลากร โดยการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ คือ รู้ลึก รู้กว้าง รู้ไกล โดยใช้การสื่อสาร การเรียนรู้ การรับรู้ผ่านช่องทางเทคโนโลยีที่หลากหลาย พัฒนาทักษะในการใช้เครื่องมือเพื่อเข้าถึงแหล่งความรู้ผ่านออนไลน์ พัฒนาวิธีปฏิบัติงานที่ดีโดยบูรณาการการทำงานร่วมกัน และสร้างภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส

“...กระบวนการพัฒนาการทำงานของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องปรับรูปแบบการทำงาน ปรับเปลี่ยนวิธีคิด และวิธีการทำงานของบุคลากร พัฒนาคณาในองค์กรให้มีความรู้ และทักษะในการใช้เครื่องมือค้นหาความรู้ผ่านสื่อออนไลน์...”

ศึกษาธิการภาค, สัมภาษณ์เชิงลึก

1.2 นโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสต้องมีความชัดเจน และต่อเนื่อง เพื่อให้กระบวนการสร้างความเชื่อมั่นเกิดผลเป็นรูปธรรม สะท้อนถึงวิธีการเรียนรู้ มีการประเมินผลที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีความโปร่งใส

“...การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ต้องมีนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่อง จึงเกิดผลเป็นรูปธรรม ตลอดจนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง...”

ศึกษาธิการจังหวัด, สัมภาษณ์เชิงลึก

1.3 การสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานในวิถีใหม่ จะมีส่วนช่วยทำให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเกิดความตระหนักในการปฏิบัติงานที่ต้องมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ครู ผู้บริหาร สถานศึกษา องค์กรภาครัฐและภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ซึ่งจะทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรปรากฏต่อสาธารณชน

“...การทำให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเกิดความตระหนัก จำเป็นต้องสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานในวิถีใหม่ การทำงานของทุกกลุ่มสามารถตรวจสอบความถูกต้องและความโปร่งใสได้...”

รองศึกษาธิการจังหวัด ก, สัมภาษณ์เชิงลึก

1.4 ศึกษาธิการจังหวัดเป็นตำแหน่งผู้นำทางการศึกษา มีหน่วยงานการศึกษาภายใต้การกำกับดูแลเป็นจำนวนมาก การสร้างความเชื่อมั่นจึงเกิดจากการวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดี มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นผู้มีคุณธรรมนำชีวิต นำการปฏิบัติราชการ ด้วยความเรียบง่าย ประหยัดไม่ฟุ้งเฟ้อ ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชา มีการบริหารราชการตามระเบียบแบบแผนอันเป็นหน้าที่ให้การทำงานบรรลุผลและเกิดประโยชน์สูงสุด มีความโปร่งใส

ตรวจสอบได้ เกิดความร่วมมือและภาคภูมิใจในความสำเร็จ เป็นองค์กรที่ทรงคุณค่าทางสังคม เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการที่ดี ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรนำแบบอย่างที่ดีไปใช้ในการควบคุมตนเองและประพฤติปฏิบัติในทางถูกต้อง

“...สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีหน่วยงานการศึกษาภายใต้การกำกับดูแลเป็นจำนวนมาก ดังนั้น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดควรเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน...”

รองศึกษาธิการจังหวัด ข, สัมภาษณ์เชิงลึก

“...สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นองค์กรที่ทรงคุณค่าทางสังคม การเป็นข้าราชการที่ดีประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้องจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจ นอกจากนี้ต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ซึ่งเป็นหน้าที่ให้การทำงานบรรลุผลและเกิดประโยชน์สูงสุด...”

ผู้อำนวยการกลุ่ม สำนักงานศึกษาธิการภาค 3, สัมภาษณ์เชิงลึก

2. แนวทางการพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส มีดังนี้

2.1 ประกาศนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างเปิดเผยต่อสาธารณชน

2.2 ประชุมชี้แจงบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสของกระทรวงศึกษาธิการ

2.3 แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อกำหนดกลยุทธ์วางแผนการพัฒนา ด้วยรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ และช่องทางสื่อสังคม มอบหมายงานให้แก่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทาง กรอบการประเมิน กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

2.4 ดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส

2.5 ติดตามและประเมินผลการดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรมและความโปร่งใส โดยติดตามการดำเนินงานเป็นระยะเพื่อทราบความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ทบทวนผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสระหว่างการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.6 สื่อออนไลน์ในยุคสังคมดิจิทัล มีความสำคัญและจำเป็นในการบริหารงาน เพื่อสื่อสารให้งานในองค์กรนำไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้น เว็บไซต์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจึงเป็นช่องทางในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายขององค์กรที่ใช้กับสถานการณ์ การไม่รวมตัวของผู้คนจำนวนมากในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) การแสดงขั้นตอนการดำเนินงานตามรูปแบบขั้นตอนตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส บุคลากรผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ให้บุคคลภายในองค์กรและภายนอกองค์กรสามารถตรวจสอบได้ การดำเนินการให้เป็นปกติวิถี จะทำให้วัฒนธรรมขององค์กรด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน

2.7 สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ได้แก่ ยกย่อง ชมเชย เชิดชูเกียรติ มอบเกียรติบัตร มอบโล่รางวัล ให้ความดีความชอบ

“...การพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ จำเป็นต้องประชุมชี้แจงและประกาศนโยบาย ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส กำหนดกลยุทธ์วางแผนการพัฒนาผ่านสื่อออนไลน์ที่หลากหลายช่องทาง ดำเนินการตามแผน ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อทราบความก้าวหน้าและทบทวนผลการประเมิน เพื่อปรับปรุงแก้ไข ใช้เว็บไซต์เป็นช่องทางถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายขององค์กร และสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากร...”

ศึกษาธิการจังหวัด, สัมภาษณ์เชิงลึก

ด้านการป้องกันการทุจริต

1. นโยบายเชิงรุกทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้แก่เจ้าหน้าที่ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปฏิบัติ เพื่อร่วมกันป้องปราบการทุจริตทุกรูปแบบและเกิดประโยชน์สูงสุด ได้แก่ นโยบายด้านความโปร่งใส ด้านความพร้อมรับผิด ด้านความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านคุณธรรมในองค์กร ด้านคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน ด้านการสื่อสารในหน่วยงาน การกำหนดนโยบายดังกล่าวเพื่อความโปร่งใส มีมาตรฐาน มีแนวทางปฏิบัติ และค่านิยมสำหรับข้าราชการและบุคลากรขององค์กร ให้ยึดถือและปฏิบัติควบคู่กับกฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ๆ โดยมุ่งมั่นที่จะนำหน่วยงานให้ดำเนินงานตามภารกิจด้วยความโปร่งใส บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม ปราศจากการทุจริต โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1.1 บริหารงานและปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยมุ่งตอบสนองความต้องการของประชาชนด้วยการบริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง เสมอภาค โปร่งใส และเป็นธรรม

1.2 ปลุกฝังค่านิยมและทัศนคติให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีความรู้ความเข้าใจ ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิต

1.3 ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ส่งเสริมการดำเนินการให้เกิดความโปร่งใสทุกขั้นตอน และเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติ โดยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในการดำเนินกิจกรรมทุกรูปแบบ

1.4 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนแจ้งข้อมูลข่าวสาร เเบาะแสการทุจริตร้องเรียน ร้องทุกข์ผ่านศูนย์ดำรงธรรม ระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล

1.5 กรณีพบการทุจริตจะดำเนินการสอบสวนและลงโทษขั้นสูงอย่างจริงจัง มีการกำกับให้บุคลากรปฏิบัติงานโดยยึดตามหลักเกณฑ์ ระเบียบ กฎหมายที่กำหนดอย่างเคร่งครัด การปฏิบัติงานต้องไม่เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่ง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงาน เช่น ไม่เรียกร้อยผลประโยชน์ใด ๆ จากการปฏิบัติหน้าที่ ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการอย่างเสมอภาค แสดงความเห็นในการปฏิบัติราชการแยกเรื่องส่วนตัว และงานราชการได้

การดำเนินการแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะสั้น ได้แก่ มอบแนวทางการบริหารงานที่มีคุณธรรมความโปร่งใส นำบุคลากรปฏิบัติตนการเป็นข้าราชการที่ดีเพื่อประชาชน และร่วมปฏิญาณแสดงการไม่ทุจริตทุกรูปแบบ ระยะยาว คือ การกำหนดวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นผู้มีความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ การไม่เอาเปรียบด้วยอำนาจหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อม การปฏิบัติตนเป็นผู้ใฝ่ในธรรมมุ่งกระทำความดี การมีส่วนร่วม สร้างความร่วมมือ ผนึกพลัง ประภาสเจตนาธรรมณ์ ในหน่วยงานมีเป้าหมายขององค์กร พัฒนาบุคลากรด้านกิจกรรมงานที่เบี่ยงเบนจากความยุติธรรม การลงโทษผู้ที่ทุจริตไม่โปร่งใสเกิดข้อเสียหายแก่ราชการ และการเชิดชูเกียรติบุคลากรในการเป็นองค์กรคุณธรรมความโปร่งใส

“... การกำหนดนโยบายเชิงรุกทั้งระยะสั้นและระยะยาว ควรปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงาน ให้เกิดความโปร่งใสทุกขั้นตอน เปิดช่องทางการร้องเรียน ร้องทุกข์ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ปฏิบัติงานตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนดอย่างเคร่งครัด...”

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ศึกษาธิการภาค, สัมภาษณ์เชิงลึก

2. การปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาให้เกิดคุณธรรมและความโปร่งใส และป้องกันมิให้บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ มีดังนี้

2.1 สร้างความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมและความโปร่งใสให้กับบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2.2 กำหนดผู้รับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2.3 กำหนดแนวทางการติดตามประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบเฝ้าระวัง ให้ข้อคิดการประพฤติปฏิบัติตนให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้ปฏิบัติธรรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.4 ปรับปรุงเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สอดคล้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

2.5 หากมีกรณีที่ข้าราชการกระทำการทุจริต ต้องดำเนินการลงโทษอย่างหนักและจริงจัง นำกรณีศึกษาตัวอย่างของการกระทำผิดและมีบทลงโทษด้านการทุจริตของเจ้าหน้าที่ และหากข้าราชการกระทำคุณความดีต้องมีการยกย่องชมเชยเพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2.6 การพิจารณาบทบาทอำนาจหน้าที่การบริหารกับการพัฒนาคุณธรรม ความเรียบง่าย ประหยัด ทันเวลา คุ่มค่า เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมในทุกแผนงาน โครงการ

2.7 การสร้างความโปร่งใสการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลราชการ การรายงานความสำเร็จเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ กิจกรรม การนำเสนอทางสื่อออนไลน์และสาธารณชน

2.8 การตรวจสอบเอาใจใส่ในการกิจหน้าที่ ทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบ

“...การป้องกันมิให้บุคลากรกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ต้องสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องคุณธรรมและความโปร่งใส กำหนดผู้รับผิดชอบ แนวทางการติดตามประเมินผลให้สอดคล้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส มีการลงโทษบุคลากรที่กระทำการทุจริต ยกย่องชมเชยบุคลากรที่ทำคุณความดี เปิดเผยข้อมูลเพื่อรายงานความสำเร็จผ่านสื่อออนไลน์สู่สาธารณชน...”

สรุปได้ว่า จากการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต ด้านการเปิดเผยข้อมูล ประกอบด้วย 2 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 กระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานในวิถีใหม่จะทำให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส โดยการปรับรูปแบบการทำงาน วิธีการทำงานของบุคลากร พัฒนาวิถีปฏิบัติงานที่ดี บูรณาการการทำงานร่วมกัน นโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสมีความชัดเจนและต่อเนื่อง และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรนำแบบอย่างที่ดี ไปใช้ในการควบคุมตนเองและประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้องถึงมาภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แนวทางที่ 2 การพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส โดยประกาศนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส ประชุมชี้แจงบุคลากร เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสของกระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อกำหนดกลยุทธ์และวางแผนการพัฒนา ดำเนินการตามแผน และติดตาม ประเมินผลการดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรมและความโปร่งใส ใช้สื่อออนไลน์ในยุคสังคมดิจิทัลเป็นช่องทางในการสื่อสาร ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายขององค์กรที่สามารถตรวจสอบได้ การดำเนินการให้เป็นปกติวิถีจะทำให้วัฒนธรรมขององค์กรด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเกิดขึ้นอย่างยั่งยืน และสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้านการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย 2 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 นโยบายเชิงรุกทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานปฏิบัติเพื่อร่วมกันป้องปรามการทุจริตทุกรูปแบบและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยกำหนดนโยบายด้านความโปร่งใส ด้านความพร้อมรับผิด ด้านความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านคุณธรรมในองค์กร ด้านคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน และด้านการสื่อสารในหน่วยงานเพื่อความโปร่งใส มีมาตรฐาน มีแนวทางปฏิบัติ และค่านิยมสำหรับข้าราชการและบุคลากรขององค์กรให้ยึดถือและปฏิบัติควบคู่กับกฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ๆ โดยมุ่งมั่นที่จะนำหน่วยงานให้ดำเนินงานตามภารกิจด้วยความโปร่งใส บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม ปราศจากการทุจริต โดยบริหารงานและถือปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติให้แก่บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีคุณธรรมจริยธรรม นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้การดำเนินงานมีความโปร่งใสทุกขั้นตอน

และเปิดโอกาสให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนแจ้งข้อมูลเบาะแสการทุจริต กรณีพบการทุจริตจะ ดำเนินการสอบสวนและลงโทษขั้นสูงอย่างจริงจัง แนวทางที่ 2 การปรับปรุง แก้ไขและพัฒนา ให้เกิดคุณธรรมและความโปร่งใส และป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานกระทำการทุจริต ต่อหน้าที่ โดยสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมและความโปร่งใสให้กับ บุคลากรในสำนักงาน กำหนดผู้รับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูล กำหนดแนวทางการติดตามและ ประเมินผล ปรับปรุงเว็บไซต์ของหน่วยงานให้สอดคล้องกับการประเมินคุณธรรมและ ความโปร่งใส หากมีกรณีที่ข้าราชการกระทำการทุจริตต้องดำเนินการลงโทษ และหากข้าราชการ กระทำคุณความดีต้องมีการยกย่อง ชมเชย สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน การพิจารณา บทบาทอำนาจหน้าที่ การบริหารกับการพัฒนาคุณธรรมให้ค้ำค่าเกิดประโยชน์ในทุกแผนงาน โครงการ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการและนำเสนอ ผ่านสื่อออนไลน์สู่สาธารณชนให้หน่วยงานภายในและภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ ตรวจสอบ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรม และความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ โดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสนทนากลุ่ม

แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยการจัดสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรม และความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 10 คน ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีประเด็นการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานในวิถีใหม่เพื่อให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีกระบวนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (ITA) ที่มีคุณภาพ แนวทางการพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (ITA) แนวทางในการนำข้อกำหนด จากบันทึกข้อตกลง (MOU) และบันทึกความมุ่งมั่นตั้งใจของบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่งเสริม และพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้เป็นสำนักงานสุจริตลงสู่ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติ และขั้นตอนการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กรด้านคุณธรรม และความโปร่งใสในวิถีใหม่ โดยวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลของการศึกษาสภาพแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา วิเคราะห์สภาพบริบทสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกะระห์จากเอกสาร ศึกษาแนวปฏิบัติจากผู้ปฏิบัติจริงที่ประสบความสำเร็จ และจำแนกข้อมูล เพื่อนำเสนอแนวทาง พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต ดังการสนทนากลุ่มว่า

ด้านการเปิดเผยข้อมูล

1. กระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานในวิถีใหม่ เพื่อให้บุคลากร ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีกระบวนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงาน (ITA) ที่มีคุณภาพ มีดังนี้

1.1 นำตัวอย่างความสำเร็จของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้เห็นผลความสำเร็จเชิงประจักษ์

1.2 สร้างความตระหนัก ความเชื่อมั่น ความรู้ ความเข้าใจ และความสำคัญของ ความสำเร็จในการดำเนินงาน ITA โดยให้คุณค่าและความสำคัญกับบุคลากรทุกคน ถือเป็น องค์ประกอบที่สำคัญขององค์กรที่จะขับเคลื่อนการดำเนินงาน ITA ให้มีคะแนน AA เน้น การทำงานเป็นทีมและเพิ่มแรงจูงใจ สร้างสภาพแวดล้อมให้ทุกคนทำงานอย่างมีความสุข ทุกคน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกันประเมินองค์กรและร่วมกันภาคภูมิใจกับความสำเร็จขององค์กร

1.3 ผู้บริหารของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดต้องมีความเข้าใจในหลักคิดของคำว่า คุณธรรมและความโปร่งใสอย่างถูกต้อง โดยต้องศึกษารายละเอียดในเนื้อหาต่าง ๆ ผู้บริหาร ต้องเป็นผู้สื่อสารหลักคิดของคำว่าคุณธรรมและความโปร่งใสที่ถูกต้องให้ผู้ร่วมงานในองค์กร ได้มี ความเข้าใจตรงกัน และต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

1.4 ต้องมีการประชุมร่วมกัน ในการจัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติงานของคำว่า คุณธรรมและความโปร่งใสให้เป็นรูปธรรม

1.5 ต้องมีการประเมินผลการทำงานตามข้อตกลงที่ได้ร่วมกันทำ สะท้อนกลับ ในสิ่งที่ปฏิบัติแล้วเป็นไปตามข้อตกลง หรือไม่ เป็นไปตามข้อตกลงที่ได้จัดทำร่วมกัน และแก้ไข ข้อบกพร่องอย่างสม่ำเสมอ

1.6 ใช้กระบวนการ 3A คือ Awareness ขั้น การสร้างความตระหนักรับรู้ถึง ความสำคัญจำเป็น Attempt ขั้นการสร้างพยายาม ปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ Achievement ขั้นการสร้างความสำเร็จร่วมกัน

1.7 สนับสนุนนโยบายด้านคุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใสตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการและประเทศ

1.8 ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานประจำปี เพื่อให้คำมั่นที่จะบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใส ยึดมั่นในความถูกต้อง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคโดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบในสิ่งที่ดำเนินการไม่เพิกเฉยที่จะดำเนินการเพื่อขยับยั้งการทุจริต และไม่เข้าไปมีส่วนร่วมใด ๆ อันอาจสังเกตเห็นได้ว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อน และจะทำหน้าที่นำบุคลากรในองค์กรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ควบคู่กับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ รวมทั้งตอบสนองและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

1.9 ดำรงตนเป็นแบบอย่างในด้านบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใส ยึดมั่นและสนับสนุนการสร้าง ความโปร่งใส และตรวจสอบได้อย่างจริงจัง

1.10 สนับสนุนการดำเนินงานตามมาตรการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้บุคลากรในสำนักงานถือปฏิบัติ โดยส่งเสริมให้ผู้ที่บังคับบัญชา มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ บริหารงานและปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล โดยมุ่งตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รวดเร็ว ถูกต้อง เสมอภาค โปร่งใสและเป็นธรรม โดยใช้หลักการบริหารคุณภาพ (Plan Do Check Action, PDCA)

1.11 การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ รายการตัวชี้วัด และองค์ประกอบของข้อมูล เพื่อวางแผนกำหนดวิธีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม และแต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบรายตัวชี้วัด ประชุมคณะทำงานเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน และมอบหมายภารกิจ

1.12 มีกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานรายตัวชี้วัด โดยรายงานผลสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและร่วมแก้ไขปัญหา ปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงาน เครื่องมือการนำเสนอข้อมูลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

1.13 มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอย่างสม่ำเสมอ เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและงบประมาณของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้ชัดเจนและประกาศให้สาธารณชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบทราบอย่างต่อเนื่อง และทั่วถึง

1.14 มีการประชุมชี้แจง สร้างการรับรู้แนวทางการรับบริการต่าง ๆ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้ผู้รับบริการได้รับทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

1.15 บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม เท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่เอื้อประโยชน์แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือพวกพ้อง มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย กระตือรือร้นให้บริการด้วยความรวดเร็ว ไม่นำเวลาปฏิบัติงานไปทำธุระส่วนตัว และต้องปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

1.16 ศึกษาธิการจังหวัดในฐานะผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กำหนดนโยบาย โครงการ กิจกรรม การกำกับ ควบคุมและกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงาน ข้อมูลและบริการสาธารณะผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1.17 ศึกษาธิการจังหวัดควรสนับสนุนการออกแบบโครงสร้างของเว็บไซต์ที่เหมาะสมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการใช้ข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และควรศึกษาแนวทางพัฒนา Sever Network พร้อม Software เพื่อรองรับเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และช่วยให้คณะกรรมการประเมินและประชาชนเข้าถึงข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความเสถียรมากขึ้น

“...กระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ต้องนำตัวอย่างความสำเร็จของสำนักงานศึกษาธิการภาคหรือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมาเป็นต้นแบบ เพื่อให้เห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์...”

ศึกษาธิการภาค, สทนทากลุ่ม

2. แนวทางการพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (ITA) มีดังนี้

2.1 การสร้างความตระหนักรับรู้ถึงความสำคัญจำเป็น ประชุมชี้แจงบุคลากรทุกคนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เมื่อเริ่มปีงบประมาณถึงความสำคัญจำเป็นในเรื่องนี้ แต่งตั้งคณะทำงานตามกรอบงานของ ITA โดยศึกษาธิการจังหวัด นำตัวอย่างความสำเร็จของสำนักงานศึกษาธิการภาคหรือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้เห็นผลความสำเร็จเชิงประจักษ์

2.2 ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสร้างความตระหนักและสร้างความรับรู้และเป็นแบบอย่างที่ดี กำหนดกลไกและกระบวนการ เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เครื่องมือ กระบวนการหรือวิธีการประเมินตามการประเมินของ ป.ป.ช.

2.3 นำตัวชี้วัดที่ต้องปฏิบัติตามพิจารณาร่วมกันว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร มีวิธีการปฏิบัติอย่างไร ใครต้องปฏิบัติ และปฏิบัติเมื่อไร

2.4 แต่งตั้งคณะทำงานติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของทุกกลุ่มและทุกคน มีการติดตามรายงานผลการดำเนินงานแต่ละช่วงเวลาและแต่ละตัวชี้วัด โดยประชุมติดตามผลการปฏิบัติงานทุก 2 เดือน และสรุปผลการรายงานต่อศึกษาธิการจังหวัดหลังจากการประเมินแล้ว

2.5 การสร้างความพยายาม ปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่งตั้งคณะทำงานกำกับ ติดตาม ความก้าวหน้าของการทำงานตามกรอบงาน

2.6 การสร้างความสำเร็จร่วมกัน โดยจัดให้มีการนำเสนอรายงานความก้าวหน้าตามกรอบงานเป็นรายไตรมาสจนสิ้นปี

2.7 ปลุกฝังค่านิยมและทัศนคติให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีความรู้ ความเข้าใจ ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิต

2.8 ส่งเสริมบุคลากรทุกระดับให้มีความรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบความรับผิดชอบต่อการกระทำต่าง ๆ ได้

2.9 ยึดมั่นและสนับสนุนให้มีระบบกลไกการปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ

2.10 สร้างความตระหนัก สร้างจิตสำนึกที่ดีในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ร่วมสร้างวัฒนธรรมองค์กร และค่านิยมด้านคุณธรรมจริยธรรม

2.11 สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีการปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรม และความซื่อสัตย์ ยุติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นประเพณีปฏิบัติที่ถูกต้อง

2.12 ยกย่อง ชื่นชมบุคลากรที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต

2.13 จัดกิจกรรมอบรมเสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจต่อระเบียบ กฎหมาย การปฏิบัติราชการ และสร้างความตระหนักการเป็นข้าราชการที่ดี แยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม โดยวิทยากรจากสำนักงาน ป.ป.ช.

2.14 ปรับปรุงเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สอดคล้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) และกำหนดผู้รับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์

2.15 บทบาทผู้รับผิดชอบงานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ มีดังนี้

1) การติดตามข่าวสารการประเมินในแต่ละรอบปีงบประมาณผ่านช่องทางออนไลน์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)

2) ศึกษาคู่มือการประเมินเป็นประจำทุกปี และประสานความร่วมมือกับกลุ่มงานภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

3) ค้นหากระบวนการพัฒนาการทำงานที่เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสอดคล้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ

2.16 บทบาทผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ และบุคลากรภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีดังนี้

1) ค้นหาแนวคิดการพัฒนาภาครัฐในมิติต่าง ๆ เกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต

2) เน้นการมีส่วนร่วมสะท้อนภาพการประเมินจริงของสาธารณชน ด้านการบริหารงาน การบริหารงบประมาณ การบริหารทรัพยากรบุคคล การร้องเรียนการทุจริต และประพฤตินิยมชอบ และการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

3) การมีส่วนร่วมในการตอบแบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก

“...กระบวนการทำงานที่จะเกิดผลสำเร็จ ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงาน ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานทุกกลุ่มทุกคน และสรุปผล รายงานทุก 2 เดือน เพื่อรายงานผลการดำเนินงานแต่ละช่วงเวลา และแต่ละตัวชี้วัด...”

รองศึกษาธิการภาค ก, สนทนากลุ่ม

“...แนวทางพัฒนาบุคลากรที่ดี ต้องสร้างความตระหนัก สร้างจิตสำนึกที่ดี โดยการสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีการปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นประเพณีปฏิบัติที่ถูกต้อง...”

รองศึกษาธิการภาค ข, สนทนากลุ่ม

“...ผู้รับผิดชอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ควรศึกษาคู่มือการประเมิน และประสานความร่วมมือกับกลุ่มงานภายในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ค้นหากระบวนการพัฒนาการทำงานที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสประสบความสำเร็จ...”

รองศึกษาธิการจังหวัด ก, สนทนากลุ่ม

ด้านการป้องกันการทุจริต

1. แนวทางในการนำข้อกำหนดจากบันทึกข้อตกลง (MOU) และบันทึกความมุ่งมั่นตั้งใจของบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่ ส่งผลให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้เป็นสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุจริต ลงสู่ขั้นตอนหรือกระบวนการปฏิบัติ มีดังนี้

1.1 แบ่งคนและแบ่งงานให้เหมาะสม โดยยึดหลักการให้สอดคล้องกับภารกิจของงาน แต่ละคนหรือกลุ่มเป็นลำดับแรก ตามด้วยมอบหมายให้แต่ละคนช่วยเหลือกัน ความรับผิดชอบแต่ละคนจะได้ไม่หนักเกินไปหรือเกินกำลัง

1.2 ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ ความสำเร็จจะส่งผลดีต่อองค์กร จังหวัด ภาคและกระทรวง

1.3 สร้างความตระหนัก และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

1.4 มีการติดตามรายงานผลการดำเนินงานแต่ละช่วงเวลา และแต่ละตัวชี้วัดอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

1.5 จัดทำข้อตกลงการปฏิบัติงานและประกาศมาตรฐานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานการศึกษาในจังหวัดและบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้มีความพร้อมร่วมกันขับเคลื่อน และมีแนวทางในการปรับปรุงยกระดับในการประเมิน ITA ให้มีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

1.6 นำข้อตกลงที่ได้ลงนามร่วมกัน มากำหนดเป็นตัวชี้วัดว่ามีสิ่งใดจะต้องปฏิบัติอย่างไร มีวิธีการปฏิบัติอย่างไร ใครต้องปฏิบัติ และปฏิบัติเมื่อไร

1.7 แต่งตั้งคณะทำงาน กำกับ ติดตามตัวชี้วัด รายงานผลการกำกับ ติดตามตัวชี้วัดต่อผู้บริหาร เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และพัฒนาให้การปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น

1.8 ใช้เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อประกอบการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนเงินเดือน รวมทั้งการพัฒนาด้านวิชาชีพของบุคลากร

1.9 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานหรือกิจกรรม การนำข้อกำหนดจากบันทึกข้อตกลง (MOU) และบันทึกความมุ่งมั่นตั้งใจของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่จะ

ปฏิบัติหน้าที่ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้เป็นสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุจริตภายใต้หลักความเป็นเอกภาพเชิงนโยบาย หลากหลายการปฏิบัติ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมชื่นชมผลงาน โดยดำเนินการดังนี้

1.9.1 ร่วมวางแผน (Plan) เพื่อนำข้อกำหนด ความมุ่งมั่นตั้งใจของบุคลากรมาเป็นนโยบายด้านคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใสของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอยู่ในนโยบาย การกำกับดูแลองค์กรที่ดีเพื่อขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใสทั้งองค์กร

1.9.2 ร่วมดำเนินการหรือปฏิบัติ (Do) การขับเคลื่อนตามความมุ่งมั่นตั้งใจของบุคลากร การพัฒนาองค์กรให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ มุ่งมั่นพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ 6 ด้าน คือ 1) ด้านความโปร่งใส 2) ด้านความพร้อมรับผิด 3) ด้านความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน 4) ด้านวัฒนธรรมในองค์กร 5) ด้านคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน และ 6) ด้านการสื่อสารภายในหน่วยงานทุกรูปแบบ

1.9.3 ร่วมตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล (Check) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนพัฒนางานเป็นระยะ ตลอดจนกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ดูแลและให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับการดำเนินงานในภาพรวม แบ่งปันข้อมูล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ในหน่วยงานทั่วถึงและครอบคลุมภารกิจระหว่างกลุ่ม กลุ่มงาน มีกระบวนการวางแผนดำเนินการตามแผน การกำกับติดตามผลอย่างเป็นระบบทั้งในรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการอย่างสม่ำเสมอและติดตามอย่างกัลยาณมิตร

1.9.4 ร่วมแก้ไข ปรับปรุง พัฒนางาน (Act) เพื่อให้เกิดองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ และนำมาต่อยอดและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.10 จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ ทุกปี โดยกำหนดคุณธรรมหลักองค์กร “สุจริต มีวินัย จิตอาสา พอเพียง” และกำหนดตัวชี้วัดสู่แผนปฏิบัติการราชการประจำปี

1.11 จัดทำมาตรการ โครงการ กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความโปร่งใสในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1.12 ผู้บริหารและบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ร่วมกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมขององค์กร เช่น กิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมบริจาคโลหิต กิจกรรมร่วมใจ แบ่งปันเพื่อน้อง

1.13 การสร้างความสัมพันธ์ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการสร้างความเชื่อถือและความเชื่อมั่น เพราะหากบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดต่างไปคนละทิศละทาง ทำงานตามแต่หน้าที่ของตน ไม่มีความเอื้ออารีต่อเพื่อนร่วมงาน ไม่มีความเชื่อมั่นในเพื่อนร่วมงานหรือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สิ่งเหล่านี้ก็สามารถทำให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีได้เช่นกัน ทุกตำแหน่งในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความสำคัญ

1.14 ประกาศความร่วมมือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุจริตร่วมกัน มากำหนดเป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละรอบปีงบประมาณ และทำการเปิดเผยการดำเนินงานดังกล่าวบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน

“...แนวทางในการนำข้อกำหนดจากบันทึกข้อตกลง (MOU) ควรแบ่งคนและแบ่งงานให้เหมาะสม โดยยึดหลักการให้สอดคล้องกับภารกิจของงานแต่ละคนหรือกลุ่ม โดยให้ทุกคนช่วยเหลือกันในการทำงาน...”

ศึกษาธิการจังหวัด ก, สนทนากลุ่ม

“...การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้เป็นสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุจริต ต้องดำเนินการภายใต้หลักความเป็นเอกภาพเชิงนโยบาย หลากหลายการปฏิบัติ มีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และชื่นชมผลงาน...”

ศึกษาธิการจังหวัด ข, สนทนากลุ่ม

“...การสร้างความเชื่อมั่นในการทำงานกับเพื่อนร่วมงานในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด การสร้างความสัมพันธ์ในที่ทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่สุด หากบุคลากรไม่มีความเชื่อมั่นในเพื่อนร่วมงานหรือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สามารถทำให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีได้...”

รองศึกษาธิการจังหวัด ข, สนทนากลุ่ม

2. การสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กร เพื่อวางรากฐานและปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส มีดังนี้

2.1 สร้างแรงบันดาลใจปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส

2.2 สร้างการรับรู้ของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และประเมินการรับรู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดหลักตามมาตรฐาน มีความโปร่งใส ปฏิบัติงานหรือดำเนินการตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและเท่าเทียมกัน เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กรและวางรากฐานและปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาลอย่างยั่งยืน

2.3 ประสานงานกับสำนักงาน ป.ป.ช.จังหวัด ในการส่งเสริมด้านองค์ความรู้ ทั้งผลดีและผลเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ เพื่อให้บุคลากรได้ตระหนักและรับรู้ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นหากมีการปฏิบัติโดยขาดคุณธรรมและความโปร่งใส

2.4 ประสานกับคณะสงฆ์เพื่อให้ความรู้ในเรื่องคุณธรรมแก่บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2.5 ประสานงาน ก.ค.ศ. ด้านองค์ความรู้ เพื่อเผยแพร่ให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้รับทราบ

2.6 ดำเนินการให้เป็นเรื่องปกติวิสัยของการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งมีการดำเนินงานภายในกลุ่มงานในการสร้างเครือข่ายความโปร่งใสภายในให้เข้มแข็ง และมีการเสริมสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งกับหน่วยงานภายนอกในลักษณะการร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการเป็นหน่วยงานคุณธรรมความโปร่งใสระดับจังหวัด ตามนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัด

2.7 การประสานความร่วมมือที่หลากหลาย บูรณาการทั้งองค์ความรู้ของบุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุ (Materials) และการจัดการ (Management) ทั้งในกลุ่มงานระหว่างกลุ่มงานในสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ โดยดำเนินการดังนี้

2.7.1 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน ที่มีลักษณะการดำเนินคล้ายกันเพื่อหาแนวทางส่งเสริมความรู้และแก้ไขปัญหา และพัฒนาร่วมกัน รวมถึงการศึกษาวิเคราะห์เพิ่มเติมในประเด็นที่มีปัญหาหรือหน่วยงานที่ประสบปัญหาในการประเมินในเชิงลึกต่อไป เพื่อนำมาเป็นกรณีศึกษาและแบ่งปันประสบการณ์กับหน่วยงานอื่น ที่มีลักษณะหรือปัญหาคล้ายกัน

2.7.2 เข้าร่วมจัดกิจกรรมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหลากหลายส่วนราชการต่าง ๆ เช่น แสวงนิทรรศการ ให้การสนับสนุนวิทยากรหรือขอสนับสนุนวิทยากรในหัวข้อเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

2.7.3 จัดทำสื่อหรือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จร่วมกับหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จจากการบริหารงานที่มีความโปร่งใสและคุณธรรม แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับหน่วยงานอื่นหรือเผยแพร่ต่อสาธารณะในวงกว้างต่อไป เพื่อสร้างเครือข่ายและเสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานและการพัฒนาองค์กร

2.8 พัฒนาบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดด้านคุณธรรมโดยสอดแทรกในขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2.9 ประชุมบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อสอบถาม ติดตามการดำเนินงาน

2.10 จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วม การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรอยู่เสมอ

2.11 ให้รางวัลและชื่นชมความสำเร็จร่วมกัน ของกลุ่มงานที่รับผิดชอบ พร้อมกระตุ้นกลุ่มงานที่ยังไม่ประสบความสำเร็จให้พยายามพัฒนาตัวเองในปีต่อไป

2.12 กลยุทธ์สร้างความเข้มแข็งพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อวางรากฐานและปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 วางระบบรากฐานการสร้างความตระหนักและส่งเสริมคุณธรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลให้โปร่งใสและมีประสิทธิภาพเป็นไปตามกฎระเบียบที่ถูกต้อง โดยการสรรหา คัดเลือก แต่งตั้งและย้าย ด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม ปราศจากการใช้ดุลยพินิจที่ผิดพลาด มีหลักฐานชัดเจนและเปิดเผยได้ เพื่อให้ระบบราชการสามารถเลือกคนดี คนเก่ง มีคุณธรรมและมีศักยภาพสูงเข้ามาปฏิบัติราชการ

2. พัฒนาข้าราชการใหม่ตามหลักสูตรการเป็นข้าราชการที่ดีในเนื้อหาเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน การป้องกันการทุจริตให้สามารถปรับฐานความคิดให้ยึดประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว

3. ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรม โดยการให้รางวัลเพื่อเป็นการยกย่องผลจากการประกอบคุณงามความดี เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่นในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สามารถยึดถือปฏิบัติเป็นแบบอย่าง สร้างแรงบันดาลใจให้เป็นคนดี ประพฤติปฏิบัติดี

4. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการสร้างวินัยและระบบคุณธรรมแก่ข้าราชการลูกจ้างประจำ และเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกประเภท

5. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ทุกขั้นตอนของระบบราชการ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความซื่อสัตย์ ก่อสร้างหยัดในสิ่งที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างผู้นำหน่วยงานและทีมแกนนำแบบกัลยาณมิตรในการบริหารที่เน้นการพัฒนาองค์กรคุณธรรมอย่างมีส่วนร่วม

1. ผู้บริหารของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดกิจกรรม โครงการ และเป็นผู้นำบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ร่วมกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการสร้างเครือข่ายกัลยาณมิตร เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การเป็นสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดคุณธรรม

กลยุทธ์ที่ 3 สร้างผลงานและนวัตกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรม องค์กรคุณธรรมสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

1. สนับสนุนบุคลากรในการสร้างผลงานและนวัตกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรม และองค์กรคุณธรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2. กำกับ ติดตาม การพัฒนาผลงานและนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ

3. จัดประชุมหรือเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ดี เกิดการยอมรับ การขยายผลอย่างต่อเนื่อง เกิดขวัญและกำลังใจ

4. รวบรวมองค์ความรู้ ผลงานเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นระบบ ตลอดจนเพิ่มการเข้าถึงข้อมูล สร้างเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ มีการพัฒนาต่อยอดส่งผลและภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านองค์กรคุณธรรมในวิถีใหม่ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้นำไปสู่การเข้าถึงข้อมูลอย่างเป็นระบบ

1. การบริหารข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำ Website ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อการเผยแพร่ การเข้าถึงข้อมูล การมีส่วนร่วม การร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ สร้างข้อตกลงและถือปฏิบัติร่วมกันของผู้บริหารและบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2. นำระบบสารสนเทศและดิจิทัลมาใช้ในการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เช่น ทำเนียบบุคลากร สื่อเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง การจัดการความรู้ และเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม

3. จัดทำโครงการบูรณาการ ปลุกฝังวิถีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้หลักสูตรด้านทุจริต และหลักสูตรสร้างวิทยากรผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้สังคมนี่ไม่ทนต่อการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นกรอบในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โรงเรียนเอกชน และเครือข่ายภาคประชาชนให้เป็นแกนนำ และบุคคลที่ไม่ทนต่อการทุจริต ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญต่อการปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส

“...การพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อวางรากฐานและปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส จำเป็นต้องสร้างกลยุทธ์พัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการทำงานอย่างมีทิศทาง ตรวจสอบได้ เน้นการพัฒนาองค์กรอย่างมีส่วนร่วม...”

รองศึกษาธิการภาค ค, สนทนากลุ่ม

“...การสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กรและวางรากฐานปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส จำเป็นต้องสร้างการรับรู้ สร้างแรงบันดาลใจ สร้างเครือข่าย เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กร พร้อมทั้งกระตุ้นให้กลุ่มงานที่ยังไม่ประสบความสำเร็จมีความพยายามพัฒนาตนเองต่อไป...”

ศึกษาธิการจังหวัด ค, สนทนากลุ่ม

“...แนวทางพัฒนาที่ดี ควรบูรณาการองค์ความรู้ของบุคลากรทั้งในกลุ่มงานและระหว่างกลุ่มงาน มีการประสานงาน มีการประสานความร่วมมือที่หลากหลาย จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงาน เข้าร่วมจัดกิจกรรมกับหน่วยงานอื่น จัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนในวงกว้างต่อไป...”

รองศึกษาธิการจังหวัด ค, สนทนากลุ่ม

สรุปได้ว่า จากการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสนทนากลุ่ม เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันทุจริต ด้านการเปิดเผยข้อมูล ประกอบด้วย 2 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 กระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานวิถีใหม่เพื่อให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีกระบวนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ

หน่วยงานภาครัฐ โดยศึกษาความสำเร็จของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักและความสำคัญของการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ผู้บริหารเข้าใจในเรื่องของคุณธรรมและความโปร่งใสที่ถูกต้องชัดเจน ประชุมจัดทำข้อตกลง ประเมินผลและร่วมกันแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน สร้างความสำเร็จร่วมกันในการสนับสนุนนโยบายด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี สนับสนุนการดำเนินงานตามมาตรการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส วิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวชี้วัด และองค์ประกอบของข้อมูล ติดตามผลการดำเนินงานรายตัวชี้วัด สร้างการรับรู้แนวทางการรับบริการต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ผู้รับบริการได้รับทราบ สร้างการรับรู้ให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม และออกแบบโครงสร้างของเว็บไซต์ที่เหมาะสมกับหน่วยงาน แนวทางที่ 2 การพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยสร้างความตระหนักประชุมชี้แจงให้บุคลากรในสำนักงานรับรู้ถึงความสำคัญจำเป็นตามกรอบงานของคุณธรรมและความโปร่งใส กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนากุศลกร นำตัวชี้วัดมาพิจารณาร่วมกัน ยกย่องชื่นชมบุคลากรที่เป็นแบบอย่างที่ดี แต่งตั้งคณะทำงานติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ปรับปรุง พัฒนาระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้มีการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมจริยธรรม จัดอบรมเสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจระเบียบกฎหมายการปฏิบัติราชการ กำหนดผู้รับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ปรับปรุงเว็บไซต์ขององค์กรให้สอดคล้องกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจากผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย 2 แนวทางคือ แนวทางที่ 1 การนำข้อกำหนดจากบันทึกข้อตกลง (MOU) และบันทึกความมุ่งมั่นตั้งใจของบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้เป็นสำนักงานสุจริตลงสู่ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติ โดยแบ่งคนและแบ่งงานให้เหมาะสม ยึดหลักการสอดคล้องกับภารกิจของงาน สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จัดทำข้อตกลงประกาศมาตรฐานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานการศึกษา และบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้มีความพร้อมร่วมกันขับเคลื่อนและมีแนวทางในการปรับปรุงยกระดับในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส นำข้อตกลงที่ได้ลงนามร่วมกันมากำหนดเป็นตัวชี้วัด แต่งตั้งคณะทำงาน รายงานผลการกำกับ ติดตามตัวชี้วัด และพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน กิจกรรม ร่วมคิด ร่วมทำ และชื่นชมผลงาน

แนวทางที่ 2 การสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กรเพื่อวางรากฐาน และปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยการสร้างแรงบันดาลใจให้รางวัลและชื่นชมความสำเร็จ สร้างการรับรู้ของบุคลากรในองค์กร ประสานงานกับสำนักงาน ป.ป.ช.จังหวัด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ประสานความร่วมมือบูรณาการการทำงานร่วมกัน กำหนดกลยุทธ์ ในการขับเคลื่อนพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ จำนวน 4 กลยุทธ์ คือ 1) วางระบบ รากฐานการสร้างความตระหนักและส่งเสริมคุณธรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 2) สร้างผู้นำหน่วยงานและทีมแกนนำแบบกัลยาณมิตรในการบริหารที่เน้นการพัฒนาองค์กร คุณธรรมอย่างมีส่วนร่วม 3) สร้างนวัตกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรม องค์กรคุณธรรม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ 4) พัฒนาระบบฐานข้อมูล ด้านองค์กรคุณธรรม เพื่อสนับสนุน ให้เกิดการเรียนรู้นำไปสู่การเข้าถึงข้อมูลอย่างเป็นระบบ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม ได้นำมา วิเคราะห์เนื้อหา และจำแนกข้อมูลตามแนวทางการพัฒนาแต่ละประเด็น เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนา คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังภาพประกอบ 3

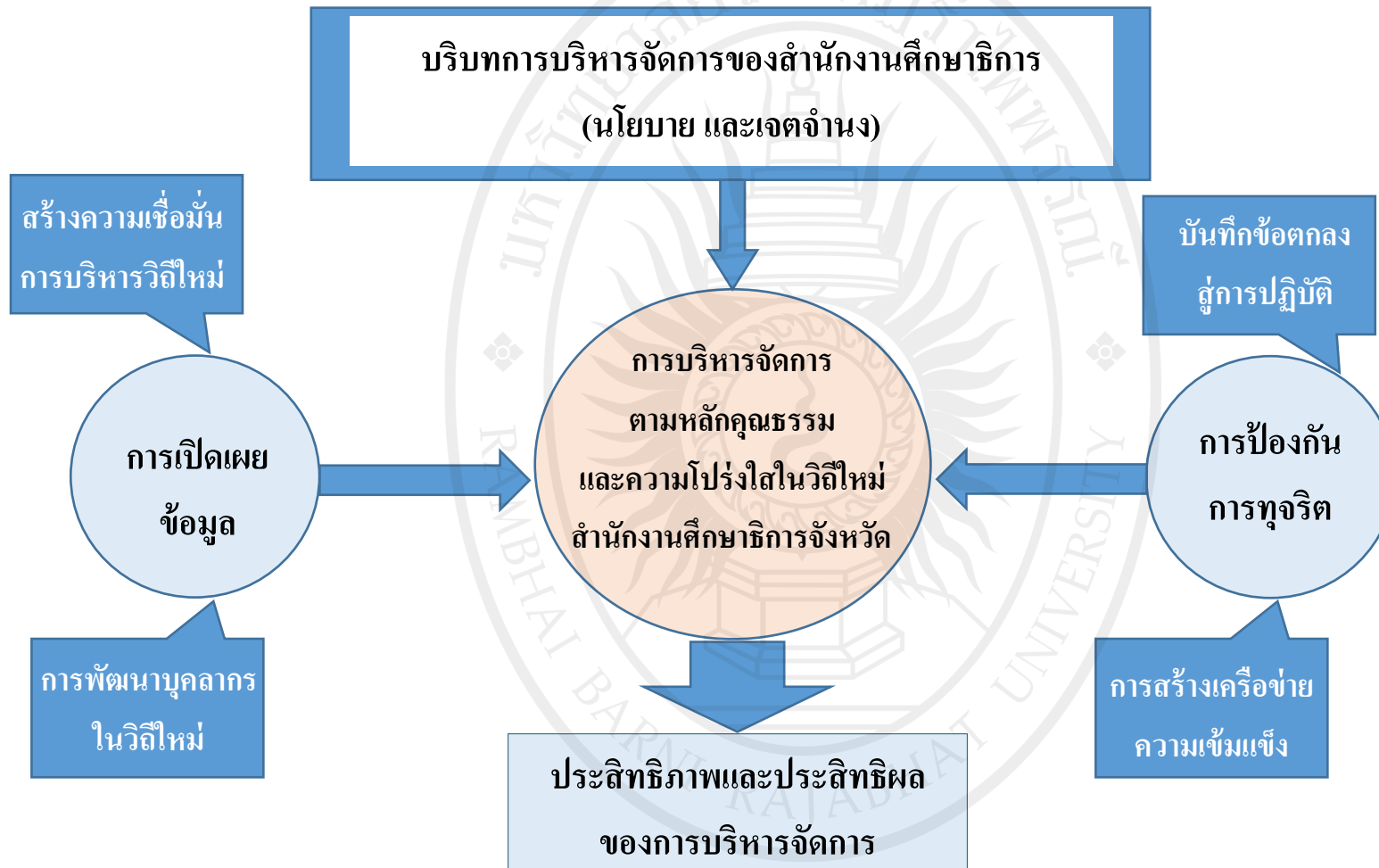
**แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**

ด้าน การเปิดเผย ข้อมูล	การสร้าง ความเชื่อมั่น การบริหารงาน ในวิถีใหม่	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาความสำเร็จของสำนักงานต้นแบบ - กำหนดนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่อง - ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน - ปรับรูปแบบวิธีคิด วิธีการทำงาน วิธีการเรียนรู้ในวิถีใหม่ - เปิดเผยข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ - กำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน - แก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส
	การพัฒนา บุคลากร ในวิถีใหม่	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดนโยบายและวัฒนธรรมขององค์กร - กำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงาน - สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจขององค์กรคุณธรรมและความโปร่งใส - สร้างองค์ความรู้ ระเบียบ กฎหมายการปฏิบัติราชการ - พัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือสื่อสารออนไลน์ - ประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส - ปรับปรุง พัฒนาระดับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส
ด้าน การป้องกัน การทุจริต	การนำบันทึก ข้อตกลง สู่การปฏิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศนโยบายบันทึกข้อตกลงด้านคุณธรรมและความโปร่งใสสู่การปฏิบัติ - กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ - ประกาศมาตรฐานการปฏิบัติงานและสำนักงานสุจริต - จัดทำแผนและมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ - ขับเคลื่อนพัฒนาองค์กรให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ - รายงานผลการดำเนินงาน และเผยแพร่ต่อสาธารณชนผ่านเว็บไซต์ - ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล - แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางาน
	การสร้าง เครือข่าย ความเข้มแข็ง	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างแรงบันดาลใจ ปลุกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส - วางระบบรากฐานการสร้างคุณธรรมและส่งเสริมคุณธรรมความโปร่งใส - สร้างผู้นำหน่วยงานและทีมแกนนำแบบกัลยาณมิตร - สร้างผลงานและนวัตกรรมการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ - พัฒนาระบบฐานข้อมูล องค์กรคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ - กำกับ ติดตามการพัฒนาผลงานและนวัตกรรมสู่การปฏิบัติ - ให้รางวัลและชื่นชมความสำเร็จ

ภาพประกอบ 3 แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่

ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่มา : พัฒนาและสังเคราะห์โดยผู้วิจัย



ภาพประกอบ 4 การเชื่อมโยงแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิธีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ที่มา : พัฒนาโดยผู้วิจัย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบและนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ระเบียบวิธีการแบบผสมวิธี (Mixed Methods) ประกอบด้วย วิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 43) จำนวนทั้งสิ้น 346 คน และดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 39 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.98 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) จำนวน 4 ข้อ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 5 คน และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 4 ข้อ โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 10 คน ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 77 จังหวัด จำนวน 3,236 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 สิงหาคม 2564) (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. 2564ก : 8)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. การศึกษาเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี พ.ศ. 2564 จำนวน 77 จังหวัด จำนวน 3,236 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตาม สัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตาม ขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. การศึกษาเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 5 คน และจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและ ศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) จำนวน 10 คน ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่ม สัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับคุณภาพ การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีลักษณะของการเลือกรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 แบบวัดคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 39 ข้อ แบ่งเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการเปิดเผยข้อมูล จำนวน 29 ข้อ
2. ด้านการป้องกันการทุจริต จำนวน 10 ข้อ

2. การศึกษาเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) จำนวน 4 ข้อ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 4 ข้อ เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 77 จังหวัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 346 ฉบับ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (Google Forms)

3. ผู้วิจัยกำหนดวันในการรับเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเก็บเครื่องมือรวบรวมข้อมูลกลับคืนด้วยตนเอง ผ่านระบบออนไลน์ (กลุ่ม Line)

4. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน และมีความสมบูรณ์ ครบ 346 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผ่านระบบออนไลน์ (กลุ่ม Line)

การศึกษาเชิงคุณภาพ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาค และศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview)

2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเอง จำนวน 3 คน และผ่านระบบออนไลน์ (Video Calls ใน Line) จำนวน 2 คน โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาสรุปประเด็นข้อคำถามประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

3. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาค และศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

4. ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) จำนวน 10 คน ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก โดยนำข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสรุปประเด็นข้อคำถามประกอบการจัดสนทนากลุ่ม เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

- คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลัก
คุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับมากที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลัก
คุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับมาก
- คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลัก
คุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลัก
คุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับน้อย
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลัก
คุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ระดับน้อยที่สุด

1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและ
ความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำแนกตามเพศ และประสบการณ์
ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t - test)

1.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความ
โปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาด
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบ
ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการ
ตรวจสอบความแตกต่างแบบ LSD

2. การศึกษาเชิงคุณภาพ

ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพแวดล้อม แนวทางการพัฒนา และการวิเคราะห์สภาพบริบท
ในขณะนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในพื้นที่
(Document Study) ได้แก่ รายงานการประชุม รายงานประจำปีของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกแนวทางการพัฒนาคุณภาพ
การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรม

และความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) เป็นการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน 3) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการสนทนากลุ่ม โดยผู้ให้ข้อมูลคือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดที่มีผลการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95 - 100) เป็นการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน โดยไม่ซ้ำกับกลุ่มสัมภาษณ์เชิงลึก และผู้วิจัยได้กำหนดคุณภาพทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มไว้คือ (1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานศึกษาธิการภาคอย่างน้อย 3 ปี (2) เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างน้อย 2 ปี (3) เป็นผู้มีความยินดีและให้ความร่วมมือให้ข้อมูลเมื่อเกิดข้อสงสัยหรือขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เพิ่มเติมได้

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยนำผลการวิเคราะห์บริบท ทฤษฎี การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม การกำหนดความหมาย การแยกแยะองค์ประกอบ การเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เพื่อนำเสนอในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) และตรวจสอบข้อมูลด้วยเทคนิคสามเส้า (Triangulation)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 346 คน จำแนกตามสถานภาพ เพศ ส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 และเป็นเพศชาย จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 69.10 ปริญญาตรี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 ปริญญาเอก จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 และต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 78.60 และประสบการณ์ 1 - 15 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.40 และส่วนใหญ่ขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นขนาดกลาง จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 ขนาดเล็ก จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 และขนาดใหญ่ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30

2. คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการเปิดเผยข้อมูล และ 2) ด้านการป้องกันการทุจริต

3. การเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความ โปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการโดยการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

ด้านการเปิดเผยข้อมูล

1. กระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานในวิถีใหม่จะทำให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส โดยการปรับรูปแบบการทำงาน วิธีการทำงานของบุคลากรพัฒนาวิธีปฏิบัติงานที่ดี บูรณาการการทำงานร่วมกัน นโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสมีความชัดเจนและต่อเนื่อง และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรนำแบบอย่างที่ดีไปใช้ในการควบคุมตนเองและประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้องดังมภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

2. แนวทางการพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใส โดยประกาศนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส ประชุมชี้แจงบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสของกระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อกำหนดกลยุทธ์และวางแผนการพัฒนา ดำเนินการตามแผน และติดตาม ประเมินผล การดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรมและความ โปร่งใสใช้สื่อออนไลน์ในยุคสังคมดิจิทัลเป็นช่องทางในการสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายขององค์กรที่สามารถตรวจสอบได้ ดำเนินการให้เป็นปกติวิถีจะทำให้วัฒนธรรมขององค์กรด้านคุณธรรมและความ โปร่งใสเกิดขึ้นอย่างยั่งยืน สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ด้านการป้องกันการทุจริต

1. นโยบายเชิงรุกทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานปฏิบัติ เพื่อร่วมกันป้องปราบการทุจริตทุกรูปแบบและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยกำหนดนโยบาย ด้านความโปร่งใส ด้านความพร้อมรับผิด ด้านความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านคุณธรรมในองค์กร ด้านคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน และด้านการสื่อสารในหน่วยงาน เพื่อความโปร่งใส มีมาตรฐาน แนวทางปฏิบัติ และค่านิยมสำหรับข้าราชการและบุคลากรของ องค์กรให้ยึดถือและปฏิบัติควบคู่กับกฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ๆ โดยมุ่งมั่นที่จะนำหน่วยงาน ให้ดำเนินงานตามภารกิจด้วยความโปร่งใส บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ มีคุณธรรม ปราศจาก การทุจริต โดยบริหารงานและถือปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ปฏิบัติตามค่านิยมและทัศนคติให้แก่ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีคุณธรรมจริยธรรม นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต ส่งเสริมให้การดำเนินงานมีความโปร่งใสทุกขั้นตอน และเปิดโอกาสให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนแจ้งข้อมูลเบาะแสการทุจริต กรณีพบการทุจริต จะดำเนินการสอบสวนและลงโทษขั้นสูงอย่างจริงจัง

2. การปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาให้เกิดคุณธรรมและความ โปร่งใส และป้องกันไม่ให้ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ โดยสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมและความ โปร่งใส กำหนดผู้รับผิดชอบในการเผยแพร่ข้อมูล กำหนด แนวทางติดตามและประเมินผล ปรับปรุงเว็บไซต์ของสำนักงานให้สอดคล้องกับการประเมิน คุณธรรมและความ โปร่งใส หากมีกรณีที่บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระทำการทุจริต ต้องดำเนินการลงโทษ และหากกระทำคุณความดีต้องมีการยกย่องชมเชยสร้างขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน การพิจารณาบทบาทอำนาจหน้าที่การบริหารกับการพัฒนาคุณธรรมให้คุ้มค่า เกิดประโยชน์ในทุกแผนงาน โครงการ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทางราชการ และนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์สู่สาธารณชน ให้หน่วยงานภายในและภายนอกเข้ามา มีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบ

3. แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณ ธรรมและความ โปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยการศึกษา เชิงคุณภาพ ด้วยการสนทนากลุ่ม

ด้านการเปิดเผยข้อมูล

1. กระบวนการสร้างความเชื่อมั่น ในการบริหารงาน วิถีใหม่ เพื่อให้บุคลากร ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีกระบวนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใส

ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยนำตัวอย่างความสำเร็จของสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด การสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ และความสำคัญของการดำเนินการประเมิน คุณธรรมและความ โปร่งใส ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจในเรื่องของคุณธรรมและความ โปร่งใส ที่ถูกต้องชัดเจน ประชุมจัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติงานในองค์กรร่วมกัน มีการประเมินผล การทำงานตามข้อตกลงและร่วมกันแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สร้างความสำเร็จร่วมกัน สนับสนุนนโยบายด้านคุณธรรม จริยธรรม และความ โปร่งใส ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี สนับสนุนการดำเนินงานตามมาตรการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมและความ โปร่งใส วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ตัวชี้วัด และองค์ประกอบของข้อมูลเพื่อวางแผนการกำหนดวิธีการดำเนินงาน อย่างเป็นรูปธรรม มีกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานรายตัวชี้วัด การตรวจสอบการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ ประชุมชี้แจงสร้างการรับรู้แนวทางการรับบริการต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ผู้รับบริการได้รับทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน มีการประชุมชี้แจง สร้างการรับรู้ให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานด้วยความ เป็นธรรมอย่างเท่าเทียม ศึกษาธิการจังหวัด กำหนดนโยบาย โครงการ กิจกรรม การกำกับ ควบคุมและกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงาน สนับสนุน การออกแบบโครงสร้างของเว็บไซต์ที่เหมาะสมกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2. แนวทางการพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใสในการดำเนินงานของ หน่วยงานภาครัฐ โดยการสร้างความตระหนักประชุมชี้แจงให้บุคลากรในสำนักงานรับรู้ ถึงความสำคัญจำเป็นตามกรอบงานของการประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใส กำหนดนโยบาย และแผนการพัฒนาบุคลากร นำตัวชี้วัดที่ต้องปฏิบัติมาพิจารณาร่วมกัน แต่งตั้งคณะทำงานติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้ มี การปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมจริยธรรม ยกย่องชื่นชมบุคลากรที่เป็นแบบอย่างที่ดี จัดอบรม เสริมสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจต่อระเบียบ กฎหมายการปฏิบัติราชการ กำหนดผู้รับผิดชอบ ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การปรับปรุงเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สอดคล้อง กับการประเมินคุณธรรมและความ โปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผย ข้อมูลสาธารณะ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ด้านการป้องกันการทุจริต

1. แนวทางการนำข้อกำหนดจากบันทึกข้อตกลง (MOU) และบันทึกความมุ่งมั่นตั้งใจของ บุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้เป็นสำนักงานสุจริต

ลงสู่ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติ โดยวางแผน (Plan) เพื่อนำข้อกำหนดความมุ่งมั่นตั้งใจของบุคลากร มาเป็นนโยบายการขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรและประกาศมาตรฐาน การปฏิบัติงาน การดำเนินการหรือปฏิบัติ (Do) โดยแบ่งคนและแบ่งงานให้เหมาะสม ยึดหลักการ ให้สอดคล้องกับภารกิจของงาน สร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จัดทำข้อตกลงและประกาศ มาตรฐานการปฏิบัติงานกับหน่วยงานการศึกษาในจังหวัดและบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้มีความพร้อมร่วมกันขับเคลื่อนพัฒนาองค์กรให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสตามแนวทาง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล (Check) เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานทั้งรูปแบบเป็นทางการและ ไม่เป็นทางการอย่างกัลยาณมิตร แก้ไข ปรับปรุง พัฒนางาน (Act) เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ อย่างเป็นระบบและนำมาต่อยอดและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ มีแนวทางในการปรับปรุงยกระดับ ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส นำข้อตกลงที่ได้ลงนามร่วมกันมากำหนดเป็นตัวชี้วัด แต่งตั้งคณะทำงาน รายงานผลการกำกับติดตามตัวชี้วัด พัฒนาการปฏิบัติงาน และส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานกิจกรรม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมชื่นชมผลงาน และรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนา คุณธรรมความโปร่งใสต่อสาธารณชนผ่านช่องทางเว็บไซต์สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2. การสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กรเพื่อวางรากฐานและ ปลุกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส โดยสร้างแรงบันดาลใจ ให้รางวัลและชื่นชม ความสำเร็จ สร้างการรับรู้ของบุคลากรในองค์กร ประสานงานกับสำนักงาน ป.ป.ช.จังหวัดและ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ประสานความร่วมมือ บูรณาการการทำงานร่วมกัน และกำหนดกลยุทธ์ การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสไว้ 4 กลยุทธ์ คือ 1) วางระบบรากฐานการสร้าง ความตระหนักและส่งเสริมคุณธรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 2) สร้างผู้นำหน่วยงานและ ทีมแกนนำแบบกัลยาณมิตรในการบริหารที่เน้นการพัฒนาองค์กรคุณธรรมอย่างมีส่วนร่วม 3) สร้างนวัตกรรมด้านการส่งเสริมคุณธรรม องค์กรคุณธรรมสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ 4) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านองค์กรคุณธรรมในวิถีใหม่เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้นำไปสู่ การเข้าถึงข้อมูลอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สามารถนำมา อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการเปิดเผยข้อมูล และ 2) ด้านการป้องกันการทุจริต เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 ที่กล่าวไว้ว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจมีสาเหตุมาจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานตามนโยบายที่ชัดเจน มีการดำเนินงานตามกรอบงานที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้ได้มาตรฐานตามองค์ประกอบและตัวชี้วัด มีเนื้อหาข้อมูลที่ครอบคลุมเกี่ยวข้องกับคุณธรรมความโปร่งใสและการทุจริตไปสู่การปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ผู้บริหารและบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีการบริหารงานภายในหน่วยงานและการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม มีการเผยแพร่ข้อมูลด้านการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สาธารณชนได้รับทราบเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน การบริหารงาน การบริหารเงินงบประมาณ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการส่งเสริมความโปร่งใสในหน่วยงาน มีการเผยแพร่ข้อมูลด้านการป้องกันการทุจริตที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สาธารณชนได้รับทราบเกี่ยวกับข้อมูลการดำเนินการ เพื่อป้องกันการทุจริตและมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต อีกทั้งมีการจัดการข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบระเบียบและเตรียมความพร้อมในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ ให้ได้รับทราบและส่งเสริมให้เกิดการตรวจสอบ และประชาชนสามารถเข้าถึงได้บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ในยุคของวิถีใหม่ New Normal อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด-19” เพื่อสร้างความปลอดภัยและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ส่งผลถึงการปรับรูปแบบการทำงาน ปรับเปลี่ยนวิถีคิด วิธีการทำงานของบุคลากร โดยการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ โดยใช้การสื่อสาร การเรียนรู้ การรับรู้ผ่านช่องทางเทคโนโลยีที่หลากหลาย พัฒนาทักษะในการใช้เครื่องมือ เพื่อเข้าถึงแหล่งความรู้ผ่านออนไลน์ บูรณาการการทำงานร่วมกัน และสร้างภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส จึงทำให้คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2564ข : 1 - 14) และคู่มือการประเมิน

คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) (2564ก : 3) กล่าวว่า การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้ถือปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติหรือสำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการได้นำเกณฑ์การประเมิน ITA ข้อ 9 ด้านการเปิดเผยข้อมูล และข้อ 10 ด้านการป้องกันการทุจริตมาเป็นกรอบสำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยด้านการเปิดเผยข้อมูลเป็นการประเมินเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เปิดเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบใน 5 ประเด็น คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) การบริหารงาน 3) การบริหารเงินงบประมาณ 4) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และ 5) การส่งเสริมความโปร่งใสในหน่วยงานที่แสดงถึงความโปร่งใสในการบริหารงานและการดำเนินงานของหน่วยงาน และด้านการป้องกันการทุจริตเป็นการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเปิดเผยการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบ ใน 2 ประเด็น คือ 1) การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต และ 2) มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลในประเด็นข้างต้นแสดงถึงการให้ความสำคัญต่อผลการประเมิน เพื่อนำไปสู่การจัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และมีการกำกับ ติดตามการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับแนวคิดของบดินทร์ ชาติเวที (ออนไลน์, 2563) กล่าวว่า พฤติกรรมกับวิถีใหม่ (New Normal) เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต และกำลังจะกลายเป็นวิวัฒนาการใหม่ของสังคมมนุษย์และระบบสังคมใหม่ จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือ COVID-19 เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสุขภาพของประชากรทั่วโลก ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างความปลอดภัยและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ทุกคนต้องมีการปรับตัวเป็นอย่างมากในการดูแลตนเอง รูปแบบชีวิตวิถีใหม่ประกอบด้วย วิธีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติและการจัดการการใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัว เพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะซาร์รักษาวินิจฉัยเดิมหรือหวนหาถึงอดีต ซึ่งสิ่งที่จะเกิดขึ้นล้วนเป็นสิ่งใหม่ที่ต้องปรับตัวการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตที่คาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ดิจิทัล

จะกลายเป็นความสำคัญหลักในการดำรงชีวิต คนทุกคน ทุกวัยจะสามารถใช้งานดิจิทัลได้อย่างคุ้นเคย และเทคโนโลยีจะกลายเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน

2. ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ ด้านการเปิดเผยข้อมูลและด้านการป้องกันการทุจริตไม่แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่กล่าวไว้ว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจมีสาเหตุมาจาก ผู้บริหารหน่วยงานกำหนดนโยบาย ประกาศเจตจำนงสุจริตร่วมกันในองค์กรใช้หลักคุณธรรมในการบริหารองค์กร บริหารงานอย่างมีความยุติธรรม ซื่อสัตย์ โปร่งใส ให้ความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน ให้ความเท่าเทียมกัน ยึดหลักมาตรฐาน หลักความถูกต้องดีงาม ตามหลักประชาธิปไตย และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเปิดโอกาส ให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านวัสดุและงบประมาณ ในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจในการจัดกิจกรรม โครงการ แผนงานและงบประมาณ ในองค์กร การใช้งบประมาณภายในองค์กรมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ และผู้บริหารมีการใช้ทรัพยากรทางด้านงบประมาณและสาธารณูปโภคที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขจรศักดิ์ ว่องไว (2562 : 165 - 168) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า สถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า สถานภาพขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็น

เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับวิจัยของ จุฑามาศ ภู่งง่า (2560 : 111 - 112) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม 2) ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ดังนั้น จึงทำให้บุคลากร ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทั้งเพศชายและหญิง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หรือแม้กระทั่งขนาดของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ที่แตกต่างกันก็มีความคิดที่ใกล้เคียงกัน

3. การศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวทางการปฏิบัติงานการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามแนวทางของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมาเป็นกรอบ แนวทางในการศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางที่ส่งผลสำเร็จต่อการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 แนวทาง คือ 1) กระบวนการสร้างความเชื่อมั่น ในการบริหารงานในวิถีใหม่จะทำให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความตระหนัก เห็นความสำคัญของนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส 2) การพัฒนา บุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนพัฒนาผลการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยกำหนดนโยบายเชิงรุกทั้งระยะสั้น และระยะยาวให้แก่บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดปฏิบัติเพื่อร่วมกันป้องปราบการทุจริต ทุกรูปแบบและเกิดประโยชน์สูงสุด 3) การนำข้อกำหนดจากบันทึกข้อตกลง (MOU) และบันทึก ความมุ่งมั่นตั้งใจของบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้เป็นสำนักงานสุจริตลงสู่ขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติ มีการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้เกิด คุณธรรมและความโปร่งใส และป้องกันมิให้บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระทำการ ทุจริตต่อหน้าที่ และ 4) การสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กร เพื่อวางรากฐานและปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ซึ่งแนวทางทั้ง 4 แนวทาง เป็นการนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส

ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการลงสู่การปฏิบัติตามขั้นตอนและตัวชี้วัดที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จ และรายงานผลตามรูปแบบที่กำหนดผ่านเว็บไซต์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มีกระบวนการกำกับติดตามการดำเนินงานตามปฏิทินที่กำหนด มีการจัดลำดับตามเกณฑ์การประเมิน และมีการแจ้งผลการประเมินให้หน่วยงานรับทราบเพื่อนำผลมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไข ลดโอกาสหรือความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ สอดคล้องกับกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม (2564 : 26) ได้ศึกษาเรื่อง รายงานการประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564) ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมีดังนี้ แนวทางที่ 1 วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมไทยที่เข้มแข็ง โดยพัฒนาและปรับปรุงการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันครอบครัว พัฒนาและปรับปรุงการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันการศึกษา พัฒนาและปรับปรุงการวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมของสถาบันศาสนา และพัฒนาและปรับปรุงการวางระบบรากฐานการใช้สื่อมวลชนและสังคมดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ แนวทางที่ 2 สร้างเสริมความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยพัฒนาระบบติดตามประเมินผลของทุกภาคส่วนทุกระดับอย่างยั่งยืน พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการ ศักยภาพทางวิชาการ และพัฒนาบุคลากรผู้นำทุกระดับที่มีบทบาทขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564) แนวทางที่ 3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมกับสื่อมวลชนและสังคมดิจิทัล เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมคุณธรรม ขยายการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทุกระดับทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายทั้งแนวดิ่งและแนวราบ สร้างในรูปแบบเครือข่ายดิจิทัล และแนวทางที่ 4 การเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมระดับนานาชาติ โดยพัฒนาหลักเกณฑ์แบบอย่างด้านคุณธรรมในระดับนานาชาติร่วมกับประชาคมอาเซียน หรือใช้ตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานสากลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาและสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จ ขยายเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรของไทยที่มีการดำเนินการด้านคุณธรรมที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติในการแก้ไขปัญหาความยากจนการยกระดับคุณภาพชีวิต ปัญหายาเสพติด ได้แก่ มูลนิธิชัยพัฒนาและ โครงการหลวงฯ

สำหรับแนวทางที่ 2 แนวทางการพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ

หน่วยงานภาครัฐ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีการใช้สื่อออนไลน์ในยุคสังคมดิจิทัล เป็นช่องทางในการสื่อสาร ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายขององค์กร ที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งการดำเนินการให้เป็นปกติวิถีจะทำให้วัฒนธรรมขององค์กรด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเกิดขึ้นอย่างยั่งยืน ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการการใช้สื่อออนไลน์เป็นช่องทางในการนำเสนอผลการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สู่สาธารณชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบดินทร์ ชาติเวที (ออนไลน์. 2563) กล่าวว่า พฤติกรรมกับวิถีใหม่ (New Normal) เป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต และกำลังจะกลายเป็นวิวัฒนาการใหม่ของสังคมมนุษย์และระบบสังคมใหม่ จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือ COVID-19 เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสุขภาพของประชากรทั่วโลก ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างความปลอดภัยและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ทุกคนต้องมีการปรับตัวเป็นอย่างมาก ในการดูแลตนเอง รูปแบบชีวิตวิถีใหม่ประกอบด้วย วิธีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติและการจัดการการใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะซาร์งรักษาวิถีดั้งเดิมหรือหวนหาถึงอดีต ซึ่งสิ่งที่จะเกิดขึ้นล้วนเป็นสิ่งใหม่ที่ต้องปรับตัว การเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมและการใช้ชีวิตที่คาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ดิจิทัลจะกลายเป็นความสำคัญหลักในการดำรงชีวิต คนทุกรุ่นทุกวัย จะสามารถใช้งานดิจิทัลได้อย่างคุ้นเคย และเทคโนโลยีจะกลายเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน ทั้งการ work from home, food delivery, shopping online หรือการเรียนออนไลน์

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่า มีการปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงาน ซึ่งควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ ไปร่วมกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ดำเนินงานตามกรอบงาน ขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสให้ได้มาตรฐานตามองค์ประกอบและตัวชี้วัดตามที่สำนักงาน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการกำหนด และพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อให้มีการเข้าถึงข้อมูลอย่างเป็นระบบ

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรนำแนวทางการพัฒนาที่ส่งผลสำเร็จต่อการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 แนวทางคือ 1) การสร้างความเชื่อมั่นการบริหารงานในวิถีใหม่ 2) การพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ 3) การนำบันทึกข้อตกลงสู่การปฏิบัติ และ 4) การสร้างเครือข่ายความเข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบ นวัตกรรมการบริหารงานตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสหรือวิธีการที่เป็นแบบอย่างที่ดีส่งผลต่อการพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น

2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนารูปแบบนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ



บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กนกพร จินมหันต์. (2556). แนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม. (2564). รายงานการประเมินผลการดำเนินงาน
ตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564)
ฉบับสมบูรณ์. นครปฐม : เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- กาญจนา แก้วกุล และชาญเดช เจริญวิริยะกุล. (30 พฤศจิกายน 2561). การพัฒนาการนำ
หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานของเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี. ในการประชุม
วิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2 “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE
2018.” กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กิตติภูมิ สมศรี. (2560). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กิตติศักดิ์ สมอเขียว. (2555). การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนบ้านเขาคันทรง
อำเภอศรีราชา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขจรศักดิ์ ว่องไว. (2562). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร
งานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์
ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
“คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของ
กระทรวงศึกษาธิการ,” (3 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนพิเศษ 96 ง.
หน้า 19.
- คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. (2561). การส่งเสริมคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต
จิตอาสา” สร้างคนดีสู่สังคม. กรุงเทพฯ : ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน).
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). การบริหารการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จอมพร จันทร์เสนาะ. (2556). การศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 16. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- จุฑามาศ กุ่สง่า. (2560). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เจริญศักดิ์ วงศ์สุวรรณ. (กันยายน 2562). “การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลโมถ้าย อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี,”
วารสารมหาจุฬานาครทรรณ. 6 (7) : 3674.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2560). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 13 (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม).
กรุงเทพฯ : อมรรการพิมพ์.
- คารินทร์ สงมะเริง. (2559). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารและการจัดการการศึกษา). ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2546). “ธรรมาภิบาล : หลักการเพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่,”
วารสารสถาบันพระปกเกล้า. 1 (2) : 14 - 25.
- ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ. (2559). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2552). การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ : ส.เอเชียเพลส.
- ทิพย์ ภาสาศน์ศรี. (2553). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. รายงานผลการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปมัยอริชัย และคณะ. (2563). การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนา
ที่ยั่งยืน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นาวิรินทร์ เหมือนแสง. (2553). การบริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ของผู้เรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- นิยม รัชตะวัฒน์วินัย. (2561). **แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ พธ.ม. (พุทธการบริหารการศึกษา). นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บดินทร์ ชาดะเวที. (2563). **พฤติกรรมกับชีวิตวิถีใหม่ : New Normal**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.ttmed.psu.ac.th>. 16 ตุลาคม 2564.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- “ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580),” (18 เมษายน 2562). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 136 ตอนที่ 51 ก. หน้า 352 - 356.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2558). **การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล**. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ และจำรัส แจ่มจันทร์. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563). “การบริหารการศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0,” **วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ**. 6 (2) : 557.
- “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546,” (9 ตุลาคม 2546). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก. หน้า 1 - 16.
- พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ภักย์. (2563). **ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2549). **พุทธวิธีการบริหาร**. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชราภรณ์ ดวงชื่น. (กันยายน - ธันวาคม 2563). “การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19,” **วารสารศิลปการจัดการ**. 4 (3) : 788.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2556). **ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พินิจ โคตรงาม. (2559). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารและการจัดการการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัทรวดี อุทัยกรณ์. (2559). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารและการจัดการการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

- มณฑิรา มีรส. (2558). รูปแบบการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดครุฑศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการบริการสังคม). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มานะ อิ่มอุดม. (2558). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา. สารนิพนธ์ รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- มาลี บุญศิริพันธ์. (2563). แนวคิดวิถีชีวิตใหม่. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://news.thaipbs.or.th/Content/292126>. 16 ตุลาคม 2564.
- ยีน ภู่วรรณ. (2563). เทคโนโลยีดิจิทัลกับวิถีชีวิตใหม่. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://learningdq-dc.ku.ac.th/course/?c=2&l=2>. 16 ตุลาคม 2564.
- “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550,” (25 กรกฎาคม 2550). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนพิเศษ 88 ง. หน้า 1.
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560,” (6 เมษายน 2560). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 140 ก. หน้า 16 - 17, 19.
- ธณวีร์ พาผล. (2560). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อการบริโภคสื่อและข่าวสารอย่างชาญฉลาดของเยาวชนในแขวงนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- รัฐสิทธิ์ คุรุสุวรรณ. (2563). การใช้หลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. (การจัดการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- เลิศดาว กลิ่นศรีสุข. (2555). เทคโนโลยีสารสนเทศสื่อสิ่งพิมพ์. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/403387>. 16 ตุลาคม 2564.
- วิจิต บุญสนอง. (2554). แนวทางการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- วิทยา ประวะใจ. (2560). การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (นบส.ศธ.) รุ่นที่ 7. นครปฐม : สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.

- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2550). การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ : โพรเพช.
- _____. (2555). การบริหารจัดการและการบริหารยุทธศาสตร์ของหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพฯ : โพรเพช.
- วิรัตน์ รัตนมณี. (2550). การศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2555). แนวคิด ทฤษฎีและประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- วิไลรัตน์ ฝ่ายดี. (2559). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนขนาดกลางในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ. (มกราคม-มิถุนายน 2557). “องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในโรงเรียน,” วารสารนักบริหารมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 34 (1) : 80 - 88.
- ศิริ ถิอาสนา. (2557). เทคนิคการจัดการคุณภาพแนวใหม่ : แนวคิดหลักการสู่การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2561). จากแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทย. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://bit.ly/2kfEbRc>. 16 ตุลาคม 2564.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์ และคณะ. (2556). ท้องถิ่นโปร่งใส. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2556). การบริหารงาน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2544). การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance). รายงานประจำปี 2541 - 2543. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- _____. (2553). คู่มือแนวทางการสร้างมาตรฐานความโปร่งใสของส่วนราชการ. นนทบุรี : มปท.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานรัฐมนตรี. (2560). สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564. กรุงเทพฯ : มปท.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2555). หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (12 กรกฎาคม 2559). ประกาศสำนักคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เรื่อง หลักธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). บทบาทและภารกิจสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาคและการบริหารราชการของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค. มปท.
- _____. (12 มิถุนายน พ.ศ. 2560). ประกาศการแบ่งหน่วยงานภายในสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2560). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : มปท.
- _____. (2564). คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- _____. (17 กันยายน 2564). ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2564). ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา. ประจวบคีรีขันธ์ : สำนักงานฯ.
- _____. (2564). โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.pknpeo.go.th/data_11750. 16 ตุลาคม 2564.
- _____. (2564). อำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการจังหวัด. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.pknpeo.go.th/data_11751. 16 ตุลาคม 2564.
- สิรินญา ศิริประโคน. (2561). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกริก.
- สุพรรณษา เมืองสนธิ์. (2562). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. การค้นคว้าอิสระ รม. (รัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- สุเมธ แสงนันทกุล. (2552). **ภาวะผู้นำกับธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- สุรพล อิศโรกรศีล. (2563). **ราชบัณฑิต บัญญัติศัพท์ “New Normal” ความปกติใหม่, ฐานวิถี ชีวิตใหม่**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.facebook.com/surapol.issaragrisil/posts/10207392559168907>. 16 ตุลาคม 2564.
- เอกชัย กีสุขพันธ์, ปันธส มาลากุล ณ อยุธยา และสุกัญญา ทองนาค. (2553). **การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกชาติรี สุขเสน. (2562). **ตัวบ่งชี้ธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา**. คุชฎินิพนธ์ ศษ.ค. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- องค์การคลังสินค้า กระทรวงพาณิชย์. (2555). **จรรยาบรรณและหลักธรรมาภิบาล**. รายงานประจำปี 2555. นนทบุรี : องค์การฯ.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบักได. (2555). **รายงานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบักได อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์**. มปท.
- อมรรัตน์ เตชะนอก. (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2563). “การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21,” *Journal of Modern Learning Development*. 5 (6) : 370.
- อรทัย แสงทอง. (2551). **หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาสถานศึกษาในเขตคลองสาน**. วิทยานิพนธ์ พท.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อรรถพร สุนทรพงศ์. (2558). **การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ร้อยเอ็ด : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- อัจฉราพร กริ่งไกร. (2558). **การศึกษากาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อัมมาร สยามวาลา. (9 ธันวาคม 2547). **ศัพท์แสงว่าด้วยคอร์รัปชัน**. เอกสารเผยแพร่ในการประชุมติดตามนโยบายรัฐบาล “4 ปี ประเทศไทย” เนื่องในวันต่อต้านคอร์รัปชันแห่งสหประชาชาติ. กรุงเทพฯ : โรงแรมวินเซอร์สวิต.

- Abdul Rahim. (2019). "Governance and Good Governance –A Conceptual Perspective. Macrothink Institute," **Journal of Public Administration and Governance**. 9 (3) : 113.
- Clarke, Vicki Clinell Burge. (2001). **Ins Search of Good Governance : Decentralization : and Democracy in Ghana**. Ph.D. Dissertation : Northern Illinois University.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of Psychological Testing**. (5th ed.). New York : Harper Collins.
- Gulick, H.L. and Urwick, F.L. (1973). **Paper on the Science of Administration**. New York : Institute of Public Administration.
- Kimmet, Philip. (2005). **The Politics of Good Governance in the Asians 4 Griffith**. Master Degree of Griffith University.
- Krejcie, R.V. and Morgan D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," **Journal of Education and Psychological Measurement**. 30 (3) : 607 - 610.
- Likert, R. (1993). **A Technique for the Measurement of Attitude**. Chicago : Rand Mc Nally.
- Marcella, C.C. (2005). **Educational Governance of the Morongo unified school district California**. (Online). Available : <http://www.lip.umi.com/dissertation/preview/3166794>. 16 October 2021.
- McMillan, Leah K. (2007). **A Misguided Curriculum :Decentralized Education Policy in Ghana's Primary School System**. Halifax : Saint Mary's University Canada.
- Merilee, S. Grindle. (2010). **Good Governance : The Inflation of an Idea**. HKS Faculty. Research Working Paper Series, RWP10-023, John F Kennedy School of Government, Harvard University.
- Tennekes, Hendrik Joost. (2005). **Donors and Good Governance : Analysis of a Policy Discourse in the Netherlands and Germany**. Ph.D. Dissertation. University of Twente.



ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

- | | |
|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.อรุณเกียรติ จันทร์ส่งแสง | อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี |
| 2. ดร.ประสิทธิ์ เขียวศรี | ศึกษาธิการภาค
สำนักงานศึกษาธิการภาค 8 (ชลบุรี)
ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค |
| 3. นายทรงศักดิ์ โต๊ะทอง | สำนักงานศึกษาธิการภาค 4 (สมุทรสงคราม)
ศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ |
| 4. ดร.อภิวัฒน์ กันศิริเวียง | สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
รองศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย |
| 5. นางจงกลณี โชคถาวร | ศึกษานิเทศก์ วิทยาลัยอาชีวศึกษา
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดราชบุรี |

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview)

1. ว่าที่ร้อยตรี ดร.เจษฎาภรณ์ พรหนองแสน ศึกษาธิการภาค
สำนักงานศึกษาธิการภาค 17 (พิษณุโลก)
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 15
2. ดร.เต็มจิต จันทกา ศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 9
3. นางสาวอรวรรณ คำมาก รองศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 7
4. ดร.พัฒนาพร ไทยพิบูลย์ รองศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 12
5. นางวีรดา ชูลีกราน ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการ
และติดตามประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการภาค 3 (ราชบุรี)
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 1

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

- | | |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. ดร.ชูสิน วรเดช | ศึกษาธิการภาค
สำนักงานศึกษาธิการภาค 6 (ภูเก็ต)
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 14 |
| 2. ดร.สุภชัย จันป๋ม | รองศึกษาธิการภาค
สำนักงานศึกษาธิการภาค 7 (ยะลา)
ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค
สำนักงานศึกษาธิการภาค 12 (ขอนแก่น)
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 4 |
| 3. นายกวิน เสือสกุล | รองศึกษาธิการภาค
สำนักงานศึกษาธิการภาค 15 (เชียงใหม่)
ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค
สำนักงานศึกษาธิการภาค 16 (เชียงราย)
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 3 |
| 4. นายเดช ศิรินาม | รองศึกษาธิการภาค
สำนักงานศึกษาธิการภาค 17 (พิษณุโลก)
ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค
สำนักงานศึกษาธิการภาค 18 (นครสวรรค์)
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 16 |
| 5. สิบโทไชยยันต์ เกิดเหมาะ | ศึกษาธิการจังหวัดระยอง
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 11 |
| 6. นายพันเทพ สุวรรณจันทร์ | ศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 18 |
| 7. นายสมพร แป้โสภา | ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 19 |

8. ดร.ศิริโชค พิพัฒน์เสฐียรกุล รองศึกษาธิการจังหวัดแพร่
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแพร่
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 10
9. นางรุ่งทิพย์ ทาวดี รองศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 13
10. นางกษมา แสนอ่อน รองศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี
มีผลการประเมินฯ ระดับ AA อันดับ 20



ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๓๖๗



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ


เรียน อาจารย์ ดร.อรุณเกียรติ จันทร์สงแสง

ด้วย นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญฉวี บุญลอย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรณูวิษณุ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ


(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๓๖๘



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายประสิทธิ์ เขียวศรี

ด้วย นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญญูดี บุญลอย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรงวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAJ BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๓๖๙



คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายทรงศักดิ์ โต๊ะทอง

ด้วย นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี อาจารย์ ดร.วิยุตม์ บุญลอย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เริงวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ


 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๓๖๖



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ


เรียน ศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

ด้วย นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญฉวี บุญลอย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เริงวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านได้แก่นายอภิวัฒน์ กันศรีเวียง เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ


(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
โทรศัพท์: ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๓๖๕



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน ศึกษาธิการจังหวัดตราดบุรี

ด้วย นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญญู บุญลอย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรณูวิญญู นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านได้แก่นางจงกลณี โชคถาวร เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ



(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐



ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๔๐๒

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ศึกษาธิการจังหวัดตราด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญฉติ บุญลอย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรงวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและบุคลากรในสำนักงานของท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่นักศึกษารวบรวมขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๔๐๓



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๘ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ศึกษาธิการจังหวัดชุมพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย


จำนวน ๒๕ ชุด

ด้วย นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญฉิม บุญลอย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรงวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและบุคลากรในสำนักงานของท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ


(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)
คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization



ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๔๔๔

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ศึกษาธิการจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วย นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญญู บุญลอย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เริงวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๔๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAI BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

บัญชีรายชื่อศึกษาธิการจังหวัด
แนบท้ายหนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
ที่ อว 0631.02/ว 444 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2565
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ขอความกรุณาข้อมูลแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรม และความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามแบบ Google Form จากลิงค์ที่จัดส่งให้ทางกลุ่มไลน์ ศชจ./รอง ศชจ. ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2565 ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้
 (กัญญาณี ศิวธรรมปัญญา) โทร. 06 1820 4800

ที่	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนเป้าหมาย ตอบแบบสอบถาม (คน)	หมายเหตุ
	ขนาดใหญ่พิเศษ 11 จังหวัด		มีอำเภอ 21 อำเภอ ขึ้นไป
1	กรุงเทพมหานคร	7	
2	เชียงใหม่	7	
3	ขอนแก่น	7	
4	นครราชสีมา	7	
5	บุรีรัมย์	7	
6	ศรีสะเกษ	7	
7	สุรินทร์	7	
8	อุดรธานี	7	
9	อุบลราชธานี	7	
10	นครศรีธรรมราช	6	
11	สงขลา	6	
	รวม	75	

ที่	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนเป้าหมาย ตอบแบบสอบถาม (คน)	หมายเหตุ
	ขนาดใหญ่ 8 จังหวัด		มีอำเภอ 16 - 20 อำเภอ
1	ชลบุรี	6	
2	เชียงใหม่	6	
3	กาฬสินธุ์	6	
4	ชัยภูมิ	6	
5	มหาสารคาม	6	
6	ร้อยเอ็ด	6	
7	สกลนคร	5	
8	สุราษฎร์ธานี	5	
	รวม	46	
	ขนาดกลาง 27 จังหวัด		มีอำเภอ 9 - 15 อำเภอ
1	กาญจนบุรี	5	
2	กำแพงเพชร	5	
3	นครปฐม	5	
4	นนทบุรี	5	
5	นครสวรรค์	5	
6	พระนครศรีอยุธยา	5	
7	ปทุมธานี	5	
8	พิจิตร	5	
9	พิษณุโลก	5	
10	เพชรบูรณ์	5	
11	ราชบุรี	5	
12	ลพบุรี	4	
13	สมุทรปราการ	4	
14	สุโขทัย	4	
15	สุพรรณบุรี	4	

ที่	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนเป้าหมาย ตอบแบบสอบถาม (คน)	หมายเหตุ
	ขนาดกลาง 27 จังหวัด (ต่อ)		มีอำเภอ 9 - 15 อำเภอ
16	ฉะเชิงเทรา	4	
17	ระยอง	4	
18	ตรัง	4	
19	นราธิวาส	4	
20	ปัตตานี	4	
21	ยะลา	4	
22	นครพนม	4	
23	ยโสธร	4	
24	เลย	4	
25	หนองบัวลำภู	4	
26	น่าน	4	
27	ลำปาง	4	
	รวม	119	
	ขนาดเล็ก 31 จังหวัด		มีอำเภอ 8 อำเภอลงมา
1	จันทบุรี	4	
2	ปราจีนบุรี	4	
3	สระแก้ว	4	
4	นครนายก	4	
5	ชัยนาท	4	
6	สมุทรสงคราม	4	
7	สมุทรสาคร	4	
8	สิงห์บุรี	4	
9	สระบุรี	4	
10	อุทัยธานี	4	
11	อ่างทอง	4	

ที่	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	จำนวนเป้าหมาย ตอบแบบสอบถาม (คน)	หมายเหตุ
	ขนาดเล็ก 31 จังหวัด (ต่อ)		มีอำเภอ 8 อำเภอลงมา
12	ตาก	4	
13	ประจวบคีรีขันธ์	4	
14	เพชรบุรี	4	
15	กระบี่	4	
16	พังงา	4	
17	พัทลุง	4	
18	ภูเก็ต	4	
19	ระนอง	4	
20	สตูล	3	
21	บึงกาฬ	3	
22	มุกดาหาร	3	
23	อำนาจเจริญ	3	
24	หนองคาย	3	
25	แพร่	3	
26	พะเยา	3	
27	แม่ฮ่องสอน	3	
28	ลำพูน	3	
29	อุดรดิตถ์	3	
30	ตราด	15	Try Out
31	ชุมพร	25	Try Out
	รวม	106	

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๔๔๕



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก


จำนวน ชุด

ด้วย นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี อาจารย์ ดร.วิวุฒิ บุญลอย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรังวิชัย นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ


(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สืบลิ สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
โทรศัพท์: ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

บัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview)

แนบท้ายหนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว 0631.02/ว445 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

1. ศึกษาธิการภาค 3 (ราชบุรี)
2. ศึกษาธิการภาค 17 (พิษณุโลก)
3. ศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. ศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี
5. ศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๔๔๖



คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

จำนวน ชุด

ด้วย นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ” โดยมี อาจารย์ ดร.วิญญู บุญลอย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เริงวิษณุ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขออนุมัติขอทราบจากท่านโปรดอนุญาตให้ นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ


(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี “ภูมิปัญญาแห่งภาคตะวันออกสู่สากล”

RAMBHAH BARNI RAJABHAT UNIVERSITY : Wisdom of the East Leads to Internationalization

บัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

แนบท้ายหนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว 0631.02/ว446 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

-
1. ศึกษาธิการภาค 6 (ภูเก็ต)
 2. ศึกษาธิการภาค 12 (ขอนแก่น)
 3. ศึกษาธิการภาค 16 (เชียงราย)
 4. ศึกษาธิการภาค 18 (นครสวรรค์)
 5. ศึกษาธิการจังหวัดแพร่
 6. ศึกษาธิการจังหวัดระยอง
 7. ศึกษาธิการจังหวัดลำปาง
 8. ศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง
 9. ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
 10. ศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Try Out)

เรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และสถานภาพของท่านแต่ประการใด การวิเคราะห์ข้อมูลจะปรากฏผลออกมาในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
3. แบบสอบถาม มีทั้งหมด 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
4. ขอความร่วมมือจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามสภาพจริงให้ครบทุกข้อ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ และมีคุณค่าต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลการศึกษาค้นคว้า โดยดาวน์โหลดแบบสอบถาม ได้ที่ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้
5. โปรดส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้ว ให้ผู้วิจัย ผ่านระบบออนไลน์ (กลุ่ม Line)

ผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้



นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา
นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เบอร์โทรศัพท์ 0618204800, E-Mail : 632614004@rbpu.ac.th

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานในหน้าที่และสถานภาพของท่านแต่ประการใด การวิเคราะห์ข้อมูลจะปรากฏผลออกมาในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
3. แบบสอบถาม มีทั้งหมด 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
4. ขอความร่วมมือจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามสภาพจริงให้ครบทุกข้อ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ และมีคุณค่าต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลการศึกษาค้นคว้า โดยดาวน์โหลดแบบสอบถาม ได้ที่ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้
5. โปรดส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้ว ให้ผู้วิจัย ผ่านระบบออนไลน์ (กลุ่ม Line)

ผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้



นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เบอร์โทรศัพท์ 0618204800 E-Mail : 632614004@rbru.ac.th

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความตามความเป็นจริง

ชื่อหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....

1. เพศ

 ชาย

 หญิง

2. วุฒิการศึกษา

 ต่ำกว่าปริญญาตรี

 ปริญญาตรี

 ปริญญาโท

 ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

 ประสบการณ์ 1 - 15 ปี

 ประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป

4. ขนาดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

 ขนาดใหญ่พิเศษ

 ขนาดใหญ่

 ขนาดกลาง

 ขนาดเล็ก

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรม

และความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดของท่าน อยู่ในระดับใด

5 หมายถึง คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง คุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่	องค์ประกอบ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการเปิดเผยข้อมูล						
ข้อมูลพื้นฐาน						
1	มีข้อมูลแสดงโครงสร้างสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด แผนผังโครงสร้าง การแบ่งส่วนราชการของหน่วยงาน					
2	มีข้อมูลรายนามของผู้บริหารคนปัจจุบัน ของหน่วยงาน					
3	มีข้อมูลหน้าที่และอำนาจของหน่วยงาน ตามที่กฎหมายกำหนด					
การบริหารงาน						
4	มีแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาหน่วยงาน แสดงข้อมูลรายละเอียดของแผนฯ					
5	มีข้อมูลการติดต่อ ได้แก่ ที่อยู่หน่วยงาน หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร ที่อยู่ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ตั้งหน่วยงาน					
6	มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน					
7	มีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงาน ที่เป็นปัจจุบัน					
8	มีช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถสอบถาม ข้อมูลได้ และหน่วยงานสามารถสื่อสาร ให้คำตอบกับผู้สอบถามได้					

ที่	องค์ประกอบ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
9	มีเครือข่ายสังคมออนไลน์ของหน่วยงาน สามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หลัก ของหน่วยงาน					
10	มีแผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565					
11	มีรายงานการกำกับ ติดตามการดำเนินงาน ประจำปี รอบ 6 เดือน แสดงความก้าวหน้า ในการดำเนินงานตามแผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565					
12	มีรายงานผลการดำเนินงานตามแผน ดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564					
13	มีคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงาน ที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ใช้ยึดถือปฏิบัติ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน					
การบริหารเงินงบประมาณ						
14	มีแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี แสดงแผนการใช้จ่ายงบประมาณ รายโครงการ/กิจกรรม เป็นรายไตรมาส					
15	มีรายงานการกำกับ ติดตามการใช้จ่าย งบประมาณประจำปี รอบ 6 เดือน แสดงความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี					

ที่	องค์ประกอบ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
16	มีรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี แสดงผลการดำเนินงานตามแผนการใช้จ่าย งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564					
17	มีแผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหา พัสดุ ตามที่หน่วยงานจะต้องดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560					
18	มีประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการจัดหาพัสดุ ตามที่หน่วยงานจะต้อง ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560					
19	มีสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ รายเดือน					
20	มีรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหา พัสดุประจำปี เป็นข้อมูลตลอดระยะเวลา ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564					
การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล						
21	มีนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลของ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อก่อให้เกิดการบริหารทรัพยากรบุคคล ที่มีความโปร่งใสและมีคุณธรรม					

ที่	องค์ประกอบ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (ต่อ)						
22	มีการดำเนินการตามนโยบายการบริหาร ทรัพยากรบุคคล เช่น การวางแผนพัฒนา บุคลากร การสร้างความก้าวหน้าในสาย อาชีพการพัฒนาคุณภาพชีวิต การประเมินผล การปฏิบัติงาน การส่งเสริมจริยธรรมและ รักษาวินัยของบุคลากรในหน่วยงาน เป็นต้น					
23	มีหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากร บุคคล ได้แก่ การสรรหาและคัดเลือก บุคลากร การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการ ปฏิบัติงานบุคลากร การให้ทุนให้โทษ และการสร้างขวัญกำลังใจ					
24	มีรายงานผลการบริหารและพัฒนา ทรัพยากรบุคคลประจำปี					
การส่งเสริมความโปร่งใส						
25	มีแนวปฏิบัติการจัดการเรื่องร้องเรียน การทุจริตและประพฤติมิชอบ					
26	มีช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและ ประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ผ่านทางช่องทางออนไลน์					
27	ข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตและ ประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน					

ที่	องค์ประกอบ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การส่งเสริมความโปร่งใส (ต่อ)						
28	มีช่องทางที่บุคคลภายนอกสามารถแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจของหน่วยงานผ่านทางช่องทางออนไลน์					
29	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือร่วมติดตามประเมินผล					
ด้านการป้องกันการทุจริต						
การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต						
30	มีการแสดงเจตนาธรรมของผู้บริหารหรือค้ำประกันว่าจะปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล					
31	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมหน่วยงานด้านคุณธรรมและโปร่งใส					
32	มีผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน					

ที่	องค์ประกอบ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต (ต่อ)						
33	มีการจัดการความเสี่ยงในกรณีที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน					
34	มีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานมีทัศนคติและค่านิยมในการปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตอย่างชัดเจน					
มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต						
35	มีแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการทุจริตหรือพัฒนาด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565					
36	มีรายงานการกำกับ ติดตามการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี รอบ 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565					
37	มีรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564					

ที่	องค์ประกอบ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส	ระดับคุณภาพการบริหารจัดการ ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต (ต่อ)						
38	มีการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564					
39	มีผลการดำเนินการตามมาตรการเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565					

แบบสัมภาษณ์

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง :

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงวิสัยทัศน์ แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสาร และศึกษาแนวปฏิบัติจากผู้ปฏิบัติจริงที่ประสบความสำเร็จ นำมาร่างแบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 4 ประเด็นคำถาม

2. แบบสัมภาษณ์ มีทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

3. ข้อคิดเห็นและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ก่อนนำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในครั้งนี้ ซึ่งการให้ข้อมูลของท่านจะไม่เกิดผลกระทบต่อองค์กรหรือตัวท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

โทรศัพท์ 0618204800, E-Mail : 632614004@rbru.ac.th

แบบสัมภาษณ์

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

ชื่อ-สกุล.....

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....

สังกัด.....

วุฒิการศึกษาสูงสุด.....

ประสบการณ์ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ในเรื่อง “กระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานในวิถีใหม่” จะทำให้บุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของนโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใส

2. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานและประสบความสำเร็จอย่างไร

3. ท่านมีนโยบายเชิงรุกทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานปฏิบัติเพื่อร่วมกันป้องปราบการทุจริตทุกรูปแบบและเกิดประโยชน์สูงสุด อย่างไร

4. ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาให้เกิดคุณธรรมและความโปร่งใส และป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ อย่างไร

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

โทรศัพท์ 0618204800, E-Mail : 632614004@rbrnu.ac.th

แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง

1. แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารและศึกษาแนวปฏิบัติจากผู้ที่ปฏิบัติจริงที่ประสบความสำเร็จ นำมาร่างแบบสนทนากลุ่ม เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 4 ประเด็นคำถาม

2. แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีทั้งหมด 2 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ร่วมสนทนา (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
 - ตอนที่ 2 ประเด็นการสนทนา

3. ข้อคิดเห็นและข้อมูลที่ได้จากการสนทนา ผู้วิจัยจะนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ก่อนนำไปใช้ในการพัฒนานุเคราะห์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในครั้งนี้ ซึ่งการให้ข้อมูลของท่านจะไม่เกิดผลกระทบต่อองค์กรหรือตัวท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เบอร์โทรศัพท์ 0618204800, E-Mail : 632614004@rbru.ac.th

แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ร่วมสนทนา (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

ชื่อ-สกุล.....
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....
สังกัด.....
วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
ประสบการณ์ทำงาน.....

ตอนที่ 2 ประเด็นการสนทนา

1. ท่านมีกระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงานในวิถีใหม่เพื่อให้อุคลากรในสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดมีกระบวนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน
(ITA) ที่มีคุณภาพ อย่างไร

2. ท่านมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อขับเคลื่อน
การพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (ITA) อย่างไร

3. ท่านมีแนวทางในการนำข้อกำหนดจากบันทึกข้อตกลง (MOU) และบันทึกความมุ่งมั่นตั้งใจของ
บุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่ส่งผลให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เพื่อส่งเสริมและพัฒนา
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้เป็นสำนักงานสุจริตลงสู่ขั้นตอน/กระบวนการปฏิบัติ อย่างไร

4. ท่านมีขั้นตอนในการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กรเพื่อวางรากฐาน
และปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส อย่างไร

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ
ในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เบอร์โทรศัพท์ 0618204800, E-Mail : 632614004@rbru.ac.th

**การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส
ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและ
ความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ มีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรมในการบริหารงานภายในหน่วยงานและการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ โดยจำแนกคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเปิดเผยข้อมูล 2) ด้านการป้องกันการทุจริต

คุณภาพ หมายถึง การปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส มีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรมในการบริหารงานภายในหน่วยงาน และการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ

คุณภาพการบริหารจัดการ หมายถึง การปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรมในการบริหารงานภายในหน่วยงาน และการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้จากความคิดเห็นของบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และจำแนกคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใส 2 ด้าน ได้แก่ 1) การเปิดเผยข้อมูล 2) การป้องกันการทุจริต

หลักคุณธรรมและความโปร่งใส หมายถึง การปฏิบัติงานการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ด้านการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ เผยแพร่ข้อมูลบนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำหรับสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 2 ด้าน คือ ด้านการเปิดเผยข้อมูล และด้านการป้องกันการทุจริต

การเปิดเผยข้อมูล หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สาธารณชนได้รับทราบใน 5 ประเด็น คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ โครงสร้างของหน่วยงาน ข้อมูลผู้บริหาร และอำนาจหน้าที่ 2) การบริหารงาน ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษา แผนดำเนินงานประจำปี ข้อมูลการติดต่อหน่วยงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง คู่มือการปฏิบัติงาน ข่าวประชาสัมพันธ์ ช่องทางการสอบถาม การใช้สื่อสังคมออนไลน์ การกำกับ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานประจำปี 3) การบริหารเงินงบประมาณ ได้แก่ แผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี และการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ 4) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้แก่ นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล การดำเนินการตามนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล และหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล 5) การส่งเสริมความโปร่งใสในหน่วยงาน ได้แก่ การจัดการเรื่องร้องเรียน การทุจริตและประพฤติมิชอบ และการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

การป้องกันการทุจริต หมายถึง การเผยแพร่ข้อมูลผลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบันบนเว็บไซต์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สาธารณชนได้รับทราบการแสดงเจตนาธรรมณ์ในการปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใส ใน 2 ประเด็น คือ 1) การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่ เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต การกำกับ ติดตาม และการรายงานผลการดำเนินการป้องกันการทุจริต 2) มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ได้แก่

มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และการดำเนินการตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน

วิถีใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากเดิม อันเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด-19” จนทำให้แบบแผนหรือแนวทางที่ปฏิบัติอย่างปกติหรือเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักการหรือมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย ทำให้ต้องมี การปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างความปลอดภัยและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ทุกคนต้องมีการปรับตัวเป็นอย่างมากในการดูแลตนเอง รูปแบบวิถีใหม่ประกอบด้วย วิธีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติ และการจัดการการใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลง



ภาคผนวก ง

คำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่ม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 11 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดแบบสอบถามการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านการเปิดเผยข้อมูล									
ข้อมูลพื้นฐาน									
1.	มีข้อมูลแสดงโครงสร้างสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด แผนผัง โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ ของหน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	มีข้อมูลรายนามของผู้บริหาร คนปัจจุบันของหน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	มีข้อมูลหน้าที่และอำนาจของ หน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การบริหารงาน									
4.	มีแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนา หน่วยงาน แสดงข้อมูลรายละเอียด ของแผนฯ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.	มีข้อมูลการติดต่อ ได้แก่ ที่อยู่ หน่วยงาน หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร ที่อยู่ไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ตั้งหน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน ของหน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
		การบริหารงาน (ต่อ)							
7.	มีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ หรือภารกิจของหน่วยงาน ที่เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.	มีช่องทางที่บุคคลภายนอก สามารถสอบถามข้อมูลได้ และหน่วยงานสามารถสื่อสาร ให้คำตอบกับผู้สอบถามได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.	มีเครือข่ายสังคมออนไลน์ของ หน่วยงาน สามารถเชื่อมโยง ไปยังเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10.	มีแผนปฏิบัติการราชการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2565	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11.	มีรายงานการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานประจำปี รอบ 6 เดือน แสดงความก้าวหน้า ในการดำเนินงานตามแผน ดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12.	มีรายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนดำเนินงาน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2564	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
		การบริหารงาน (ต่อ)							
13.	มีคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงาน ที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานใช้ยึดถือ ปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การบริหารเงินงบประมาณ									
14.	มีแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี แสดงแผนการใช้จ่าย งบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15.	มีรายงานการกำกับ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณประจำปี รอบ 6 เดือน แสดงความก้าวหน้า ในการดำเนินงานตามแผน การใช้จ่ายงบประมาณประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.	มีรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปี แสดงผลการดำเนินงาน ตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17.	มีแผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือ แผนการจัดหาพัสดุ ตามที่ หน่วยงานจะต้องดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้าง และการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. 2560	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
		การบริหารเงินงบประมาณ (ต่อ)							
18.	มีประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างหรือการจัดการพัสดุ ตามที่ หน่วยงานจะต้องดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2565	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19.	มีสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการจัดการพัสดุรายเดือน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20.	มีรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือ การจัดการพัสดุประจำปี เป็นข้อมูล ตลอดระยะเวลาของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การบริหารและพัฒนาทรัพยากร บุคคล									
21.	มีนโยบายการบริหารทรัพยากร บุคคลของสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ก่อให้เกิดการบริหารทรัพยากร บุคคลที่มีความโปร่งใส และมีคุณธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22.	มีการดำเนินการตามนโยบาย การบริหารทรัพยากรบุคคล เช่น การวางแผนพัฒนาบุคลากร การสร้างความก้าวหน้า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (ต่อ)									
23.	มีหลักเกณฑ์การบริหารและพัฒนา ทรัพยากรบุคคล ได้แก่ การสรรหา และคัดเลือกบุคลากร การบรรจุ และแต่งตั้งบุคลากร การพัฒนา บุคลากร การประเมินผล การปฏิบัติงานบุคลากร การให้ทุน ให้โทษและการสร้างขวัญกำลังใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24.	มีรายงานผลการบริหารและพัฒนา ทรัพยากรบุคคลประจำปี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การส่งเสริมความโปร่งใส									
25.	มีแนวปฏิบัติการจัดการ เรื่องร้องเรียนการทุจริต และประพฤติมิชอบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26.	มีช่องทางแจ้งเรื่องร้องเรียน การทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ผ่านทางช่องทางออนไลน์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27.	มีข้อมูลสถิติเรื่องร้องเรียน การทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28.	มีช่องทางที่บุคคลภายนอก สามารถแสดงความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ หรือภารกิจของหน่วยงาน ผ่านทางช่องทางออนไลน์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
		การส่งเสริมความโปร่งใส (ต่อ)							
29.	เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามภารกิจของหน่วยงาน เช่น ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือร่วมติดตามประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านการป้องกันการทุจริต									
การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต									
30.	มีการแสดงเจตนาของ ผู้บริหารหรือค้ำประกันว่าจะปฏิบัติ หน้าที่และบริหารหน่วยงาน อย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31.	ผู้บริหารแสดงให้เห็นถึงการให้ ความสำคัญกับการปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมหน่วยงาน ด้านคุณธรรมและโปร่งใส	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32.	มีผลการประเมินความเสี่ยงของ การดำเนินงานหรือการปฏิบัติ หน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของ หน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
		การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต (ต่อ)							
33.	มีการจัดการความเสี่ยงในกรณี ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือ ก่อให้เกิดการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม ของหน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34.	มีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน มีทัศนคติและค่านิยมในการ ปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต									
35.	มีแผนปฏิบัติการป้องกัน ความทุจริตที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันการทุจริตหรือพัฒนา ด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ของหน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36.	มีรายงานการกำกับ ติดตาม การดำเนินการป้องกันการทุจริต ประจำปี รอบ 6 เดือน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
		มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต (ต่อ)							
37.	มีรายงานผลการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
38.	มีการวิเคราะห์ผลการประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
39.	มีผลการดำเนินการตามมาตรการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและ ความโปร่งใสภายในหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	ใช้ได้

ตาราง 12 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดการสัมภาษณ์เชิงลึกการบริหารจัดการตามหลัก
คุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1.	ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่อง “กระบวนการสร้างความเชื่อมั่น ในการบริหารงานในวิถีใหม่” จะทำให้บุคลากรในสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของนโยบาย การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรม และความโปร่งใส	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	ท่านมีแนวทางในการพัฒนา บุคลากรในวิถีใหม่ของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดเพื่อขับเคลื่อน การพัฒนาผลการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการ ดำเนินงานและประสบความสำเร็จ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	ท่านมีนโยบายเชิงรุกทั้งระยะสั้น และระยะยาวให้แก่เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานปฏิบัติ เพื่อร่วมกัน ป้องปรามการทุจริตทุกรูปแบบ และเกิดประโยชน์สูงสุด อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		ของผู้เชี่ยวชาญ							
		1	2	3	4	5			
4.	ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาให้เกิดคุณธรรม และความโปร่งใส และป้องกัน มิให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 13 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดการสนทนากลุ่มการบริหารจัดการตามหลัก
คุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัด
กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
1.	ท่านมีกระบวนการสร้าง ความเชื่อมั่นในการบริหารงาน ในวิถีใหม่เพื่อให้อุบลลากร ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีกระบวนการพัฒนาผล การประเมินคุณธรรมและ ความโปร่งใสในการดำเนินงาน (ITA) ที่มีคุณภาพ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	ท่านมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากร ในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ผลการประเมินคุณธรรมและ ความโปร่งใสในการดำเนินงาน (ITA) อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	ท่านมีแนวทางในการนำข้อกำหนด จากบันทึกข้อตกลง (MOU) และ บันทึกความมุ่งมั่นตั้งใจของบุคลากร ที่จะปฏิบัติหน้าที่ส่งผลให้อุบลลากร มีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดให้เป็นสำนักงาน สุจริตลงสู่ขั้นตอน/กระบวนการ ปฏิบัติ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
4.	ท่านมีขั้นตอนในการสร้าง เครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง ในการพัฒนาองค์กรเพื่อ วางรากฐานและปลูกจิตสำนึกด้าน คุณธรรมและความโปร่งใส อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้



ภาคผนวก จ
คำอธิบายจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการเปิดเผยข้อมูล		
1	0.60	
2	0.52	
3	0.51	
4	0.62	
5	0.43	
6	0.62	
7	0.57	
8	0.56	
9	0.59	
10	0.50	
11	0.60	
12	0.50	
13	0.64	
14	0.59	
15	0.60	
16	0.59	
17	0.72	
18	0.70	
19	0.77	
20	0.77	
21	0.70	
22	0.69	
23	0.70	

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการเปิดเผยข้อมูล (ต่อ)		
24	0.81	
25	0.68	
26	0.68	
27	0.91	
28	0.72	
29	0.71	
ด้านการป้องกันการทุจริต		
30	0.62	
31	0.65	
32	0.77	
33	0.73	
34	0.73	
35	0.76	
36	0.78	
37	0.79	
38	0.74	
39	0.73	0.98

จากตาราง 14 แสดงว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ด้านการเปิดเผยข้อมูล จำนวน 29 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.43 ถึง 0.91 และด้านการป้องกันการทุจริต จำนวน 10 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.62 ถึง 0.79 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98



ภาคผนวก จ
ภาพกิจกรรมการเก็บข้อมูล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview)

เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ



วันที่ 26 มีนาคม 2565 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1 คน คือ
ดร.เต็มจิต จันทคา ศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และ
บุคลากรทางการศึกษา จังหวัดนครปฐม



วันที่ 27 มีนาคม 2565 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน คือ
ดร.พัฒนาพร ไทยพิบูลย์ รองศึกษาธิการจังหวัดสุพรรณบุรี และนางสาวอรรณณ คำมา
รองศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี ณ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา จังหวัด
นครปฐม

การสัมภาษณ์เชิงลึก ผ่านระบบออนไลน์ (Video Calls ใน Line)
 เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ



วันที่ 1 เมษายน 2565 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน คือ
 ว่าที่ร้อยตรี ดร.เจษฎาภรณ์ พรหนองแสน ศึกษาธิการภาค 17 (พิษณุโลก) และนางวีรดา ชุติกราน
 ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจราชการ และติดตามประเมินผล สำนักงานศึกษาธิการภาค 3 (ราชบุรี)
 ณ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
วิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสในวิถีใหม่
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

วันที่ 7 เมษายน 2565 เวลา 09.00 - 10.00 น.
ทางระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)
ณ ห้องประชุมสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

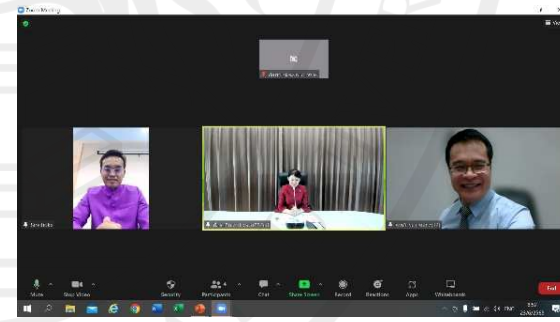
โดย นางกัญญา ศิวธรรมปัญญา นักศึกษาศูนย์คุณธรรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี

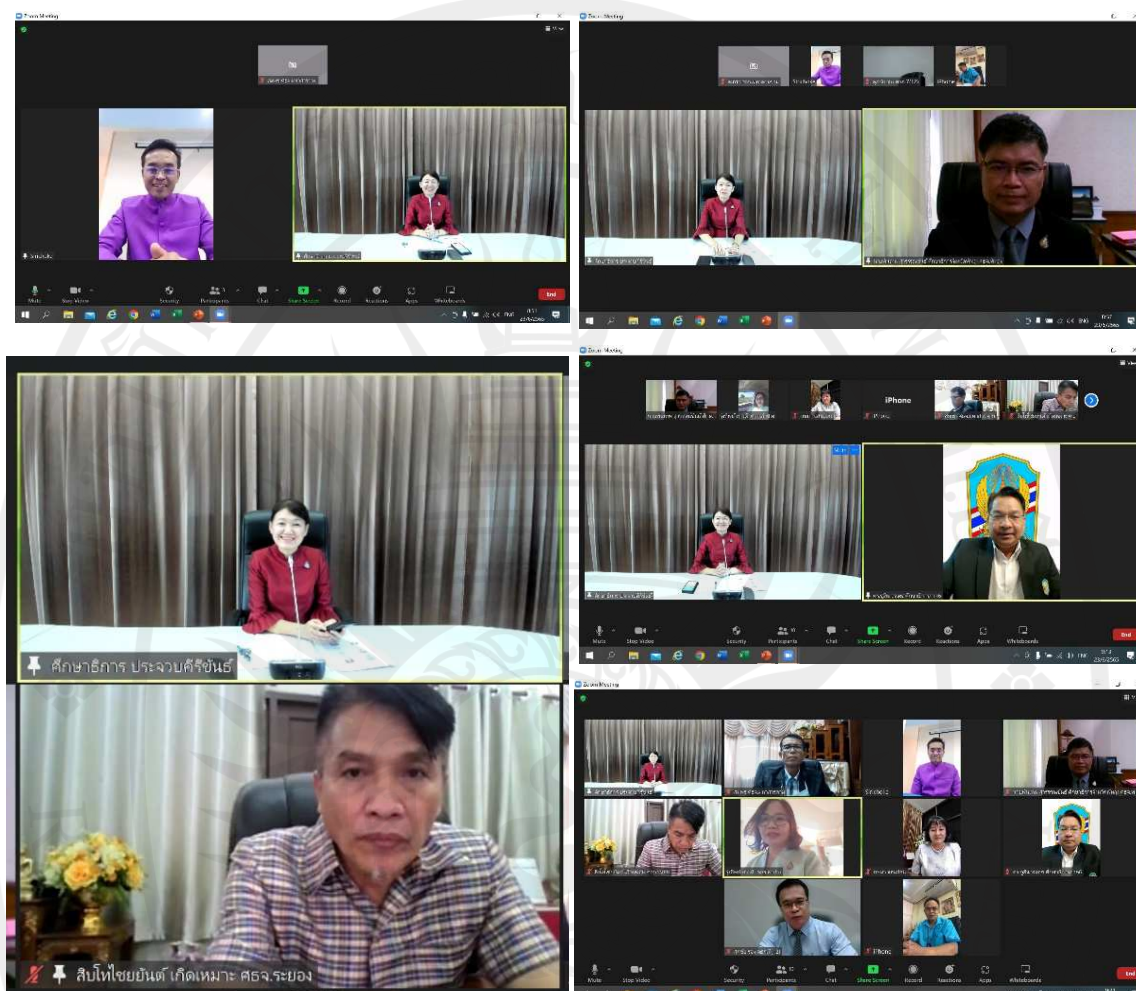
**ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมสนทนาคือ ศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัด
ที่มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
อยู่ในระดับ AA (คะแนน 95-100) จำนวน 10 ท่าน**

ดร.สุจินต์ วรรณวิเศษ ศึกษาธิการภาค 6	นายวิมลเกษ ธรรมรัตน์ ศึกษานิเทศก์จังหวัดสุโขทัย
ดร.สุจิตต์ ศิวนันท์ รองศึกษาธิการภาค 7 บุรีรัมย์/รองศึกษาธิการภาค 12	นายเฉลียว ภูมิไธสง ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา
นายสุวัฒน์ ภูมิจันทร์ รองศึกษาธิการภาค 16 บุรีรัมย์/ศึกษาธิการภาค 16	ดร.สุวิทย์ พิเศษวิสัย รองศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
นายเกษม สิริวัฒน รองศึกษาธิการภาค 17 บุรีรัมย์/รองศึกษาธิการภาค 18	นายสุวิทย์ ชาติดี รองศึกษาธิการจังหวัดสิงห์บุรี
ดร.วิจิตรวิเศษ วัฒนธนะ ศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี	นายเกษม วัฒนธนะ รองศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี

ประเด็นการสนทนา

- 1 ท่านมีกระบวนการสร้างความเชื่อมั่นในการบริหารงาน เพื่อให้บุคลากรจังหวัดมีกระบวนการพัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสที่มีคุณภาพ อย่างไร
- 2 ท่านมีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (ITA) อย่างไร
- 3 ท่านมีแนวทางในการนำข้อกำหนดจากบันทึกข้อตกลง (MOU) และบันทึกของบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานผู้จัดตั้งศูนย์/กระบวนการปฏิบัติ อย่างไร
- 4 ท่านมีขั้นตอนในการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการพัฒนาองค์กร เพื่อวางรากฐานและปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและความโปร่งใส อย่างไร





วันที่ 7 เมษายน 2565 ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน คือ

- 1) ดร.ชูติน วรเดช ศึกษาธิการภาค 6 (ภูเก็ต)
- 2) ดร.สุภชัย จันปุม รองศึกษาธิการภาค 7 (ยะลา)
- ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค 12 (ขอนแก่น)
- 3) นายกวิน เสือสกุล รองศึกษาธิการภาค 15 (เชียงใหม่)
- ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค 16 (เชียงราย)
- 4) นายเดช ศิรินาม รองศึกษาธิการภาค 17 (พิษณุโลก)
- ปฏิบัติหน้าที่ศึกษาธิการภาค 18 (นครสวรรค์)
- 5) สิบโทไชยยันต์ เกิดเหมาะ ศึกษาธิการจังหวัดระยอง
- 6) นายพันเทพ สุวรรณจันทร์ ศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง
- 7) นายสมพร แป้ไธสง ศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
- 8) ดร.ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุล รองศึกษาธิการจังหวัดแพร่
- 9) นางรุ่งทิพย์ ทาวดี รองศึกษาธิการจังหวัดลำปาง และ
- 10) นางกษมา แสนอ่อน รองศึกษาธิการจังหวัดสระบุรี ณ ห้องประชุมสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี



ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางกัลยาณี ศิวธรรมปัญญา
วัน เดือน ปีเกิด	13 มีนาคม พ.ศ. 2510
สถานที่เกิด	อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	72/34 หมู่ 3 ตำบลเกาะขวาง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี 22000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	รองศึกษานิเทศก์จังหวัดจันทบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัดจันทบุรี เลขที่ 3 ถนนตากสิน ตำบลตลาด อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี 22000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.) พาณิชยการ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2531	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) การบัญชี วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2536	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป (การบัญชี)) วิทยาลัยครูระยอง จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2546	ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต วิชาชีพครู) สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2565	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี